

Til tjeneste

Pelagisk er ikke fritt vilt ∞

Årsrapport 2012

Nøkkelen til fremtiden er kvalitet

Norges Sildesalgslag spiller en nøkkelrolle. Over en periode på 85 år har laget utviklet den kompetansen som kreves for å ivareta og styrke Norges posisjon som en fiskerinasjon. ∞

Innhold

Innledning

Hilsningsord Norges Sildesalgslag	5
Året 2012 – kort oppsummert	6
Også 2012 ble et godt år i pelagisk fiskeri	8

Regnskap

Styrets melding	14
Resultatregnskap	18
Balanse pr 31. desember	19
Noter til regnskapet 2012	21
Kontantstrømpoppstilling	32
Revisjonsberetning for 2012	34
Kontrollkomiteens melding 2012	35

Driftsmelding

Salgsutvalget	40
Omsetningen	42
De enkelte fiskeslag	44
Kontroll	58
Ressursoversikt	60

Marked, profil og informasjon

Markedet for pelagiske fiskeslag i 2012	68
Informasjon i elektronisk form	70
Artikkel: If it works – don't fix it	74
Datterselskaper 2012	76
Omsetningstatistikk 2012	77
Organisasjonen pr. 01.05.2013	78

Uendelig er et konsept innen flere fagfelt, hovedsakelig innen matematikk og fysikk, som en mengde uten ende. Symbolet for en uendelig verdi, også kalt et lemniskat (fra latin, lemniscus, som betyr «bånd» eller «sløyfe»), er ∞. Et tall er et eksempel på noe som er teoretisk uendelig.

Tema for årets årsrapport omhandler forvaltning og vårt felles ansvar for å høste bærekraftig med uendelige perspektiver. Norges Sildesalgslag har gjennom 180 år forvaltet våre pelagiske ressurser til glede for kommende generasjoner.

Hilsningsord Norges Sildesalgslag

Året 2012 ble et godt år for norsk pelagisk næring. Riktignok ble eksportverdien noe redusert sett i forhold til rekordåret 2011. Men i et historisk perspektiv var årsresultatet likevel ett av de absolutt beste noensinne.

For 2013 opplever vi reduksjon i kvotene for både sild og makrell. Svingninger er på ingen måte noe vi er ukjent med. Det ligger i fiskerienes natur – i bestander, kvoter og i priser. Et år er aldri likt det neste. Eller det foregående. Det er noe av det som gjør denne næringa så spennende. Men til tider møter vi utfordringer vi gjerne skulle vært foruten. Da er det godt å stå sammen.

Det var i de tøffe 20-årene at sildefiskerne på samme måte som silda bestemte seg for å gå i stim. Storsildlaget ble etablert i 1927 under slagordet «rot jer sammen». Ved å stå sammen i solidaritet opplevde sildefiskerne at de stod sterkere enn om de stod alene hver for seg. Denne modellen står sterkt også i andre deler av norsk samfunnsliv. Organiseringen av sildefiskerene er en viktig historie om norsk samfunnsbygging.

Samvirkemodellen i Sildelaget er siden starten videreutviklet og bygd ut. Men i bunn ligger den samme målsettinga som alltid – sikkerhet for at det skal være like muligheter til å levere fisk for alle båter, store som små, i alle deler av landet, og utøvelsen av kontroll på vegne av fellesskapet. Norges Sildesalgslag er en bærebjelke i den norske fiskeriforvaltningen.

Samtidig med at norske fiskere må avfinne seg med en lavere makrellkvote for 2013, opplever vi at Island igjen har bevilget seg en urimelig høy kvote. Det har fortsatt ikke lyktes Norge og EU å få i stand en avtale om makrellbestanden med Island og Færøyene. I moderne fiskeriforvaltning kan vi ikke bekjenne oss til et tilnærmet fritt fiske, slik Island gjør. Jeg har gjort det klart at jeg ikke vil inngå en avtale for enhver pris. En avtale må reflektere makrellens reelle vandringsmønster og tilknytning til norske farvann.

I 2013 legger regjeringen frem sin visjon for den norske sjømatnæringa. Vi er ikke mer beskjedne enn at vi proklamerer at vi skal bli verdens fremste sjømatnasjon. Sjømatnæringa – fiskere, oppdrettere, importører, eksportører, markedsførere, industrien, forvaltning

Fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

– vi er alle forent under dette begrepet. I stortingsmeldinga skal vi forankre sjømatnæringas posisjon som en lokal og nasjonal verdiskaper og global matprodusent. Vi har et viktig oppdrag. Vi leverer sunn og bærekraftig mat fra kalde, norske farvann. Sammen skaper vi verdier og aktivitet som alltid har vært og alltid vil være avgjørende for Norges økonomi og velstand.

Jeg takker for et godt samarbeid i året som gikk, og avslutter med en ny oppfordring, likelydende med den som runget i 1927 – rott dere sammen med oss! Bli med å gjøre Norge til verdens fremste sjømatnasjon!

Året 2012 – kort oppsummert

Første kvartal:

Mer penger til markedsføring på hjemmemarkedet:

I 2012 vil Norges Sjømatråd bruke 45 millioner til markedsføring av norsk sjømat i Norge. Det er over 10 % av vårt totale markedsføringsbudsjett, sa Merete N. Kristiansen, daværende markedsdirektør i Norges sjømatråd.

Rekordstart på 2012:

En måned ut i året ligger omsetningen gjennom auksjonen til NSS mer enn en halv milliard kroner over samme periode året før. Totalt i januar ble det omsatt fisk for 1,75 milliarder kroner, mot 1,2 på samme tid i 2011.

MSC-sertifikat makrell:

MSC-sertifikatet for makrell ble suspendert med virkning fra 01.04.2012 grunnet manglende kvote-avtale med Island og Færøyene.

Ber om makrellkvote:

Fiskerinæringen i EU og Norge ba om at regjeringene straks fastsatte totalkvoten på makrell for 2012 til 639.000 tonn i samsvar med rådet fra Det internasjonale havforskningsrådet ICES og med den gjeldende langsiktige forvaltningsplanen for bestanden.

EU og Norge bekymret:

Fiskeri- og kystminister Berg-Hansen og kommissær Damanaki uttrykker sin beklagelse og dype bekymring for det resultatløse utfallet av Kyststatsforhandlingene om makrell på Island i februar.

Fiskeriforvaltning for de kongelige:

Prins Charles av England og H.M.Kong Harald fikk en omvisning på ringnotfartøyet Brennholm i Bergen samt innsikt om bærekraft i norsk fiskeriforvaltning og havforskning. Adm. dir. i Norges Sildesalgslag, Johannes Nakken, holdt et kort foredrag til de kongelige om norsk fiskeri.

Andre kvartal:

Sjømatmesse i Brussel

I april ble sjømatmessen i Brussel arrangert, med over 1 600 utstillere fra over 70 land.

NSS - et samvirke

Norges Sildesalgslag setter fokus på samvirke som foretaksform på sitt årsmøte.

Over 800 millioner medlemmer over hele verden er registrert i et samvirkeforetak. Etter loven er NSS et samvirkeforetak, og må derfor registrere alle aktører i et eget medlemsregister. Arbeidet med medlemsregister starter i mars 2012.

Rekord i eksporten

Det har aldri vært eksportert mer pelagisk fisk de tre første månedene av et år, enn i 2012. Økningen for 1. kvartal er på 10 % til 2,6 milliarder kroner.

Otto Gregussen på plass hos NSS.

– Jeg gleder meg til å ta fatt på jobben i et velfungerende salgslag, sa Gregussen da han startet i jobben i april.

Kolmulekvantum

Ny «all time high» noteres av kolmule-kvantum til konsumanvendelse gjennom et år, knapt 100 000 tonn til konsum av totalt 118 000 tonn.

ERS:

Norges Sildesalgslag gis tilgang til ERS (Elektronisk rapportering) som hjelpemiddel for de oppgaver laget har i kontrollsammenheng.

Miljøsertifisering på mel og oljeproducenter:

Alle fem mel- og oljeproducentene i Norge er nå miljøsertifisert gjennom den internasjonale organisasjonen IFFO sitt R/S (Responsible Supply) system.

De fem bedriftene er:

Welcon-Måløy Sildolje AS
Welcon-Karmsund Fiskemel AS
Welcon-Bodø Sildolje AS
Egersund Sildoljefabrikk AS
Vedde AS

Årsmøte i Ålesund

Norges Sildesalgslag avholder sitt årsmøte for 2012 på Rica Parken Hotell i Ålesund 31. mai–1. juni. Optimal høsting av havets ressurser og Norges Sildesalgslag som samvirke – var blant stikkordene for møtet.

Matjefisket i gang:

Svanaug Elise leverte sesongens første tonn med nordsjøsilde til Sir Fish i Egersund for matjesproduksjon. Fangsten var tatt sør-øst av Shetland.

Sildefilm Amanda-nominert

Filmen «Havets Sølv» er nominert til Amandaprisen i kategorien beste dokumentarfilm. Filmskaper Are Pilskog har dokumentert det fantastiske fenomenet med sildegyting på Mørkekysten.

Markedsprisen til Brødrene Kyvik

Markedsprisen 2012 ble tildelt brødrene Kyvik fra Haugesund. Siden 1940 har sildehuset opparbeidet seg en enestående fagkunnskap om silda.

Tredje kvartal:

Sild på festivaler er suksess

Musikere og publikum på årets Buktafestival i Tromsø fikk smake matjes-wraps i tillegg til all den andre sjømaten festivalen er blitt kjent for å servere musikkentusiaster.

Johannes Nakken går av

Etter 12 år i stolen som administrerende direktør er fredag 24. august siste dag på jobben for Johannes Nakken.

– Det er litt vemodig at en epoke er over, men jeg har ingen bekymringer i forhold til Sildelaget, sier Nakken.

Otto Gregussen mønstrer på

Otto Gregussen starter formelt som administrerende direktør i Norges Sildesalgslag.

Pelagiske dager i Bergen i september

Med foredrag som hadde fokus på ressursituasjonen for pelagisk konsumfisk, pelagisk fiske og fiskeindustri på Færøyene, miljøkonsekvenser av makrelloverfisket og lønnsomhet i pelagisk sektor som tema.

Nor-Fishing i Trondheim

Fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen åpnet fiskerimessa Nor-Fishing 2012 i Trondheim. Sildelaget hadde stand under fiskerimessen med servering av matjessilde og fokus på 85-års «samhald».

Utbudsområder:

Nye og utvidede minste-utbudsområder fastsettes for å opprettholde konkurransen i førstehåndsmarkedet og styrke auksjonen som omsetningsform.

Ny nettside:

Våre nye nettsider lanseres med gode tilbakemeldinger fra brukerne.

Valg på utsendinger til årsmøte

Valget på utsendinger til årsmøtet 2013–2014 og 2015 i høstmånedene 2012. For første gang gjennomføres deler av valget elektronisk.

Fjerde kvartal:

Julekampanje for sild

En markedsføringskampanje for påleggssilde skal få flere nordmenn til å velge sjømat i julehøytiden. I ukene 49 og 50 blir det igjen tv-reklame for påleggssilde. I tillegg bestod kampanjen av oppskrifter som illegg i magasiner.

Ingen fiskeriavtaler klare

Forhandlingene mellom Norge og EU om fiskeriavtaler for det kommende året blir avsluttet uten enighet. Partene avtaler å møtes til nye forhandlinger etter nyttår.

Mobil app også for Android

Android-applikasjon klar: NssMobileDroid

Makrellprisen

Sterkt fall i førstehåndsprisen på makrell, snittpris ned fra kr 12,08 pr kg i 2011 til kr 7,99 pr kg i 2012 (- 34 %).

Fett og tørrstoff

Etter drøftinger og enighet med FHL innføres som prøveordning for 2013 at auksjonspris for fangster til fiskemel og fiskeolje ikke skal reguleres for innhold av fett og tørrstoff.

Global Pelagic Forum

Norges Sildesalgslag deltar på første møte i Global Pelagic Forum.

Kvotekompleksitet

Komplekse reguleringsbestemmelser og strukturordninger gjør det stadig mer krevende å føre kontroll i «sann tid» med kvoter til enkeltfartøy. Norges Sildesalgslag understreker for Fiskeridirektøren viktigheten av kontinuerlig ajourhold av rettighetsregistre og ber om at Fiskeridirektøren fastsetter hvilken kvote strukturerte enheter har å fiske når tillatelser gis.

Også 2012 ble et godt år i pelagisk fiskeri

I 2012 ble det gjennom Norges Sildesalgslag omsatt 1,4 mill. tonn råstoff til en samlet verdi av 7,0 mrd kroner. Tilsvarende tall for 2011 var 1,5 mill. tonn til en verdi av 8,5 mrd kroner.

I ti-årsperioden 2003 – 2012 har det i gjennomsnitt årlig blitt omsatt 1,8 mill. tonn råstoff til en årlig verdi av 5,9 mrd kroner. I forhold til siste ti-årsgjennomsnitt representerer altså 2012 verdimesig et godt år ikke minst hensynstatt det lave volumet.

Året 2011 var et rekordår for norske fiskere i pelagisk sektor. 2011 og 2012 er på mange måter en illustrasjon av at det er andre faktorer enn tilgjengelig kvantum fra fiskerne som påvirker førstehåndsverdien av råstoffet.

I begynnelsen av 2012 var økonomien hos Norges viktigste handelspartnere fortsatt preget av den europeiske finanskrisen og det var i en periode frykt for at den europeiske valutaunionen ikke skulle overleve krisen. Dette antar man nå er over, men det er fortsatt manglende vekst hos våre handelspartnere og i løpet av året 2012 falt eksportprisene for pelagiske produkter til nivåer langt unna det man opplevde i 2011. Gjennom forhandlinger med FHL kom en fram til reduserte minstepriser for makrell høsten 2012 da det var åpenbart at prisen ute i markedet hadde falt til nivåer hvor den minsteprisen man forhandlet fram i juni ikke kunne forsvares.

I 2011 kunne vi med tilfredshet registrere at omsetningssystemet i Sildelaget sørget for at fiskerne fikk sin rettmessige del av det som hentes ut i markedet. I 2012 kan vi fortsatt konstatere at omsetningssystemet virker. Endringer i markedet skal fanges opp i vår auksjon, og når disse endringene er større enn det minsteprisen har forutsatt, så må Sildelaget ta ansvar og akseptere endringer også i negativ retning.

For alle aktørene i vår næring bør det være et tankekors at endringer kommer brått og uventet, og man kan med rette stille spørsmål ved om vår kunnskap om markeder, tilførsel, lagerhold og ressursutvikling er tilstrekkelig i den tida vi lever i. Usikkerheten kan oppleves som relativt stor når man står overfor summen av økonomisk usikkerhet og usikkerhet

knyttet til ressursgrunnlaget. 2012 var året der man i det offentlige rom diskuterte om kvoter var fastsatt på riktig grunnlag og om man kunne bli nødt til å gjennomføre store korreksjoner i kvotene i løpet av de aller nærmeste årene.

Personlig er jeg bekymret for to forhold i denne sammenhengen. Det ene forholdet er at det ikke investeres nok i ressurskartlegging for de pelagiske bestandene. Det andre forholdet er om vurderingene av bestandene for makrell og kolmule virkelig gjenspeiler forholdene i havet. Det vil være svært uheldig for hele pelagisk sektor om man ikke evner å forutse endringer så tidlig at man kan håndtere nødvendige kvotevariasjoner uten at økonomien i næringa rammes på en negativ måte.

Fiskerinæringa og myndighetene har en felles utfordring når det gjelder å ta ansvar for både ressursforvaltning og omsetning. Fiskerimyndighetene må sørge for at det er stor nok innsats på ressurskartleggingen og næringa må sørge for at alle i bransjen har tilstrekkelig kunnskap om marked og priser både på kort og lang sikt.

Fiskernes kunder er norsk og utenlandsk industri. Norges Sildesalgslag konstaterer at det fortsatt skjer en konsentrasjon og en konsolidering blant kundene. I denne situasjonen blir det viktig at man fra Sildelagets side sørger for at auksjonssystemet på en effektiv måte klarer priser som gjenspeiler markedet og som gir en reell konkurranse om råstoffet.

Fiskerne har i en årrekke ønsket å fjerne reguleringen av tørrstoff og fett i prisavtalen for oppmalingsråstoff. Dette har vært sett på som en usikkerhetsfaktor som ikke er ønskelig og som oppleves som uforutsigbar for fiskerne. I desember 2012 ble det enighet med FHL om å fjerne denne mekanismen som en prøveordning for 2013. For å få dette på plass måtte en akseptere en innstramning av reguleringen av øvrige kvalitetsparameter i prisavtalen. Ved utløpet av 2013 skal vi vurdere hvordan dette har virket.

Også for 2012 har Sildelaget praktisert at kjøperne har hatt 30 dagers rentefri kreditt mens fiskerne har fått oppgjør i løpet av 14 dager. Dette representerer fortsatt en betydelig utfordring for lagets likviditet,

men også for 2012 har det vært mulig å gjennomføre dette innenfor den lagsavgiften som gjelder. Jeg legger til grunn at vi skal være i stand til å videreføre dette så lenge rentenivået ligger på dagens nivå. De nye likviditetsforutsetningene har medført at laget har redusert sin beholdning av langsiktige verdipapirer betydelig.

I løpet av 2012 gjennomførte Sildelaget en gjennomgang av interne strategier. Dette har resultert i en ny strategiplan som i all hovedsak bygger på vår tradisjon og vårt samfunnsoppdrag. Strategiarbeidet har som en av sine viktige målsettinger å sørge for at alle deler av organisasjonen fungerer optimalt og at alle som bidrar i driften ser sin egen rolle, sin betydning for totalresultatet og sitt eget potensial.

2012 var det året da Johannes Nakken gikk av som administrerende direktør i Norges Sildesalgslag etter 12 år i stillingen. Johannes var med på å prege Norges Sildesalgslag helt fra han begynte sin karriere i laget i 1990. Som aktiv tillitsmann i Feitsildfiskernes Salgslag var han også blant pådriverne til å etablere ett landsomfattende salgslag for alle pelagiske fiskerier før dette.

Otto Gregussen etterfølger Johannes Nakken med klar målsetting om å ta vare på det beste i salgslagets tradisjoner og samtidig sørge for at organisasjonen er moderne og tilpasset det ansvar som medlemmene i laget og norske myndigheter til enhver tid gir.

Heller ikke i 2012 klarte man å komme fram til en enighet om forvaltning av makrellbestanden i Nord-øst Atlanteren. Urimelige krav uten rot i historie eller havrett fra Island og Færøyenes side gjør det umulig å komme til enighet om en fordeling som det er mulig å akseptere for de andre nasjonene som deler forvaltningen av denne bestanden. Dette har for 2011 hatt konsekvenser i markedene og det har medført at MSC-sertifiseringen for nord-øst atlantisk makrell ikke lenger er gyldig.

At det heller ikke lenger er mulig å komme fram til enighet om fordelingen av Norsk Vårgytende Sild på grunn av nye krav fra Færøyenes side er svært skuffende. Det er ikke mulig hverken å forstå eller akseptere at dette skjer når man først har akseptert en omforent fordeling. I en situasjon hvor kvotene for denne bestanden er reduserte og en felles ansvarlig holdning påkrevd er det uansvarlig å fraskrive seg ansvaret for totalforvaltningen av denne bestanden slik Færøyene gjør. Også for denne bestanden risikerer en at MSC-sertifiseringen som det er lagt store ressurser i, ikke kan videreføres.

Norges Sildesalgslag forventer at 2013 vil gi oss både en ny lov som regulerer førstehåndsomsetningen og en ny melding til Stortinget om sjømatpolitikken. Vi er

trygge på at vår lange historie har vist at vi har evnet å ta det ansvar som lov og tradisjon har gitt oss. Vi er trygge på at dette ansvaret vil bli lagt på oss også i framtida.

Det viktigste samfunnsoppdraget som er gitt til Norges Sildesalgslag er å registrere all fangst og kontrollere at fangst og registrering stemmer. Dette gjør vi effektivt og pålitelig og det er vårt største bidrag til forvaltningen av de fiskeressursene som tilhører det norske folket.

Vi skal også sikre like rettigheter og plikter for små og store aktører i en tid hvor næringa endres ved at det blir færre og større aktører både på hav og land. For alle båter uansett størrelse og i alle regioner skal Norges Sildesalgslag være garantisten for at riktig oppgjør til markedsriktig pris finner sted. Den konsolideringen vi ser på kjøpersiden, gjør det helt nødvendig for Sildelaget å holde fokus på nettopp dette samfunnsoppdraget i framtida.

Høsten 2012 avholdt vi det første direkte elektroniske valget til årsmøtet i Norges Sildesalgslag. Valget ble gjennomført som tradisjonelt fremmøtevalg for eiere ringnot. For kyst, trål og mannskaper ringnot/trål gjennom nettbasert avstemming. For noen av gruppene som har stemmerett ved dette valget er deltakelsen lavere enn hva man kan ønske seg og hva man bør forvente. Ved neste valg må vi bruke erfaringene fra 2012 til å sikre oss at deltakelsen blir vesentlig høyere enn sist.

Med sorg og sjokk mottok vi meldingen om at vårt styremedlem Jens Kristoffersen brått og uventet gikk bort den 22. september 2012 i en alder av 43 år. Hans engasjement, lune replikk og gode humør vil bli savnet blant fiskerkolleger i hele landet.

Til slutt vil jeg takke lagets medlemmer, ansatte, kunder og andre brukere av lagets tjenester for et godt samarbeid i 2012.

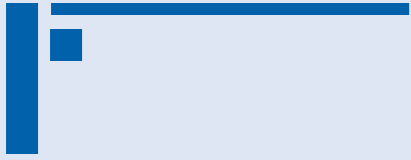

Heine Møgster
Styrets leder

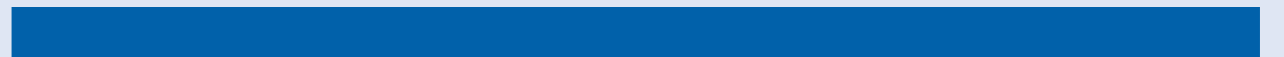
SAMFUNNSOPPDRAGET:

Sikrer ansvarlig fiskeri

Fremtiden avhenger av at vi i dag tenker på våre etterkommere. Å bidra til ansvarlig og bærekraftig forvaltning av ressursene i havet er lagets viktigste samfunnsoppdrag. Skal Norge være en sterk fiskerinasjon også i fremtiden, trenger nasjonen aktører som Norges Sildesalgslag. ∞

Regnskap

Styrets melding

Styrets melding og årsregnskap omfatter morselskapet Norges Sildesalgslag og konsernet Norges Sildesalgslag. Konsernet Norges Sildesalgslag består foruten morselskapet, av datterselskapet Sildinvest A/S.

Virksomhetens art og hvor den drives

Virksomheten i Norges Sildesalgslag SA består i førstehåndsomsetning av pelagiske fiskeslag. Virksomheten drives i Bergen.

Omsetning og marked

Norges Sildesalgslag fastsetter minstepriser i første hånd etter drøftelser med kjøpernes organisasjoner. Det er salgsutvalget som er ansvarlig for drøftingene. Målet for drøftingene er å sette minstepriser så nær de forventede markedsprisene som mulig, det vil si de priser som til sist fremkommer gjennom lagets auksjon.

Styret har som den viktigste del av sitt arbeid å opprettholde/utvikle omsetningsordninger som sikrer en rasjonell avvikling av fisket, samtidig som det sikrer fisker gode priser, og kjøperne råstoff. Sildelaget søker kontinuerlig å forbedre rutineene rundt auksjonen. I dette ligger også at mest mulig relevant informasjon gjøres tilgjengelig. Sildelaget arbeider for at auksjonen som internasjonal markeds plass skal fungere så optimalt som mulig for både land- og sjøs side.

Styret er av den oppfatning at ingen annen omsetningsform er dokumentert som mer egnet til å ivareta fiskernes interesser enn den form for omsetning som Norges Sildesalgslag organiserer. Samtidig ansees denne omsetningsformen som den mest samfunnsnyttige, noe uavhengig forskning tidligere har bekreftet.

I 2012 ble det gjennom laget omsatt 1,4 mill. tonn råstoff, til en samlet verdi av 7 mrd. kroner. Omsetningsverdien gikk dermed ned ca. 18 % i forhold til 2011. Styret konstaterer at årsresultatet gav et godt resultat til tross for at en ikke komme opp i en omsetningsverdi som i rekordåret 2011. Det ble verdiøkning for nordsjøsilde og kolmule, men laget konstaterte en nedgang i verdien for makrell, hestmakrell, tobis og NVG-sild. Også lodde viste tilbakegang både i

Barentshavet og ved Island/Jan Mayen. Særlig sterkt slo nedgangen ut for makrell. 94 % av omsetningsverdien ble representert av råstoff til konsum.

Utenlandsk andel av omsetningen målt i verdi, utgjorde vel 16 % i 2012, – noe som gir en økning på to prosentpoeng sammenlignet med året før. Andelen til mel & olje var derimot rekordlav; vel 6 % av omsetningen målt i verdi, mot knappe 10,5 % året før. Kvantumsmessig utgjorde mel & olje bare vel 17 % mot ca 25 % i 2011.

Styret er tilfreds med eksporten av pelagiske fiskeslag selv om også eksporten viser en nedgang sammenlignet med 2011. Pelagisk fisk oppnår i økende grad oppmerksomhet som både sunn og fortsatt rimelig mat, i tillegg til at pelagisk fisk kommer godt ut i miljøregnskapet. Målt på basis av omsatt volum til konsum, mettet norsk pelagisk fisk alene 12,6 millioner mennesker daglig i 2012.

Basert på Sjømatrådets statistikker fremgår det at de pelagiske fiskeslagene sto for en samlet konsum-eksport av 7,4 milliarder kroner. Dette er en nedgang på ca. 1 milliard i forhold til året før. I alt ble det i 2012 eksportert sjømat for 51,6 mrd. kroner, noe som utgjør en liten reduksjon fra 2011. Den pelagiske andelen av eksporten gikk noe tilbake; fra ca 16 til 14,5 %. I tillegg til konsumdelen, kommer eksport av mel og olje for nesten 850 millioner kroner (890 millioner kroner i 2011). Samlet pelagisk eksport står dermed for ca. 8,25 milliarder kroner – en drøy milliard lavere enn i 2011.

Russland ble det største enkeltmarkedet for pelagisk fisk i 2012 målt i verdi, mens Tyskland tok andreplassen foran Japan.

Mel- og oljeråstoff

Når det gjelder mel og olje konstaterer styret at markedsprisene som ligger til grunn for fiskemel økte med vel 37 % i 2012 fra kr 7,71 kr pr kg til 10,59 pr kg. For olje steg prisen fra kr 8,50 pr kg til 12,72 pr kg, en økning på 50 %. Prisøkningen på verdensmarkedet kom seinere på året enn det tidspunktet den norske flåten leverte hoveddelen av kvantumet til mel- og

oljeanvendelse. De fikk derfor ikke den uttelling i råstoffprisen som en kunne forvente. Gjennomsnittsprisen for alt råstoff omsatt til fiskemel og fiskeolje ble redusert fra kr 2,02 pr kg i 2011 til kr 1,83 pr kg i 2012 (- 10 %).

Mel- og oljeomsetningen gjennom året gikk stort sett tilfredsstillende. For flere detaljer vises til nærmere orientering om råstoff til mel og olje i driftsmeldingen og omtalen av de enkelte fiskerier.

Tjenester for eksterne parter

Norges Sildesalgslag har IT-driftsavtaler med 3 andre salgslag. Videre har man inngått avtale med Catch-Certificate SA som gir laget ansvar for selskapets forvaltning og IT-drift. Styret er tilfreds med at laget her utnytter en «spinn-off-effekt» til beste også for andre deler av næringen.

Økonomiske forhold

Årsregnskapet for 2012 er satt opp under forutsetning om videre drift. Styret bekrefter at denne forutsetningen er til stede.

Det er i 2012 omsatt for 7.014 mill. kr gjennom Norges Sildesalgslag, mot 8.538 mill. kr i 2011. Dette ga en samlet lagsavgift på 45,4 mill. kr mot 55,2 mill. kr i 2011. Gjennomsnittlig avgift for omsetning gjennom laget har i 2012 vært 0,65 %, som i 2011. Lagets samlede driftsinntekter falt fra 67,4 mill. kr i 2011 til 57,4 mill. kr i 2012.

Lagets samlede driftskostnader utgjorde 64,3 mill. kr i 2012, som i 2011. Tap på fordringer i 2012 er ført mot tapsfondet i balansen med 3,0 mill. kr.

Forvaltningen av lagets formue og likvide midler gav en netto regnskapsmessig gevinst på 20,4 mill. kr i 2012, mot 6,0 mill. kr i 2011. Dette inkluderer 8,0 mill. kr i utbytte for 2012 fra Sildinvest AS. Urealisert kursgevinst på verdipapirer er i løpet av 2012 redusert med 2,2 mill. kr. Ved utgangen av 2012 hadde laget en urealisert kursreserve i sin verdipapirportefølje på 2,4 mill. kr.

Samlet viser lagets regnskap for 2012 et årsresultat på 11,6 mill. kr, mot 5,1 mill. kr i 2011. Ved utgangen av 2012 hadde Norges Sildesalgslag en samlet bokført egenkapital på 209,1 mill. kr, mot 197,5 mill. kr i begynnelsen av året.

Disponeringer: 11,6 mill. kr overføres til annen egenkapital.

Konsernet Norges Sildesalgslag hadde i 2012 et driftsresultat på -2,9 mill. kr mot + 9,1 mill. kr i 2011. Konsernets netto finansposter var en inntekt på 13,4 mill. kr i 2012, mot 6,3 mill. kr i 2011.

Konsernet hadde i 2012 et årsresultat på 7,7 mill. kr, mot 10,2 mill. kr i 2011. Ved utgangen av 2012 hadde konsernet en samlet bokført egenkapital på 188,5 mill. kr, mot 180,8 mill. kr i begynnelsen av året.

Arbeidsmiljø, bemanning og organisering

Sildelaget har en godt motivert stab og arbeidsmiljøet må kunne betegnes som godt. Det arbeides systematisk med HMS i henhold til Internkontrollforskriften. Det er etablert et arbeidsmiljøutvalg (HMS-utvalget) med representanter fra de ansatte og lagets toppledelse som har jevnlig møter. I 2012 ble det avholdt 3 møter i HMS-utvalget. Utvalget har i 2012 blant annet hatt fokus på; risikokartlegging for kontrollører, generell HMS-kompetanse blant ledelse og utvalgsmedlemmer, jevnlig og repeterende førstehjelpskurs for de ansatte og oppfølging av sykefravær.

Det har også i 2012 vært avholdt dialogmøter med begge fagforeningene i Sildelaget for å bedre samarbeidet og utveksle synspunkt i lønns- og personalsaker generelt. Foreningene det gjelder er PARAT/YS og Handel og Kontor/LO som til sammen organiserer de fleste av arbeidstakerne.

Hvert år arrangeres det en felles weekendtur for de ansatte med et faglig innhold og en sosial del. Målsettingen er å bedre samarbeidet internt for å kunne tilby bedre tjenester for lagets brukere og eiere.

Sykefraværet i 2012 var 1,8 % mot 2,3 % i 2011. Det må betegnes som svært godt i forhold til landet for øvrig. Sildelaget er registrert som IA-bedrift og har tilknyttet bedriftshelsetjeneste. En representant for bedriftshelsetjenesten møter fast i HMS-utvalget.

Ved årets utgang var det 42,3 årsverk i Norges Sildesalgslag. I tillegg kommer 1 årsverk som er tilknyttet Sildinvest AS. De ansatte er lokalisert i Slottsgt. 3 i Bergen, mens lagets 5 kontrollører opererer langs kysten og har hjemmekontor.

Norges Sildesalgslag praktiserer likestilling mellom kjønnene. Kvinneandelen blant de ansatte var ved årets utgang 38 %. I styret var kvinneandelen 8 %, hvilket

må ses i sammenheng med at mindre enn 5 % av lagets medlemmer er kvinner. (Jf. unntaksbestemmelse i samvirkeoven § 69.)

Lagets aktiviteter påvirker ikke det ytre miljø ut over det en vanlig kontorbedrift ellers måtte gjøre.

Datterselskaper

Lagets aktiviteter ut over førstehåndsomsetningen er i samsvar med lagets vedtekter organisert i et eget selskap, Sildinvest AS. Virksomheten omfatter fast eiendom og eierandeler i andre selskaper. Sildinvest AS hadde i 2012 et årsresultat på 4,1 mill. kr, mot 5,1 mill. kr i 2011. Laget mottar 8,0 mill. kr i utbytte for 2012 fra Sildeinvest AS.

Oppfølging av Årsmøtets vedtak fra juni 2012.

I forbindelse med Årsmøtets vedtak i juni skal særlig tre saker nevnes:

1. Ressursoversikt pelagisk fisk / optimal høsting av havets ressurser

I vedtaket påpekte Årsmøtet at de store kvotesvingningene i pelagisk næring er utfordrende. Økt forskningsinnsats og økt kunnskap er derfor nødvendig. Årsmøtet la vekt på at biologiske vurderinger fortsatt må være fundamentet i forvaltningen, men at utvidet forskning kan bidra til en bedring gjennom større forståelse av naturens sammenhenger. Primært må dette etter Årsmøtets oppfatning, finansieres over statsbudsjettet.

Også alternative høstingsmodeller må vurderes.

Årsmøtet viste dessuten til at tidvise innslag av andre enkeltarter i fiskeriene «forstyrre» hensiktsmessig fangsting med de negative økonomiske konsekvenser dette får.

Også uregulert uttak av makrell bekymret Årsmøtet som oppfordret myndighetene til å holde en fast linje. Årsmøtet ønsket også større fokus på og kunnskap om sjøpattedyrenes betydning for bestandene.

Oppfølging av saken krevde ingen strakstiltak fra styrets side, men styret vil vurdere i hvilken grad – og i tilfelle hvordan, Norges Sildesalgslag kan bidra til å påvirke myndigheter og andre til større innsats på felter som nevnt ovenfor.

I styrets møte i februar 2013 var Havforskningsinstituttet invitert til å orientere styret om sitt arbeid med å kartlegge ressursoversikter.

2. Norges Sildesalgslag et samvirke – hvordan bygge og utnytte samvirket

Årsmøtet konstaterte både nødvendigheten og hensiktsmessigheten av det nye medlemsregisteret som er opprettet som følge av den nye samvirkeoven. Årsmøtet fremholdt også betydningen den gamle «samhalds-tanken» og at det i dagens politiske situasjon ikke er blitt mindre viktig å hegne om lags-tanken. Årsmøtet betraktet fortsatt «samvirket» fiskerne imellom som en betingelse for å opprettholde balansen i forholdet mellom fisker og kjøper.

Oppfølging av saken krever ingen umiddelbare tiltak, men på bakgrunn av Årsmøtets vedtak vurderer styret i hvilken grad – og hvordan, Norges Sildesalgslag kan stimulere til fortsatt samhold. En bevisstgjøring her vil også kunne påvirke samfunnsdebatten.

3. Ny lov om fiskesalgslag / førstehåndsomsetning

Årsmøtet sa seg enig i at mekling må kunne gjennomføres ved uenighet om minstepris, men ikke uten at salgslaget har siste ord i tilfelle mekling ikke fører frem.

De behov som industrien fremhever for å ville endre dagens ordninger kan etter Årsmøtets oppfatning mer hensiktsmessig imøtekommes gjennom alternative omsetningsformer:

- Forhåndsauksjon,
- «Blokk salg» og
- Prissikring

For Norges Sildesalgslag er prinsippet om full åpenhet og lik adgang til innsikt for alle parter en grunnleggende forutsetning som også sikrer kontroll med fiskeressursene.

Det er viktig å minne de politiske miljøer om at ordningen som sikrer konkurranse om råstoffet, nettopp er den form som i andre sammenhenger politikerne setter som målsetting for å utvikle økt verdiskaping.

Medlemsregister og valg på utsendinger 2013–2015

Med den nye samvirkeoven følger det at laget måtte opprette et medlemsregister.

Fra våren 2012 har det vært arbeidet med å få laget et register over Sildelagets medlemmer, det være seg både fartøyeiere og mannskap om bord i fartøyene. Dette er et register som ikke må forveksles med Sildelagets forretningsregister. Den nye samvirke-

loven setter som krav for medlemskap, at det enkelte medlem ønsker dette og gir uttrykk for det. Fra våren 2012 er det derfor ført et medlemsregister som nå teller ca 2.500 medlemmer. Registeret vil jevnlig bli oppdatert og vedlikeholdt.

For å kunne avgi stemme i valg, eller bli valgt til tillitsverv i laget må en stå i medlemsregisteret. Høsten 2012 ble det foretatt nyvalg på utsendinger til lagets årsmøte. Valget ble foretatt i henhold til valginstruks som er utarbeidet og vedtatt av styret. Ut fra medlemsregisteret og valginstruksen ble det laget et system for å kjøre en del av valgprosessene elektronisk. Systemet fungerte svært godt, men uansett system er det aller viktigst å sikre en god valg-deltakelse. Dessverre viste det seg at i noen distrikter var deltakelsen altfor lav. Forbedring av rutiner og informasjon rundt medlemsregister og valg vil bli arbeidet videre med for å sikre en bedre deltakelse ved neste valg.

Styrets arbeid forøvrig

Styret hadde seks møter i løpet av 2012, – inklusive det konstituerende møtet i juni. Arbeidsutvalget har hatt 4 møter.

Årets styresaker har i 2012 som i tidligere år, vært preget av normal, operativ drift i de fleste saksfremleggene.

Som noen av hovedsakene utover det nevnte, kan nevnes:

- Høringer – bl.a. resultatet fra arbeidsgruppen som var nedsatt omkring revisjon av Råfiskloven.
- Administrativ risiko ved lagets saksbehandling.
- Fisketorget i Bergen, fremme av pelagisk profil, samt andre tiltak for profilering av laget/pelagisk næring.
- Opprettelse av medlemsregister som følge av Samvirkeoven.
- AFP og gavepensjon, endringer for laget.
- Gjennomføring av valg av nye utsendinger til Årsmøtet.

- Anbudsrunde og skifte av lagets hovedbankforbindelse.
- En gjennomgang og oppdatering av lagets strategi.
- Innsideregulverk for Norges Sildesalgslag.

I styrets arbeid retter en alt inn på at laget skal stå for en effektiv omsetning som sikrer fiskerne

- gode og stabile priser,
- gode betalingsbetingelser
- like muligheter innenfor omsetningssystemene
- god informasjonsflyt og elektroniske tjenester på et høyt nivå og
- på en optimal og kostnadseffektiv måte.

Styret og laget som helhet er opptatt av å legge vekt på lagets samfunnsoppdrag og det ansvar som følger med. Lagets målsetting er foruten omsetningen, å bidra til en sikker forvaltning og at driften ikke kommer i konflikt med krav til ryddighet og troverdighet. Norges Sildesalgslag er dessuten i økende grad opptatt av å kunne bidra til å gjøre sitt for at norsk fiskerinæring skal fremstå som miljøbevisst.

Styret er ellers fornøyd med den konstruktive dialogen som er blitt ført både med landsiden og norske myndigheter i 2012. Styret setter seg som mål å sørge for at denne dialogen opprettholdes for å sikre en god, felles næringsutvikling. Styret ser det som en prioritert oppgave å opprettholde konkurransekraften til den pelagiske markedsplassen. For å opprettholde lagets funksjoner på en måte som flertallet av norske fiskere og samfunnet for øvrig finner tjenlig, finner styret salgslagsordningen som den nyttigste form for førstehåndsomsetning fellesskapet kan tilbys. Et velfungerende salgslag også når det gjelder formidling av informasjon og elektroniske tjenester, kan kun holdes i hevd ved å satse på høy standard både overfor medlemmene, kjøperne av pelagisk råstoff og i forhold til de samfunnsmessige oppgaver laget er satt til å skjøtte. Lagets omdømme er alfa og omega.

Styret vil til slutt takke medlemmer, faglag, kjøpere, myndigheter, andre forbindelser og ikke minst ansatte for et godt og konstruktivt samarbeid i 2012.

Bergen, 5. april 2013
STYRET I NORGES SILDESALGSLAG SA

Heine Møgster
Styreleder

Jan-Erik Johnsen
Nestleder

Tormod Storås

Jan Gunnarsen

Rune Hovden

Rolf Larssen

Jonny Berffjord

Eirin Roaldsen

John Einar Engen

Henning Veibust

Bjarte Nordtun

Tor Arvid Storesund

Otto Gregussen
Adm. dir.

Resultatregnskap

Norges Sildesalgslag				Konsern	
2011	2012	(1 000 kr)	NOTE	2012	2011
DRIFTSINTEKTER					
8 537 804	7 013 765	Omsetning gjennom laget	2	7 013 765	8 537 804
55 230	45 391	Driftsinntekter	2	50 901	60 596
12 148	12 008	Andre inntekter	2	12 198	13 556
67 378	57 399	Sum driftsinntekter	2	63 099	74 152
DRIFTSKOSTNADER					
41 110	42 480	Lønnskostnad	3,12	42 722	41 798
2 659	2 603	Ordinære avskrivninger driftsmidler	6	3 558	3 603
20 521	19 243	Andre driftskostnader	3,4,5	19 721	19 633
64 290	64 326	Sum driftskostnader		66 001	65 034
3 088	-6 927	Driftsresultat		-2 902	9 118
FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER					
2 006	1 320	Aksjeutbytte		1 920	3 021
	8 000	Inntekt på investering i datterselskap	7		
8 366	8 416	Renteinntekter		8 707	8 369
553		Renteinntekter konsern	15		
514	7 436	Gevinst/tap verdipapirer	11	7 514	514
4 487	2 345	Agio/(disagio)		2 345	4 487
-6 906	-6 426	Rentekostnader		-6 428	-6 914
-2 478	-676	Verdiendring finansielle investeringer	11	-676	-2 818
-230		Rentekostnad konsern			
-310		Andre finanskostnader			-317
6 002	20 415	Netto finansposter		13 382	6 342
9 090	13 488	Ordinært resultat før skattekostnad		10 480	15 460
-3 985	-1 852	Skattekostnad ordinært resultat	13	-2 781	-5 275
5 105	11 636	Årsresultat		7 700	10 185
OVERFØRINGER					
-5 105	-11 636	Overføring fra / (til) annen egenkapital			
-5 105	-11 636	Sum overføringer			

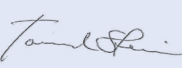
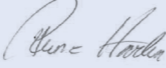

Balanse pr 31.desember

Norges Sildesalgslag				Konsern	
2011	2012	(1 000 kr)	NOTE	2012	2011
EIENDELER					
ANLEGGSMIDLER					
Varige driftsmidler					
		Tomter og bygninger	6	25 938	26 504
5 691	5 127	Driftsløsøre, inventar etc.	6	5 354	5 940
5 691	5 127	Sum varige driftsmidler		31 292	32 444
Finansielle anleggsmidler					
3 261	2 692	Andre fordringer	9	2 692	3 261
24 008	21 506	Pensjonsmidler	12	21 506	24 008
51 385	51 385	Investering i datterselskap	7		
100	100	Investeringer i tilknyttede selskap	8	100	100
27 647	28 065	Investering i aksjer, andeler etc	8, 11	28 193	27 791
106 401	103 748	Sum finansielle anleggsmidler		52 491	55 160
112 092	108 875	SUM ANLEGGSMIDLER		83 783	87 604
OMLØPSMIDLER					
Fordringer					
430 948	499 255	Kundefordringer	10,14	499 149	430 994
51	271	Fordringer på konsernselskap (kunder)	15		
810	3 952	Andre fordringer		4 136	951
189	8 651	Kortsiktig fordring konsernselskap	15		
431 998	512 129	Sum fordringer		503 285	431 945
Investeringer					
137 549	28 573	Markedbaserte aksjer og obligasjoner	11	28 573	137 549
137 549	28 573	Sum investeringer		28 573	137 549
74 126	11 137	Bankinnskudd, kontanter o.l.		26 791	84 777
643 673	551 839	SUM OMLØPSMIDLER		558 648	654 271
755 765	660 714	SUM EIENDELER		642 431	741 875

Noter til regnskapet 2012

Norges Sildesalgslag						Konsern
2011	2012	EIENDELER	NOTE	2012	2011	
		GJELD OG EGENKAPITAL				
		EGENKAPITAL				
		Opptjent egenkapital				
20 990	20 990	Reservefond		20 990	20 990	
4 517	4 517	Felleseid andelskapital		4 517	4 517	
171 993	183 628	Annen egenkapital		163 237	155 310	
197 500	209 135	Sum opptjent egenkapital		188 744	180 817	
197 500	209 135	SUM EGENKAPITAL	16	188 744	180 817	
		GJELD				
		Avsetning for forpliktelser				
10 305	9 088	Pensjonsforpliktelser	12	9 391	10 873	
50 000	47 000	Tapsfond for dekning av egenrisiko	17	47 000	50 000	
217	1 033	Utsatt skatt	13	1 675	963	
60 522	57 121	Sum avsetning for forpliktelser		58 066	61 836	
		Kortsiktig gjeld				
323 982	251 070	Gjeld til kredittinstitusjoner	14	251 070	323 982	
25 009	24 564	Leverandørgjeld	15	24 921	25 311	
53 770	49 343	Skyldige offentlige avgifter		49 343	53 770	
3 364	994	Betalbar skatt	13	2 027	4 459	
91 618	68 487	Annen kortsiktig gjeld	17	68 488	91 700	
497 743	394 458	Sum kortsiktig gjeld		395 849	499 222	
558 265	451 579	SUM GJELD		453 915	561 058	
755 765	660 714	SUM GJELD OG EGENKAPITAL		642 431	741 875	

Bergen, 5. april 2013
STYRET I NORGES SILDESALGSLAG SA

 Heine Møgster Styreleder	 Jan-Erik Johnsen Nestleder	 Tormod Storås	 Jan Gunnarsen	 Rune Hovden
 Rolf Larssen	 Jonny Berffjord	 Eirin Roaldsen	 John Einar Engen	 Henning Veibust
 Bjarte Nordtun	 Tor Arvid Storesund	 Otto Gregussen Adm. dir.		

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk i Norge. Regnskapsprinsippene beskrives nedenfor.

Konsolideringsprinsipp

Konsernregnskapet omfatter Norges Sildesalgslag med datterselskaper hvor laget eier direkte eller indirekte mer enn 50 prosent. Det er anvendt ensartede regnskapsprinsipper i konsernselskapenes regnskaper. Alle vesentlige transaksjoner og mellomværende mellom selskaper i konsernet er eliminert.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig lån balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Aksjer i datterselskap

Investeringer i datterselskap vurderes etter kostmetoden.

Aksjer og andeler i tilknyttet selskap og andre selskap

Investeringer i tilknyttete selskaper og andre selskaper vurderes etter kostmetoden i lagets regnskap.

Valuta

Bankinnskudd i utenlandsk valuta er bokført til dagskurs 31.12.

Forskning og utvikling

Utgifter til forskning og utvikling kostnadsføres løpende.

Inntekter

Inntekt regnskapsføres når den er opptjent, altså når krav på vederlag oppstår. Dette skjer når tjenesten ytes, i takt med at arbeidet utføres. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Kostnader

Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt. I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der der er aktuelt.

Investeringer i aksjer, andeler etc (anleggsmidler)

Anleggsaksjer og investeringer i ansvarlige selskaper og kommandittselskaper, etc hvor selskapet ikke har betydelig innflytelse, balanseføres til anskaffelseskost. Investeringene blir nedskrevet til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Mottatt utbytte og andre overskuddsutdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

Aksjer, obligasjoner, valutaterminer og kortsiktige plasseringer (omløpsmidler)

Aksjer, obligasjoner etc som er definert i handelsportefølje er bokført til virkelig verdi pr 31.12.2012. Aksjer, obligasjoner etc som ikke er definert i handelsportefølen er bokført til laveste verdi av markedsverdi pr 31.12. og kostpris pr enkeltposisjon. Valutaterminer er vurdert til kurs 31.12.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringer.

Bankinnskudd, kontanter o.l.

Regnskapsposten inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Pensjoner

Ved regnskapsføring av pensjon er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Estimatavvik og effekt av endrede forutsetninger amortiseres over forventet gjenværende opptjeningsperiode i den grad de overstiger 10 % av den

største av pensjonsforpliktelsen og pensjonsmidlene (korridor). Planendringer fordeles over gjenværende opptjenings tid. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene.

Skatter

Skattekostnaden sammenstilles med regnskapsmessige resultat før skatt. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen. Skattekostnaden består av betalbar skatt (skatt på årets direkte skattepliktige inntekt) og endring i netto utsatt skatt samt formueskatt. Skattekostnaden fordeles på ordinært resultat og resultat av ekstraordinære poster

i henhold til skattegrunnlaget. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er presentert netto i balansen.

Leieavtaler

Driftsmidler som leies på betingelser som i det vesentlige overfører økonomisk risiko og kontroll til selskapet (finansiell leasing), balanseføres under varige driftsmidler, og tilhørende leieforpliktelse medtas som forpliktelse under langsiktig gjeld til nåverdi av betalingene. Driftsmidlet avskrives planmessig, og forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad. For operasjonelle leieavtaler kostnadsføres leien løpende.

NOTE 2 Driftsinntekter

Norges Sildesalgslag forestår førstehåndsomsetning av pelagisk fisk. Lagsavgiften er en fast prosent av omsetningen.

Driftsinntekter

Norges Sildesalgslag		
2011	2012	(1000 kr)
8 537 804	7 013 765	Regnskapsmessig omsatt
-8 482 574	-6 968 374	Avregnet fisker
55 230	45 391	Lagsavgift

Andre Inntekter

Norges Sildesalgslag			Konsern	
2011	2012	(1000 kr)	2012	2011
9 561	9 796	Inndekning av kontrollkostnader 1)	9 796	9 561
152		Gevinst ved salg av anleggsmidler		152
2 435	2 212	Diverse inntekter	2 402	3 843
12 148	12 008	Sum	12 198	13 556

1) Kontrollkostnader er ført som ordinære driftskostnader og dekket inn gjennom inntrukne midler, som tilsvarende inngår i posten andre driftsinntekter.

Konsern:

Konsernets driftsinntekter for 2012 kan spesifiseres på geografisk område som følger:

Konsern		2012	2011
Lagsavgift Norges Sildesalgslag			
- Norge		37 675	47 498
- Andre land		7 716	7 732
Andre inntekter Norge		17 708	18 922
Sum		63 099	74 152

NOTE 3 Lønnskostnader

Norges Sildesalgslag			Konsern	
2011	2012	(1000 kr)	2012	2011
24 190	26 228	Lønn	26 478	24 429
2 909	2 653	Honorar til styret og utvalg	2 748	3 004
6 910	6 556	Pensjon	6 440	7 233
5 129	5 176	Folketrygdavgift	5 189	5 143
1 972	1 867	Andre ytelser	1 867	1 989
41 110	42 480	Sum	42 722	41 798
41	41	Gjennomsnittlig antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret	41	41

Ytelser til ledende personer i selskapet (1000 kr)	Adm. direktør	Styret
Lønn	1 993	
Pensjonskostnad utover kollektiv ordning og innskuddspensjon 1)	715	
Annen godtgjørelse	31	1 583

1) Pensjonskostnaden knytter seg til direktør som sluttet i perioden

Selskapet skiftet direktør 1. september 2012. Lønn til ny direktør er inkludert med TNOK 903 for perioden 01.04.2012–31.12.2012 og for avtrådt direktør med TNOK 1.090 for perioden 01.01.2012–30.09.2012.

Ny direktør er medlem i selskapets innskuddspensjonsordning. Direktøren har i tillegg til standard ordning egen avtale om innskuddsbasert alderspensjon for lønn over 12G, uførepensjon for lønn over 12G, samt en skattefri engangserstatning ved død for over 12G. Kostnad 2012: TNOK 70

Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer, aksjeeiere, ansatte, m.v. (1000 kr)		
Lån og sikkerhetsstillelse til fordel for:	Lån	Sikkerhetsstillelse
Ansatte i morselskap	2 692	0
Ansatte i konsernet	2 692	0

Revisor (tall i hele kr)	Mor	Konsern
Lovpålagt revisjon	510 000	558 000
Annen bistand	80 500	93 500
Skatterådgivning	31 000	45 950
Attestasjonstjenester	16 500	16 500
Sum	638 000	713 950

NOTE 4 Transaksjoner med faglagder

Norges Sildesalgslag		
2011	2012	(1000 kr)
539	558	Norges Fiskerlags velferdsstasjoner
132	137	Kjøp av tjenester fra Norges Fiskerlag
113	98	Støtte til faglag
12	27	Annonsering hos faglag
796	820	Sum

NOTE 5 Andre driftskostnader

Norges Sildesalgslag		
2011	2012	(1000 kr)
126	131	Fiskernes ulykkeskasse
5 241	4 801	Diett-, reise- og møtekostnader
8 725	8 200	Diverse drifts- og adm.kostnader
3 014	2 296	Fremmedytelser
1 957	2 467	Markedsføring og informasjon
1 459	1 349	Diverse støttetiltak
20 522	19 244	Sum

NOTE 6 Varige driftsmidler

Norges Sildesalgslag		Dirftsløsøre, inventar etc.
Opprinnelig anskaffelseskost pr 1.1.		25 634
Tilgang i året		2 054
Avgang ved salg/utrantering (anskaffelseskost)		
Anskaffelseskost 31.12		27 688
Akkumulerte avskrivninger pr 1.1.		19 943
Avgang akkumulerte avskrivninger		
Årets ordinære avskrivning		2 618
Akkumulerte avskrivninger pr 31.12.		22 561
Bokført verdi pr 31.12		5 127
Økonomisk levetid		4-7 år
Avskrivningsplan		Lineær

Konsern	Bygninger og tomter	Driftsløsøre, inventar etc	Kunst	Sum
(1000 kr)				
Opprinnelig anskaffelseskost pr 1.1.	59 044	25 786	206	85 036
Tilgang i året	367	2 054		2 421
Avgang i året til anskaffelseskost				
Anskaffelseskost 31.12	59 411	27 840	206	87 457
Akk. av- og nedskrivninger pr 1.1.	32 540	20 053		52 593
Avgang akkumulerte avskrivninger				
Årets avskrivninger 1)	934	2 639		3 573
Akk. av- og nedskrivninger pr 31.12.	33 474	22 692		56 166
Bokført verdi pr 31.12	25 938	5 148	206	31 292
Økonomisk levetid	0-33 år	4-7 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Ingen avskr.	

1) Av årets avskrivninger er TNOK 15, knyttet til hjemme PC ordning, klassifisert under Andre driftskostnader i resultatregnskapet

NOTE 7 Datterselskaper

Firma	Forretn.- kontor	Stemme og Eierandel	Ansk.- tidspunkt	Bokført verdi	Resultat 2012	Egenkap. 31.12.12
Sildinvest AS	Bergen	100,00 %	01.01.89	51 385	4 064	51 924

Aksjene er bokført til kostpris med tillegg for avgitte konsernbidrag.

NOTE 8 Aksjer og andeler i tilknyttet selskap/andre foretak

Norges Sildesalgslag			
(1000 kr)	Eierandel	Ansk.kost.	Bokført
Anleggsmidler:			
Catch Certificate SA	40 %	100	100

Konsern			
(1000 kr)	Eierandel	Ansk.kost.	Bokført
Anleggsmidler:			
Investering i tilknyttet selskap:			
Catch Certificate SA	40 %	100	100
Investering i aksjer og andeler:			
Skude Fryseri A/S	20 %	1 000	1 000
Seagarden ASA		340	
Andre aksjeandeler		134	118
Sum		1 474	1 118

NOTE 9 Fordringer med forfall senere enn ett år

Norges Sildesalgslag				Konsern	
2011	2012	(1000 kr)	2012	2011	
3 261	2 692	Andre fordringer 1)	2 692	3 261	
3 261	2 692	Sum	2 692	3 261	

1) Lån ansatte inkluderer avdrag som forfaller i 2013, 0,5 mill. kr

NOTE 10 Kundefordringer

Fordringene er vurdert til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap med 2 mill. kr i Norges Sildesalgslag og i konsernet.

NOTE 11 Finansposter

Verdipapirporteføljen 31.12:

Norges Sildesalgslag (1000 kr)	Kostpris 31.12.12	Bokført verdi 31.12.12	Kostpris 31.12.11	Bokført verdi 31.12.11
Norske rentebærende papirer	29 423	22 633	66 118	58 837
Utenlandske rentebærende papirer	2 000	2 353	14 162	14 984
Norske aksjerelaterte papirer	24 353	18 244	54 189	44 283
Utenlandske aksjerelaterte papirer	14 710	13 408	48 928	47 091
Sum	68 486	56 638	183 397	165 195
Herav klassifisert som anleggsmiddel	29 690	28 065	30 715	27 647

Urealisert kursreserve (differanse mellom markedsverdi og bokført verdi) som pr 1.1. utgjorde 4,6 mill. kr, er pr 31.12. redusert til 2,4 mill. kr.

NOTE 12 Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Laget og konsernet har foretakspensjonsordning i livforsikringselskap for sine ansatte. Pensjonsordningen tilfredsstiller reglene i Lov om Obligatorisk Tjenestepensjon. Ordningen gir rett til fremtidige definerte ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Full alderspensjon utgjør tilnærmet 70% av pensjonsgrunnlaget (begrenset til 12G), og ordningen er tilknyttet uføre-, ektefelle- og barnpensjon. Pensjonsalderen er 67 år. Denne ordningen er sikret.

Foretakspensjonsordningen ble lukket pr 1.5.2009. Ansatte fra dette tidspunkt inngår i selskapets innskuddspensjonsordning.

Laget har også førtid- og toppensjonsavtale (lønn over 12G) med adm.dir. Denne ordningen er ikke sikret, men finansieres over selskapets drift.

Laget er tilsluttet ordningen om Avtalefestet Førtidspensjon (AFP) fra 62 år til 67 år. I tillegg ytes det gavepensjon til AFP pensjonistene. Denne ordningen er også usikret og finansieres over driften.

Ved avvikling av Silfas AS overtok Sildinvest AS forpliktelse knyttet til 4 tidligere Silfas ansatte som finansieres over driften.

Lagets pensjonsordninger omfatter 90 personer samt 2 tidligere ansatte i Silfas.

På neste sidenr vises fordeling av pensjonsmidler/forpliktelser på kollektive og usikrede ordninger:

Kollektiv pensjonsordning:

Norges Sildesalgslag			Konsern	
2011	2012	(1000 kr)	2012	2011
2 728	3 074	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	3 074	2 728
4 235	4 032	Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	4 032	4 235
2 501	3 300	Resultatførte estimatavvik	3 300	2 501
608	650	Administrasjonskostnader	650	608
-4 473	-4 075	Avkastning på pensjonsmidler	-4 075	-4 473
5 599	6 981	Netto pensjonskostnad (før arbeidsgiveravgift)	6 981	5 599
351	427	Periodisert arbeidsgiveravgift	427	351
5 950	7 408	Netto pensjonskostnad (etter arbeidsgiveravgift)	7 408	5 950
-106 048	-96 399	Beregnete pensjonsforpliktelser	-96 399	-106 048
85 952	87 076	Pensjonsmidler (til markedsverdi)	87 076	85 952
-2 834	-1 314	Abeidsgiveravgift	-1 314	-2 834
46 938	32 143	Ikke resultatført virkning av estimatavvik	32 143	46 938
24 008	21 506	Netto pensjonsmidler	21 506	24 008

Avtalefestet pensjonsordning og udekkede ordninger:

Norges Sildesalgslag			Konsern	
2011	2012	(1000 kr)	2012	2011
392	529	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	529	392
349	514	Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	514	349
0	-3 616	Resultatført planendring	-3 616	0
636	2 258	Resultatførte estimatavvik	2 522	880
1 377	-315	Netto pensjonskostnad (før arbeidsgiveravgift)	-51	1 621
104	147	Periodisert arbeidsgiveravgift	147	104
1 481	-168	Netto pensjonskostnad (etter arbeidsgiveravgift)	96	1 725
11 247	8 257	Beregn. pensjonsforpl. AFP og udekkete ordninger	8 560	11 815
-2 202	-315	Ikke resultatførte endringer og estimatavvik	-315	-2 202
1 260	1 146	Periodisert arb. giveravgift	1 146	1 260
10 305	9 088	Sum pensjonsforpliktelser etter arb.g.avg.	9 391	10 873

Økonomiske forutsetninger:

Norges Sildesalgslag			Konsern	
2011	2012		2012	2011
3,90 %	4,20 %	Diskonteringsrente	4,20 %	3,90 %
3,75 %	3,00 %	Forventet lønnsregulering/G-regulering	3,00 %	3,75 %
2,00 %	1,75 %	Forventet pensjonsregulering	1,75 %	2,00 %
4,80 %	3,60 %	Forventet avkastning på fondsmidler	3,60 %	4,80 %
0-8%	0-8%	Frivillig avgang medlemmer over/under 40 år	0-8%	0-8%
30,0 %	30,0 %	Uttakstilbøyelighet AFP	30,0 %	30,0 %

Som aktuariemessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger.

NOTE 13 Skattekostnad

Årets skattekostnad fremkommer slik:

Norges Sildesalgslag			Konsern	
2011	2012	(1000 kr)	2012	2011
627	651	Betalbar formuesskatt	651	627
-30	42	Endring betalbar skatt tidligere år	42	-30
2 737	343	Betalbar skatt av årets resultat (før effekt av kons.bidrag)	1 376	3832
651	816	Endring i utsatt skatt	712	845
3 985	1 852	Skatt på ordinært resultat	2 781	5 275

Betalbar skatt i balansen består av:

Norges Sildesalgslag		
2011	2012	(1000 kr)
2 737	343	Inntektsskatt
627	651	Formuesskatt
3 364	994	Betalbar skatt

Spesifikasjon av skatteeffekten av midlertidige forskjeller og underskudd til framføring:

Norges Sildesalgslag			Konsern	
2011	2012	(1000 kr)	2012	2011
-2 318	-2 404	Driftsmidler	-5 543	-6 482
-2 000	-2 000	Fordringer	-2 000	-2 000
-8 748	-4 437	Verdipapirer	-4 437	-8 748
0		Pensjonsforpliktelser	-304	-568
139	111	Gevinst og tapskonto	2 681	3 351
13 702	12 418	Pensjonsmidler	12 418	13 702
775	3 688	Sum	2 815	-745
217	1 033	Netto utsatt skatt forpliktelse (- utsatt skatt fordel)	789	-209
		Ikke balanseført utsatt skattefordel	886	1 172
217	1 033	Netto utsatt skatt forpliktelse (- utsatt skatt fordel)	1 675	963

NOTE 14 Pantstillelser

Laget har stilt verdipapirer og kundefordringer som pant for en trekkrettighet på MNOK 600.

Bokført verdi av pantsatte eiendeler utgjør:

Norges Sildesalgslag			Konsern	
2011	2012	(1000 kr)	2012	2011
430 948	499 255	Kundefordringer	499 255	430 994
165 195	56 638	Verdipapirer	56 638	165 195
596 143	555 893	Sum	555 893	596 189

NOTE 15 Transaksjoner/ mellomregninger med nærstående

Norges Sildesalgslag		
2011	2012	(1000 kr)
51	271	Kundefordringer
189	8 651	Kortsiktig fordring datterselskap
2 955	2 941	Leie lokaler inkl felleskostnader
110	110	Administrasjonsgodtgjørelse

Av kortsiktig fordring datterselskap utgjør TNOK 8 000 utbytte. Alle transaksjoner/mellomregninger med nærstående er med datterselskap

NOTE 16 Egenkapital

Norges Sildesalgslag (1000 kr)	Reserve-fond	Felleseid andelskapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital	Konsern Total egenkapital
Egenkapital 01.01.	20 990	4 517	171 993	197 499	180 817
Årets endring i egenkapital:					
Årets resultat (disponert)			3 864	3 864	7 927
Egenkapital 31.12.	20 990	4 517	175 856	201 363	188 744

NOTE 17 Tapsfond for dekning av egenrisiko

Fiskeri- og Kystdepartementet har gitt Norges Sildesalgslag tillatelse til å anvende inntil MNOK 50 av inndratte midler til et tapsfond for dekning av lagets egenrisiko ved oppgjør for salg i første hånd dersom kjøper ikke er i stand til å gjøre opp for seg. Departementet anser midlene for disponert når de er avsatt til fondet, men at midlene blir tilbakeført til minndratte midler dersom laget på et senere tidspunkt finner det riktig å redusere fondets størrelse.

Selskapet har i 2012 anvendt MNOK 3 til dekning av tap på fordringer. Gjenstående avsetning utgjør således MNOK 47.

Når det gjelder øvrige inndratte midler fremkommer disse under «Annen kortsiktig gjeld».

NOTE 18 Finansiell risiko

Norges Sildesalgslag har som mål å ha en god finansiell posisjon. For å oppnå dette legges vekt på en god drift, lav finansiell risikoeksponering samt forsvarlig styring av den finansielle risikoen. På de viktigste områdene styres etter policyvedtak og plan vedtatt av styret.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er den vesentlige finansielle risikofaktor for Norges Sildesalgslag. Dette er risiko for at kunder ikke klarer å oppfylle sine betalingsforpliktelser i forbindelse med løpende kjøp av råstoff. Kundene er industriforetak som fryser inn – tildels fileterer og fryser inn – pelagisk fisk; i all hovedsak for eksport. Etter en betydelig konsentrasjon i næringen de siste årene, er det i dag et mindre antall større foretak som dominerer kundesiden.

Alt salg skjer på kreditt mot sikkerhet i form av bankgaranti eller kredittforsikring. Sikkerhetsdekningen er ikke 100 % og en ikke ubetydelig egenrisiko er en systematisk følge.

Styret har vedtatt kredittpolicy og gode overvåkningsrutiner er etablert.

Markedsrisiko i kapitalmarkeder

Tradisjonelt har Norges Sildesalgslag hatt en betydelig likvid formue, forvaltet etter langsiktig investeringsstrategi og plasseringsrammer for de ulike verdipapirklasser – vedtatt av styret. En endring av kundenes betalingsbetingelser i 2010 medførte betydelig endring i arbeidskapitalsituasjonen og en stor del av de langsiktige plasseringene er avviklet i løpet av 2012. Videre avvikling vil fortsatt ta noe tid og en viss markedsrisiko er inntil videre til stede.

Markedsrisiko pelagisk råstoff

Norges Sildesalgslags driftsinntekter består av en %-avgift på omsetning gjennom laget. Markedsprisene kan variere vesentlig fra sesong til sesong. Likeledes vil internasjonale kvotebestemmelser for pelagiske fiskeslag påvirke volumet som omsettes. Variasjoner i driftsinntektene følger av dette.

Lagsavgiften fastsettes av årsmøtet med grunnlag i styrets budsjettunderlag.

Likviditetsrisiko

Det er en prioritert oppgave å alltid kunne tilby løpende oppgjør ved forfall til fartøy som omsetter gjennom Norges Sildesalgslag. Dette til tross for at likviditeten – som følge av lagets betalingsbetingelser – innenfor tre uker kan svinge med nærmere NOK 1 mrd. Forsinket innbetaling fra kunder er en tilleggsrisiko.

Likviditetsrisiko imøtekommes i form av buffer som legges inn i kredittbevilgning fra bank.

Det er i 2012 inngått avtale med DnB Bank ASA om banktjenester, herunder driftskreditt og sesongkreditt.

Valutarisiko

Landinger av råstoff i utlandet skjer i noen grad i utenlandsk valuta mens de aller fleste fartøyer mottar oppgjør i NOK. Valutarisikoen avdekkes løpende med valutaterminer og er dermed dekket så langt praktisk mulig, men ikke 100 %. Systematisk spreadberegning gir løpende gevinst som kompenserer risikoen.

Kontantstrømoppstilling

Norges Sildesalgslag			Konsern	
2011	2012	(1000 kr)	2012	2011
		KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER		
9 090	13 488	Ordinært resultat før skattekostnad	10 481	15 460
-3 454	-3 405	Periodens betalte skatt	-4 203	-4 252
2 659	2 618	Ordinære avskrivninger	3 573	3 604
300	1 285	Pensjonskostnad uten kontanteffekt	1 020	374
2 478	676	Effekt av kursendring markedsbaserte fin. Instr.	676	2 478
-152		Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler		-1 632
		Poster klassifisert som investerings- eller finansiseringsaktiviteter		340
-179 459	-68 527	Endring i kundefordringer	-68 155	-179 475
22 286	-445	Endring i leverandørgjeld	-390	22 661
4 377	-8 462	Endring i konsernmellomværende		
9 454	107 882	Endring i verdipapirbeholdning*	107 882	9 454
1 650	-33 702	Endring i andre omløpsmidler og andre gjeldsposter	-34 191	2 228
-130 771	11 408	Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	16 693	-128 760
		KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER		
152		Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		1 864
-4 108	-2 054	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-2 422	-4 683
270	569	Innbetalinger ved salg av finansielle anleggsmidler	655	
-3 686	-1 485	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-1 767	-2 819
		KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER		
204 100	-72 912	Netto endring i kassekreditt	-72 912	203 567
204 100	-72 912	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-72 912	203 567
69 643	-62 989	Netto endring i bankinnskudd, kontanter og lignende	-57 986	71 988
4 483	74 126	Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr 01.01.	84 777	12 789
74 126	11 137	Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr 31.12.	26 791	84 777

* Lagets plasseringer i finansmarkedet er klassifisert under operasjonelle aktiviteter.

Revisjonsberetning for 2012

Deloitte AS
Damsgårdsveien 135
Postboks 6013 Postterminalen
NO-5892 Bergen
Norway
Tlf.: +47 55 21 81 00
Faks: +47 55 21 81 33
www.deloitte.no

Til årsmøtet i Norges Sildesalgslag

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Norges Sildesalgslag som består av selskapsregnskap, som viser et overskudd på kr 11.635.489, og konsernregnskap, som viser et overskudd på kr 7.700.000. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, og resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernet Norges Sildesalgslag' finansielle stilling per 31. desember 2012 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of members firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/no/omoss for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Medlemmer av Den Norske Revisorforening
org.nr: 980 211 282

Revisjonsberetning for 2012

Deloitte.

side 2
Revisors beretning til årsmøtet i Norges
Sildesalgslag

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Bergen, 5. april 2013
Deloitte AS

Bjarne Ryland
statsautorisert revisor

Kontrollkomiteens melding 2012

TIL ÅRSMØTET I NORGES SILDESALGSLAG

Kontrollkomiteen har i beretningsåret ført tilsyn med Norges Sildesalgslags virksomhet i samsvar med gjeldende instruks, fastsatt av årsmøtet 9. juni 2011.

Kontrollkomiteen har i forbindelse med årsavslutningen for regnskapsåret 2012 gjennomgått årsmeldingen, årsregnskapet og revisors beretning for Norges Sildesalgslag.

Med henvisning til revisors beretning av 5. april 2013 anser Kontrollkomiteen at det fremlagte årsregnskap kan fastsettes som Norges Sildesalgslags årsregnskap for 2012.

Bergen, 10. april 2013

KONTROLLKOMITEEN

Helge Vikshåland

Egil Sørheim

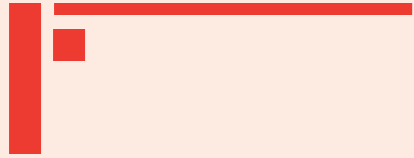

Håkon Gullvik

Ressursforvaltning:

**Naturen
fortjener
å bli tatt
vare på**

Norge er en kunnskapsbasert råvareleverandør med kvalitet også i forvaltningen. Kysten vår byr på et av verdens mest velfylte spiskammers, og dette spiskammerset må vi ta vare på. Norges Silde-
salgslag er én av grunnene til at Norge i dag har et av verdens mest bærekraftige matfat. ∞

Driftsmelding

Salgsutvalget

Omsetningssituasjonen

Konsumsektoren
Mel- og oljesektoren

De enkelte fiskeslag

NVG-sild
Nordsjø-sild
Makrell
Hestmakrell
Lodde – Barentshavet
Lodde – Jan Mayen
Kolmule
Tobis
Øyepål
Havbrisling
Kystbrisling

Kontroll

Ressursoversikt 2012

Salgsutvalget

Salgsutvalget gjennomfører sitt arbeid innenfor det ansvarsområdet som er nedfelt i instruks fra lagets styre.

De viktigste områder er:

- gjennomføre prisdrøftelser og fastsette første-håndspriser for de råstoffslag som laget omsetter
- fastsette avregningsregler og utarbeide omsetningsbestemmelser for de enkelte fiskerier
- fastsette aktuelle omsetningsreguleringer
- disponere inntrukne midler og bevilgede støtte-midler (føringstilskudd)
- gjøre fremlegg for styret med forslag om eventuelle nødvendige endringer i lagets forretningsregler
- behandle reklamasjonssaker

Minsteprisene for sild til konsum, herunder separate minstepriser for hver av artene NVG-sild og nordsjø-sild, som ble gjort gjeldende fra 12. september 2011, ble videreført ved inngangen til 2012. Likedan ble minsteprisene på makrell til konsum, som også ble gjort gjeldende fra 12. september 2011, videreført inn i 2012.

Prisdrøftingene for lodde for 2012-sesongen startet onsdag 7. desember 2011 og ble sluttført mandag 30. januar 2012. Drøftingene resulterte i at partene ble enige om å videreføre samfengtprisen på NOK 1,80 pr kg fra 2011. Likedan var partene enige om å videreføre avviksreglementet fra 2011 og prosedyrene for bestemmelse av loddas størrelse (samfengt/rognlodde), andel rognlodde, modning og åte. På møtet 30. januar ble partene også enige om å endre minsteprisen for kolmule (samfengt) fra NOK 1,45 pr kg til NOK 1,80 pr kg med virkning fra 31. januar.

Mens kjøpersiden og Norges Sildesalgslag ble enige om å endre samfengtprisen for nordsjø-sild fra NOK 4,00 pr kg til NOK 4,50 pr kg med virkning fra 1. mai, ble minsteprisene for NVG-sild videreførte. Dette var resultatet av prisdrøftingene som fant sted i Bergen den 16. april. Under disse drøftingene ble det også bestemt at samfengtminsteprisen for nordsjø-sild skulle settes tilbake til NOK 4,00 med virkning fra 15. juli. Et nytt moment i denne sammenheng var at nordsjø-sild med vekt under 125 gram som ble benyttet til konsum kunne betales med en egen minstepris på samme måte som for NVG-sild (NOK 2,40 pr kg).

Handicapet på Danmark på 0,15 pr kg, stod uforandret gjennom 2012.

Tirsdag 12. juni møttes kjøper- og fiskersiden til prisdrøftingene for NVG-sild og makrell. Drøftingene resulterte i omforente minstepriser for begge arter. De nye minsteprisene ble gjort gjeldende fra 14. juni. Med bakgrunn i at markedssituasjonen for makrell fremfor høstsesongen 2012 var vesentlig endret fra situasjonen i 2011 (bl. a. med relativt store lagre i de sentrale importmarkedene i 2012 sammenlignet med i 2011) ble kjøpersiden og fiskersiden enige om å drøfte minsteprissituasjonen på nytt 31. august. Møtet som fant sted på Gardermoen, resulterte i nye og omforente minstepriser for makrell. De nye minsteprisene for makrell ble gjort gjeldende fra 1. september.

Minsteprisen på hestmakrell (samfengt) på NOK 3,75 pr kg som ble gjort gjeldende 12. september 2011 ble ikke endret i 2012.

I 2012 ble det ikke behov for å iverksette omsetningsreguleringer i noen fiskerier. God etterspørsel og konkurranse om råstoffet i tillegg til at de store toppene på råstoffsidene uteble må ta hovedæren for nevnte.

Drøftingene om en mel-/oljeavtale for 2012, som ble gjennomført i desember 2011, resulterte i videreføring av avtalen. Men det var en felles forståelse om at partene skulle se nærmere på om en kunne enes om endringer vedrørende fett- og tørrstoffregulering. I de siste års forhandlinger med kjøpersiden har hovedfokus fra lagets side vært å få til omsetning av alle fiskeslag etter den modellen som benyttes for kolmule, altså at pris oppnådd i auksjonen ikke skal etter-reguleres for analyser av fett- og tørrstoffnivå. Så langt har ikke partene kunne enes om endring til nevnte modell.

I de siste år har også Norges Sildesalgslag ønsket å legge til rette for at råstoff til mel/olje også skal kunne kjøpes gjennom konsumauksjonen på de betingelser som gjelder der. Dette er så langt blitt avvist fra kjøpersiden.

NSS og King Oscar var enige om følgende priser på brisling til hermetikk for 2012-sesongen; NOK 5,75 pr kg (avhentes ved lås) og NOK 7,25 pr kg ved levering direkte til anlegg, mot tilsvarende NOK 5,60 pr kg og NOK 7,10 i 2011.

Salgsutvalget fattet vedtak om disponering av inntrukne midler, fra 2010 og 2011, våren 2012.

I samsvar med instruks fra styret ble det videre gjort vedtak om retningslinjer for disponering av midler avsatt til føring av 1) sild til konsum- og mel-/oljeanvendelse og 2) låssatt makrell/hestmakrell og krokfanget makrell til produksjonsanvendelse og 3) lodde til mel-/oljeanvendelse i 2012.

Salgsutvalget avholdt til sammen fem fysiske møter og seks telefonmøter i 2012. Totalt behandlet salgsutvalget 81 saker i 2012.

Omsetningen

Lagets samlede omsetningsverdi i 2012 ble NOK 7,01 mrd., mot NOK 8,54 mrd. i 2011.

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kvantum (i 1000 tonn)	1.900	2.004	1.986	1.524	1.395
Verdi (NOK mrd)	5,79	5,75	6,79	8,54	7,01

Konsumsektoren

Verdien av lagets omsetning til konsum (inkludert sjøproduksjon) var i 2012 på NOK 6,57 mrd, mot NOK 7,74 mrd i 2011. Omsatt kvantum gikk opp med 26.000 t, fra 1.129.000 t i 2011 til 1.155.000 t i 2012. I gjennomsnitt ble det oppnådd NOK 5,69 pr kg til konsum i 2012 mot NOK 6,86 pr kg i 2011. En prisnedgang tilsvarende 17 %.

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kvantum (i 1000 tonn)	1.302	1.548	1.497	1.129	1.155
Verdi (NOK mrd)	5,14	5,14	5,90	7,74	6,57

For **norske fiskere** gikk verdien av omsatt kvantum til konsum ned med NOK 1,13 mrd., fra NOK 6,53 mrd i 2011 til NOK 5,40 mrd. i 2012. En reduksjon på 17 %. Omsatt kvantum gikk opp med 8.000 t, fra 995.000 t i 2011 til 1.003.000 t i 2012. Som følge av reduserte priser for levering til konsum ble omsetningsverdien redusert fra 2011 til 2012. Det er spesielt prisnedgangen på makrell som har resultert i reduksjonen i omsetningsverdien fra 2011 til 2012.

For NVG-sild gikk gjennomsnittsprisen (inkludert sjøproduksjon) for norske fartøyers leveranser opp med 16 %, fra NOK 5,33 pr kg i 2011 til NOK 6,18 pr kg i 2012. Leveransene til konsum gikk ned med 81.000 t til 491.000 t i 2012. Samlet resulterte dette i en verdi-reduksjon for NVG-sild på NOK 12 mill., fra NOK 3,045 mrd. i 2011 til NOK 3,033 mrd i 2012. Norges NVG-sild kvote var i 2012 på 497.142 t mot 586.197 t i 2011. Den disponible kvoten for norske fartøyer i 2012 var videre avhengig av ordningen med kvotefleksibilitet, se avsnittet om regulering under NVG-sild.

For sild sør for 62°N (nordsjø-sild) gikk omsetningsverdien opp med NOK 186 mill., fra NOK 350 mill. i 2011 til NOK 536 mill. i 2012. Årsaken til økningen var at leveransene til konsum gikk opp med 46.400 t til 105.800 t i 2012. Norsk disponibel nordsjø-sild-kvotepågang ble doblet fra 61.155 t i 2011 til 122.530 t i 2012. Gjennomsnittsprisen gikk ned fra NOK 5,89 pr kg i 2011 til NOK 5,07 pr kg i 2012, tilsvarende en reduksjon på 14 %.

For makrell gikk omsetningsverdien ned med NOK 1.296 mill, fra NOK 2,604 mrd i 2011 til NOK 1,309 mrd i 2012. Samtidig som kvantumet gikk ned med 32.000 t til 176.000 t i 2012 gikk gjennomsnittsprisen ned med 40 %, fra NOK 12,52 pr kg i 2011 til NOK 7,45 pr kg i 2012. Norsk makrellkvote var i utgangspunktet 180.843 t i 2012. Den disponible kvoten var videre avhengig av ordningen med kvotefleksibilitet, se avsnittet om regulering av makrell.

Mens det i 2011 ble levert 21.000 t hestmakrell til konsum, ble kvantumet i 2012 på 3.000 t. Kvantums-reduksjonen kombinert med at gjennomsnittsprisen gikk ned fra NOK 8,28 pr kg i 2011 til NOK 7,09 pr kg i 2012, resulterte i at omsetningsverdien av hestmakrellfisket gikk ned med 152 mill., fra NOK 175 mill. i 2011 til NOK 23 mill. i 2012.

Som i 2009, 2010 og 2011, ble det også åpnet for et kommersielt loddefiske i Barentshavet i 2012. Totalt ble det levert 118.000 t til konsum mot 117.000 t i 2011. I gjennomsnitt ble det oppnådd NOK 1,88 pr kg i 2012 mot NOK 2,39 pr kg i 2011. Norsk disponibel kvote var på 221.000 t i 2012 mot 275.000 t i 2011. Omsetningsverdien av konsumleveransene gikk ned med NOK 59 mill. fra NOK 281 mill. i 2011 til NOK 222 mill. i 2012.

Med bakgrunn i at det ble åpnet for sommerloddefiske i havområdene ved Island, Grønland og Jan Mayen sommeren 2011 stod det ved inngangen til vinteren 2012 igjen vel 44.000 t på kvoten. Totalkvoten ble videre utvidet vinteren 2012 og norske fartøyer kunne fiske inntil 46.800 t i islandsk økonomisk sone (IØS). Islandskvoten ble tilnærmelesvis oppfisket og med unntak av at 4.000 t gikk leveransene til mel/olje. I gjennomsnitt ble det oppnådd NOK 2,32 pr kg til konsum. I 2012 ble det ikke åpnet for sommerloddefiske i området.

Grunnet en betydelig kvoteoppgang på kolmule fra 2011 til 2012 ble norsk kvote økt fra 22.033 t i 2011 til 118.614 t i 2012 (205.792 t i 2010). Med bakgrunn i nevnte tok konsumleveransene seg vesentlig opp i 2012. Totalt ble det levert 102.000 t til en samlet verdi på NOK 258 mill. i 2012, mens tilsvarende tall for 2011 var 13.000 t til en samlet verdi på NOK 57 mill. Kolmulekjøperne i Irland har for øvrig vært helt avgjørende for kvantumet på 102.000 t i 2012 ettersom 68.000 t ble levert til Irland. Et konsumkvantum på mer enn 100.000 t i 2012 representerer ellers en historisk milepæl, og det skal bli interessant å følge utviklingen nærmere på dette området fremover. Gjennomsnittsprisen gikk ned med 42 %, fra NOK 4,36 pr kg i 2011 til NOK 2,54 pr kg i 2012.

Verdien av kystbrislingfisket ble 6,0 mill. i 2012 mot 13,0 mill. i 2011. Omsatt kvantum endte på 1.200 t i 2012 mot 2.300 t i 2011.

For **utenlandske fiskere** gikk verdien av konsumomsetningen ned med NOK 0,04 mrd fra NOK 1,21 mrd i 2011 til NOK 1,17 mrd. i 2012. Omsatt kvantum gikk opp fra 134.000 t til 152.000 t. Til tross for økt kvantum gikk verdien ned først og fremst som følge av reduserte priser på makrell, se tabell. Utenlandske fartøyer oppnådde en gjennomsnittspris på makrell i 2012 på NOK 8,98 pr kg mot NOK 10,93 pr kg i 2011.

Verdien av omsatt kvantum fra utenlandske fartøyer utgjorde totalt 17,8 % av lagets omsetningsverdi til konsum i 2012, mot 15,7 % i 2011 og 12,4 % i 2010.

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kvantum (i 1000 tonn)	51	84	60	89	98
Verdi (NOK mrd)	0,52	0,71	0,51	0,98	0,88

Mel- og oljesektoren

Verdien av lagets omsetning til mel/olje var i 2012 NOK 0,44 mrd. mot NOK 0,80 mrd. i 2011. Dette tilsvarer en reduksjon på 45 %. Både stor reduksjon i kvantum i tillegg til svekkede priser er årsaken til dette. Kvantumet gikk ned med 39 %, mens gjennomsnittsprisen gikk ned med 9 %. Gjennomsnittsprisen for levering til mel-/oljeanvendelse gikk ned fra NOK 2,02 pr kg i 2011 til NOK 1,83 pr kg i 2012, mens omsatt kvantum gikk ned fra 395.000 t i 2011 til 240.000 t i 2012. Av totalomsetningen til NSS i 2012 stod mel- og oljesektoren for 6,3 % av omsatt verdi (9,3 % i 2011) og 17,2 % av omsatt kvantum (25,9 % i 2011).

År	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kvantum (i 1000 tonn)	762	798	598	456	489	395	240
Verdi (NOK mrd)	0,99	1,27	0,65	0,61	0,89	0,80	0,44
Gj. snittspris pr. kg	1,30	1,59	1,09	1,33	1,82	2,02	1,83

Verdien av omsetningen til mel/olje for **norske fiskere** gikk ned med NOK 352 mill. fra NOK 785 mill. i 2011 til NOK 433 mill. i 2012. Levert kvantum fra norske fiskere gikk ned med 153.000 t, fra 389.000 t i 2011 til 236.000 t i 2012.

Norske fiskere leverte totalt 198.000 t til norske anlegg og 38.000 t til utenlandske anlegg i 2012. I 2011 ble det levert 313.000 t til norske anlegg og 76.000 t til utlandet. Verdien av norske fartøyers mel-/oljelandinger i Norge gikk ned med NOK 263 mill. sammenlignet med 2011, mens tilsvarende verdi for landinger i utlandet gikk ned med NOK 89 mill. Pelagiske fiskeslag som ble levert til mel-/oljeanvendelse i 2012 var lodde med 147.000 t (248.000 t i 2011), tobis med 42.000 t (109.000 t i 2011), havbrisling med 8.000 t (10.000 t i 2011), NVG-sild med 4.000 t (10.000 t i 2011), kolmule med 16.000 t (7.000 t i 2011), øyepål med 5.000 t (3.000 t i 2011) og nordsjø-sild med 13.000 t (1.000 t i 2011).

For **utenlandske fiskere** gikk verdien av mel-/oljelandinger omsatt gjennom Norges Sildesalgslag ned med NOK 5 mill., fra NOK 12 mill. i 2011 til NOK 7 mill. i 2012. Leveransene gikk ned med 2.000 t, fra 6.000 t i 2011 til 4.000 t i 2012. Verdien av de utenlandske landingene til mel/olje utgjorde 1,6 % av lagets omsetningsverdi til mel/olje i 2012, mot 1,5 % i 2011.

År	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kvantum (i 1000 tonn)	28	56	31	40	51	5	4
Verdi (NOK mrd)	39	88	35	59	98	12	7

De enkelte fiskeslag

Presentasjonen av det enkelte fiskeslag inneholder fire hovedpunkter; 1) regulering, 2) fisket, 3) utenlandske fartøy og 4) omsetning. Punkt 3) går ut når det ikke er omsatt fangst av utenlandske fartøy. For de største fiskeslagene inneholder presentasjonen innledningsvis også en kort beskrivelse av det internasjonale avtaleverket for forvaltningen av fiskeslaget.

Videre er det i presentasjonen benyttet regnskapstall for fangstkvanta/fangstverdier. Tallene må derfor ikke forveksles med fangstkvanta/fangstverdier som relaterer seg til kvoteår. Omsatt fangst/omsatt verdi for det enkelte fiskeslag er identisk med tallene i Omsetningsstatistikk 2012.

Fangsttall er oppgitt i tonn (t) og avrundet til nærmeste 100 t. Fangster mindre enn 50 t er angitt med 0. Ikke registrert fangst er angitt ved tegnet «-». Tall i parentes er tilsvarende tall i 2011. Kvoter er oppgitt i tonn.

NVG-SILD

Rammeverket for den internasjonale forvaltningen av fisket etter NVG-sild er nedfelt i en fempart-avtale mellom Norge, Russland, Færøyene, Island og EU, og gjennom den nordøst-atlantiske fiskerikommisjon (NEAFC). Som i 2011 lyktes det også partene å nå frem til en omforent avtale for 2012, herunder bilaterale kvoteadgangsarrangement. Forsker-anbefalingen ble lagt til grunn for kvotefastsettelsen. Norges kvote for 2012 ble satt til 508.130 t før overføring (61 % med utgangspunkt i en TAC på 833.000 t). Norge overførte videre 10.000 t NVG-sild til Russland i bytte mot 30.000 t lodde i Barentshavet. Island fikk videre 988 tonn av norsk kvote. I 2011 var kvoteanbefalingen fra forskerne på 988.000 t NVG-sild.

Norske kvoter av NVG-sild i perioden 2008–2012:					
År	2008	2009	2010	2011	2012
Kvote	925.980	1.002.230	894.630	586.197	497.142

Regulering

Norsk kvote av NVG-sild fordelt på fartøygrupper i 2012 (2011):

Norsk kvote av NVG-sild fordelt på fartøygrupper i 2012 (2011):		
Ringnot	240.276 t	(289.819 t)
Trål	46.924 t	(57.447 t)
Kyst	206.102 t	(234.941 t)
Sum	497.142 t	(582.207 t)

Av norsk disponibel kvote for 2012 på 497.142 t ble det avsatt et kvantum til forskning/forvaltning på 3.090 t og 750 t til agn.

Ringnot

Ringnotgruppen ble tildelt fartøykvoter etter «universalnøkkelen». Kvote faktoren ble satt til 5,7 den 20. januar og stod gjennom hele året. Ordningen med kvotefleksibilitet på fartøynivå for ringnot- og trålgruppen ble videreført i 2012. Ordningen innebar 1) at fartøy kunne overføre inntil 10 % av sin fartøykvote i 2012 til 2013 og 2) at fartøy kunne forskuttere inntil 10 % av fartøykvoten i 2012 ved at det forskuttede kvantumet ble trukket fra på 2013 kvoten.

Trål

Trålerne ble regulert med fartøykvoter etter fartøyenes basistonnasje. Faktoren ble fastsatt til 4,08 den 13. januar. Trålere kunne også benytte seg av kvotefleksibilitet, se avsnittet foran.

Kyst

For 2011 ble det bestemt å dele kystgruppen i to med et skille ved 15 meter hjemmelslengde. Dette ble gjort for å legge til rette for en regulering som bedre ivaretar alle fartøyenes interesser, herunder ivareta den geografiske spredningen/det tidsmessige forløpet av fisket gjennom året og markedsmessige hensyn. Dette arrangementet ble videreført i 2012. Fartøy med hjemmelslengde under 15 m var regulert med maksimalkvoter/garanterte kvoter, mens fartøy med hjemmelslengde på 15 m og mer med fartøykvoter. Masimalkvoter/Garanterte kvoter og fartøykvoter var differensiert avhengig av fartøyets hjemmelslengde og fartøyets fysiske lengde i begge gruppene.

For øvrig fikk kystfartøy med hjemmelslengde på 15 meter og over adgang til full kvotefleksibitet slik som ringnot og trål, jfr. ovennevnte, mens kystfartøy med hjemmelslengde under 15 m fikk adgang til å overfiske den garanterte kvoten med inntil 10 %. Sistnevnte fartøy som benyttet denne adgangen ble belastet med tilsvarende kvantum på 2013-kvoten.

Også i 2012 ble det avsatt 2.000 t til fartøy uten delta-geradgang som fisker sild kun med landnot eller garn.

Fisket

Ringnot

Fisket foregikk i første halvdel av januar utenfor Andfjorden/Vesterålen/Lofoten. I midten av januar strakte fisket seg fra Andfjord i nord, via Lofoten til Træna i sør. Allerede 30. januar var silda kommet til Møre, hvilket var rekordtidlig. Samtidig ble det fisket i Vesterålen. I fra midten av februar foregikk fisket i hovedsak på Møre.

Høstsesongen kom i gang i slutten av september (første innmelding 25.09) og fisket foregikk i oppstarten i Norskehavet mellom 63°N og 65°N. Ut over i oktober trakk utbredelsesområdet for fisket nordover. Fisket foregikk i hovedsak i NØS, men det ble også fisket i Smutthavet og i Svalbardsonen. Fisket pågikk tilnærmedsvis uten opphold med varierende intensitet og ukefangster frem til 2. desember med ett unntak for en innmelding 15. desember.

Totalt fisket ringnot 235.700 t, og hele kvantumet gikk til konsum (inkl. sjølproduksjon).

Trål

Vinterfisket foregikk i januar og februar, mens høstfisket kom i gang i midten av oktober og pågikk frem til 8. desember. Hovedandelen av fisket pågikk i november med 17.300 t innmeldt. Mens vinterfisket fulgte sildas vandring sørover langs kysten, foregikk i stor grad høstfisket nordvest av Vesterålen.

Totalt fisket trål 48.100 t, og hele kvantumet ble levert til konsum.

Kyst

Kyst fulgte fiskemønsteret beskrevet under Ringnot. Som i 2011 fisket fartøyer i gruppen også i Rogaland i mars, hvorav den største delen av fisket foregikk med låssetting. Fisket i sør pågikk med avtagende aktivitet frem til siste innmelding 13. april. I andre halvdel av februar og frem til slutten av fisket 13. april resulterte låssettingsfisket i sør i totalt innmeldt 4.400 t (5.200 t i 2011).

Høstfisket foregikk med varierende fangsting fra oppstarten i Lofoten i siste del av juli og frem til 19. desember. Høstfisket foregikk både til havs og langs med kysten fra Andfjorden i nord, i Lofoten og videre sørover mot 62°N. Det ble låssatt 14.200 t i andre halvår.

Låssettingsfisket i 2011 resulterte i totalt 19.600 t i 2012 mot 21.100 t i 2011. Landnotfartøy fisket 3.000 t i 2012 mot 3.400 t i 2011.

Totalt fisket kyst 203.400 t, hvorav 201.700 t til konsum.

Utenlandske fartøy

I 2012 gikk omsetningen av NVG-sild fra utenlandske fartøyer ned sammenlignet med 2011. Mens det ble omsatt 38.000 t i 2011, ble det omsatt 33.500 t i 2012. De direkte leveransene til konsum gikk ned med 20.000 t fra 33.700 t i 2011 til 29.500 t. For sjølproduksjon («mellomlagring») ble det registrert 3.700 t i 2012, en kvantumsnedgang fra 2011 på 600 t. Det ble landet 200 t NVG-sild til mel-/oljeanvendelse i 2012. De omsatte fangstene ble landet i Norge i 2012. I gjennomsnitt ble det til konsum oppnådd NOK 5,96 pr kg mot NOK 5,36 pr kg i 2011.

Verdien av utenlandske fartøyers omsetning av NVG-sild gjennom NSS i 2012 utgjorde NOK 197 mill. mot NOK 202 mill. i 2011.

Omsetning

Første tertial 2012 ble det fisket 237.900 t NVG-sild av norske fiskere (279.500 t i første tertial 2011). Med unntak for 100 t til mel-/oljeanvendelse ble kvantumet levert til konsum. I 2011 ble det levert tilsvarende 200 t til mel/olje.

Høstfisket kom i gang for alvor i andre halvdel av september. Sesongen forløp i det store og hele svært positivt. I den mest hektiske perioden av fisket, i oktober og november, varierte ukefangstene mellom 7.500 t på det laveste i uke 40 (01.10–07.10) og 47.300 t på det meste i uke 46 (12.11–18.11). I gjennomsnitt ble det omsatt 27.000 t pr uke i de to månedene oktober og november (dette er identisk til situasjonen i 2011). Utenom om at enkelte kystnotfartøyer leverte NVG-sild til mel/olje (ca 1.700 t), gikk leveransene til konsum høsten 2012. Avtaket fungerte for øvrig godt gjennom hele 2012.

Mens norske fiskere i gjennomsnitt oppnådde NOK 6,25 pr kg til konsum andre halvår 2011, oppnådde de første halvår 2012 NOK 5,99 pr kg. Andre halvår 2012 ble gjennomsnittsprisen NOK 6,37 pr kg. Gjennomsnittsprisen for konsumsild for norske fiskere for hele 2011 ble NOK 6,18 pr kg mot NOK 5,33 pr kg i 2011. Dette tilsvarer en prisøkning på 16 %.

I 2012 omsatte norske fiskere 1.700 t NVG-sild til mel-/oljeanvendelse til en gjennomsnittspris på NOK 3,05 pr kg. Tilsvarende tall i 2011 var 5.100 t til en gjennomsnittspris på NOK 2,50 pr kg.

I 2012 gikk 99,6 % av leveransene fra norske fiskere til konsum mot 99,1 % i 2011.

Norske fartøyers landinger i utlandet gikk opp fra 7.100 t i 2011 til 7.300 t i 2012.

Til opplysning ble det fisket 500 t i tilknytning til såkalt «undervisning» og 2.400 t til forskningsformål i 2012. På agnkvoten ble det registrert 750 t i 2012.

Omsetningstall 2012 (2011) – NVG-sild:

Totalt omsatt kvantum (i tonn)	528.100 (619.500)
Total omsatt verdi (NOK mill)	3.239,4 (3.267,2)

For 2012 inkluderer omsatt kvantum/-verdi 2.100 t avskjær til mel/olje til en verdi av NOK 4,5 mill. Tilsvarende inkluderer 2011-tallene 4.700 t avskjær til mel/olje til en verdi av NOK 8,0 mill.

Omsatt kvantum NVG-sild i 2012 fordelt på grupper, anvendelse og periode (i tonn):

	1.1.–30.4				1.5.–31.12				Hele året			
	Mel/olje	Konsum	Sjølprod	Sum	Mel/olje	Konsum	Sjølprod	Sum	Mel/olje	Konsum	Sjølprod	Sum
Kyst	100	143.900	-	144.000	1.600	58.000	-	59.600	1.700	201.900	-	203.600
Trål	-	25.500	-	25.500	-	22.600	-	22.600	-	48.100	-	48.100
Ringnot	-	67.800	300	68.000	0	164.400	5.400	169.900	0	232.200	5.700	237.900
Diverse	-	300	-	300	-	2.700	-	2.700	-	3.000	-	3.000
Ut. Fartøy	200	15.600	-	15.800	-	13.900	3.700	17.600	200	29.500	3.700	33.500
Totalt	300	253.100	300	253.700	1.600	261.600	9.100	272.300	1.900	514.700	9.400	526.000

NORDSJØSILD

Nordsjøsildd omfatter sild i Nordsjøen og sild i Skagerrak. Forvaltningen av nordsjøsildd foregår innenfor det bi-laterale fiskerisamarbeidet mellom Norge og EU. For 2012 ble det oppnådd enighet om å begrense fisket i Nordsjøen til 405.000 t (200.000 t i 2011) og i Skagerrak til 45.000 t (30.000 t i 2011). Dette innebar en økning av kvoten med 102,5 % i Nordsjøen, mens kvoten i Skagerrak ble økt med 50 %.

Norske kvoter av nordsjøsildd i perioden 2008–2012 (i tonn):

År	2008	2009	2010	2011	2012
Kvote	63.960	53.400	50.955	61.155	122.530

Regulering

Norsk kvote av nordsjøsildd fordelt på fartøygrupper i 2012 (2011):

Norsk kvote av NVG-sild fordelt på fartøygrupper i 2012 (2011):

Ringnot	96.927 t	(45.815 t)
SUK	6.186 t	(2.924 t)
Trål	8.492 t	(4.196 t)
Kyst	9.705 t	(7.000 t)
Sum	121.310 t	(59.935 t)

Av norsk disponibel kvote for 2012 på 122.530 t ble det avsatt et kvantum til forskning/undervisning på 1.220 t.

Norges disponible kvote av nordsjøsildd i 2012 fordelte seg slik på fartøygrupper og områder:

	Nordsjøen*	Skagerrak**	Sum
Ringnot	95.046	1881	96.927
SUK	6.066	120	6.186
Trål	8.492	-	8.492
Kyst	8.705	1.000	9.705
Total	118.309	3.001	121.310

*Tallene inkluderer overføring fra Skagerrak på 50 % av norsk kvote på 6.002 t.

**Tallene er ekskludert overføring til Nordsjøen.

Historisk har de årlige kvoteavtalene mellom Norge og EU gitt Norge adgang til å fiske 50.000 t nordsjøsildd i EU-sonen, med mulighet for utvidelse til 60.000 t ved behov. Utvidelse av soneadgangen i EU-sonen ble ikke drøftet for 2012 med bakgrunn i en dobling av nordsjøsilddkvoten. En fortsettelse av fiskemønsteret fra de foregående årene med utstrakt fiske i EU-sonen, resulterte i at det norske fisket i EU-sonen ble stoppet 18. september. Anstrengelser fra næringen og myndighetene for å få utvidet soneadgangen i EU-sonen høsten 2012 førte ikke frem, og sådan ble det ikke adgang til å fiske nordsjøsildd i EU-sonen etter 18. september for norske fartøy.

Ringnot

Ringnot ble tildelt fartøykvoter etter «universalnøkkelen» i Nordsjøen, mens kvoten i Skagerrak ble fordelt etter skriftlig påmelding og loddtrekning. Faktoren i Nordsjøen ble satt til 2,22 den 4. januar og stod gjennom hele året. Kvoten i Skagerrak på 1.881 t ble fordelt på syv fartøyer med 268 t til hvert fartøy.

SUK

SUK var regulert med fartøykvoter i Nordsjøen, mens kvoten i Skagerrak på 120 t ble fordelt etter påmelding og loddtrekning til ett fartøy. Faktoren i Nordsjøen ble satt til 1,55 og stod gjennom hele året.

Trål

Faktoren for det direkte fisket ble fra årets start satt til 0,69. Faktoren ble ikke endret gjennom året. I 2012 ble det avsatt 500 t av gruppens kvote til dekning av bifangster av sild som eventuelt tas i forbindelse med industritråfiske i nordsjøen.

Kyst

Gruppen var inndelt i lukket gruppe og åpen gruppe. Fartøyer i lukket gruppe hadde til disposisjon 9.550 t i 2012, hvorav 500 t ble avsatt til et låssettingsfiske innenfor grunnlinjene i Skagerrak etter 1. september. Åpen gruppe hadde en avsetning på 150 t. Lukket gruppe ble regulert med maksimalkvoter med garantert kvote i bunn. Maksimalkvotene var differensierte i henhold til fartøyets hjemmelslengde. Kvoteenheten ble ved oppstarten av året satt til 11,4 t, hvorav 8,1 tonn var et garantert kvantum. Den 7. desember ble kvoteenheten utvidet til 14,5 med uforandret garantert kvantum. Den 13. desember ble det ordinære fisket i åpen gruppe stoppet. Fartøyene som ikke hadde nådd den garanterte kvoten kunne fortsette fisket innenfor denne. Fartøyene i åpen gruppe kunne fiske inntil 10 t pr fartøy.

Fisket

Ringnot

I 2012 ble det fisket 1.800 t nordsjøsildd i januar/februar mot 11.000 t året før. Ett fartøy i ringnotgruppen fisket 200 t av nevnte kvantum. Det tradisjonelle vår-/sommerfisket kom i gang i andre halvdel av mai (22.05), i tilknytning til matjessilddoppstarten. Dette fisket foregikk i hovedsak i juni med totalt 52.900 t innmeldt. I tredje kvartal ble det samlet registrert fisket 12.100 t. Høstfisket resulterte i 3.300 t innmeldt i oktober, 21.300 t innmeldt i november og 18.800 t innmeldt i desember. Den siste ringnotfangsten ble innmeldt 29. desember. Manglende adgang til EU-sonen etter 18. september gav en del utfordringer for den norske flåten med tanke på å få oppfisket den norske nordsjøsilddkvoten i 2012, men tilgang på

sild i norsk sone utover høsten bidro til at kvoten i all hovedsak ble oppfisket.

Totalt fisket ringnot 93.900 t. Av dette kvantumet ble 85.300 t levert til konsum, tilsvarende en konsumandel på 90,8 % mot 98,6 % i 2011.

SUK

SUK-fartøyene fisket i mai og årets tre siste måneder i 2012. Totalt fisket SUK 6.100 t. Med unntak av 100 t ble kvantumet levert til konsum.

Trål

I direktefisket ble det fisket 8.200 t. Av dette kvantumet ble det levert 4.000 t til konsum.

Kyst

Totalt ble det omsatt 9.700 t av fartøy i kystgruppen i 2012. Av dette gikk 9.400 t til konsum og 300 t til mel-/oljeanvendelse. I 2011 gikk 6.800 t til konsum av et kvantum på 7.300 t. Fra og med 2010 er all sild, inkludert kystsild i Skagerrak, omsatt gjennom Norges Sildesalgslag.

Utenlandske fartøy

Utenlandske fartøy omsatte totalt 16.100 t nordsjøsildd i Norge i 2012 mot 3.900 t i 2011. Kvantumet på 16.100 t, hvorav 11.800 t ble levert til norske kjøpere, ble levert til konsum.

Verdien av utenlandske fartøyers omsetning av nordsjøsildd gjennom Norges Sildesalgslag i 2012 utgjorde NOK 85 mill. mot NOK 18 mill. i 2011.

Omsetning

Totalt er det registrert sluttseddelført 13.500 t sild fra norske fartøyer til matjes i 2012 mot 14.800 t i 2011.

I tillegg er det levert sild til matjes, både i Norge og Danmark, som ikke er nærmere spesifisert på sluttseddelen. Ved matjes-auksjonen i Egersund ble det totalt solgt 9.400 t i 2012 mot 11.800 t i 2011.

Ordningen med et eget betjent kontor i Egersund for lagets matjesauksjon, som ble utprøvd første gang i 2003, ble videreført i 2012. Jevnt over er det positive tilbakemeldinger på dette tiltaket. Som i 2011, ble det også i 2012 bestemt at ved lossing av sild i Danmark solgt på fremvisningsauksjonen i Egersund, skulle fartøyet ha NOK 1,00 pr kg i fraktgodtgjørelse.

Fisket og omsetningen forløp godt i 2012. Det ble derfor, som i 2011, ikke behov for å gripe inn med omsetningsregulering. Omsatt kvantum for norske konsumkjøpere økte fra 51.300 t i 2011 til 93.000 t i 2012. Utenlandske konsumkjøpere kjøpte 28.900 t gjennom laget mot 12.100 t i 2011. I tillegg til nevnte ble det omsatt 13.100 t til mel/olje i 2012 mot 1.400 t i 2011.

Gjennomsnittsprisen for konsumsild i 2012 ble NOK 5,10 pr kg mot NOK 5,81 pr kg i 2011. Tilsvarende ble mel/olje prisen NOK 2,94 pr kg i 2012 mot NOK 2,20 pr kg i 2011. I gjennomsnitt ble det oppnådd NOK 6,14 pr kg ved matjesauksjonen i Egersund i 2012 mot NOK 7,98 pr kg i 2011. Til opplysning ble det fisket 400 t nordsjøsild i tilknytning til såkalt «undervisningsfiske» i 2012 mot 300 t i 2011. I tillegg ble det fisket 800 t til forskningsformål.

Omsetningstall 2012 (2011) – nordsjøsild:	
Totalt omsatt kvantum (i tonn)	135.000 (64.800)
Total omsatt verdi (NOK mill.)	660,1 (371,5)

Nordsjøsild i 2012 fordelt på anvendelse/leveringssted (i tonn):

Nordsjøsild i 2012 fordelt på anvendelse/leveringssted (i tonn):				
Norske fartøy	Mel/olje	Konsum	Sjølprod.	Totalt
- levert i Norge	12.400	81.200	-	93.600
- levert i utlandet	700	24.600	-	25.300
Totalt norske fartøy	13.100	105.800	-	118.900
Utenlandske fartøy				
- levert i Norge	-	11.800	-	11.800
- levert i utlandet	-	4.3000	-	4.300
Totalt utenl. fartøy	-	16.100	-	16.100
TOTALT	13.100	121.900	-	135.000

MAKRELL

Som i 2011 kom ikke de aktuelle partene til enighet om et omforent forvaltningsregime for fisket etter makrell i Nordøst-Atlanteren for 2012. Norge og EU ble for 2012 enige om en kvote på 181.085 t til Norge og 396.468 t til EU (Norge og EU inngikk først en midlertidig avtale for 2012 hvor den norske kvoten ble satt til 100.000 t). Dette i samsvar med den etablerte forvaltningsplanen og tradisjonell fordelingsnøkkel mellom de to partene. Island, Færøyene og Russland fastsatte i tillegg autonome makrellkvoter for 2012.

Norske kvoter av makrell i perioden 2008–2012 (i tonn):					
År	2008	2009	2010	2011	2012
Kvote	120.450	190.802	180.424	186.560	180.843*

* 180.843 t = 181.085 (opprinnelig kvote i 2012) – 242 t (til Sverige).

Etter makrellavtalen mellom Norge og EU for 2012 hadde partene gjensidig adgang til å fiske sine respektive kvoter i den annen parts sone med visse beskrankninger.

Regulering

Norsk kvote av makrell fordelt på fartøygrupper i 2012 (2011):

Norsk kvote av makrell fordelt på fartøygrupper i 2012 (2011):		
Ringnot	122.878 t	(125.818 t)
SUK	11.122 t	(11.479 t)
Trål	6.968 t	(7.143 t)
Kyst	33.226 t	(37.870 t)
Sum	174.193 t	(182.310 t)

Ringnot og SUK i 2012 fordelt på anvendelse/leveringssted (i tonn):

Av norsk disponibel kvote for 2012 på 180.843 t ble det avsatt et kvantum til forskning/undervisning på 5.350 t (3.150 t) og 1.300 t til agn (1.100 t). I 2012 ble det som i 2011 overført 1.000 t fra ringnot til kyst-notfartøy under 13 meter.

I 2011 ble det innført kvotefleksibilitet over årsskiftet i fisket etter makrell for fartøy med ringnot-, SUK- og tråltillatelse. Ordningen gikk ut på at fartøyene kunne overfiske eller underfiske sin kvote med inn til 10 %. Dette ble videreført i 2012. Videre ble ordningen utvidet til også å gjelde for kystgruppen slik at notfartøy med største lengde på 13 meter og over fikk adgang til kvotefleksibitet som ringnot, SUK og trål, jfr. ovennevnte, mens notfartøy med største lengde under 13 m og garn- og snørefartøy fikk adgang til å overfiske den garanterte kvoten med inntil 10 %. Sistnevnte fartøy som benyttet denne adgangen ble belastet med tilsvarende kvantum på 2013-kvoten.

Ringnot

I 2012 var ringnot regulert med fartøykvoter fra årets begynnelse. Faktoren ble satt til 2,93 og den ble ikke endret.

SUK

Som for ringnot var også SUK-gruppen regulert med fartøykvoter fra årets begynnelse. Faktoren ble satt til 2,86 og ble ikke endret.

Trål

Fartøy med makrelltråltillatelse kunne delta i denne gruppen. Trålerne var regulert med fartøykvoter. Kvotefaktoren ble satt til 0,65 og ble ikke endret.

Kyst

Kystfartøygruppen var inndelt i lukket gruppe og

åpen gruppe. Lukket gruppe bestod av not- og garn-/snørefartøy. Åpen gruppe bestod av fartøy under 13 m som ikke tilfredsstilte vilkårene for deltagelse i lukket gruppe. Innenfor lukket gruppe var fordelingen i 2012 følgende:

Lukket gruppe	Kvote 2012
Notfartøy på 13 m og over	16.235 t
Notfartøy under 13 m	5.387 t
Notfartøy totalt	21.622 t
Garn-/Krokfartøy	11.104 t
Totalt	33.226 t*

* Innenfor gruppekvoten på 33.226 t var det avsatt 400 t til åpen gruppe og 100 t til landnotfiske for ikke manntallsførte fiskere.

Kystnot og SUK i 2012 fordelt på anvendelse/leveringssted (i tonn):

I 2012 var notfartøy på 13 m og over regulert med fartøykvoter uten underregulering, mens de øvrige fartøyene i kyst var regulert med maksimalkvoter hvorav deler av maksimalkvoten var garantert. Overreguleringen var på 92 % for not under 13 meter og 25 % for garn- og snørefartøy.

 Maksimalkvotene for garn- og snørefartøyene ble utvidet 14. september med 15 % (innebar en overreguleringsgrad på 43,75 %). Senere i september ble fisket i gruppen stoppet (29.09) da kvoten var beregnet oppfisket. Fartøyer i gruppen kunne fortsette fisket innenfor den garanterte kvoten og kvotefleksibiliteten.

Notfartøy under 13 ble stoppet 19. juli i 2012 (21. oktober i 2011). Fartøyer i gruppen kunne fortsette fisket innenfor den garanterte kvoten og kvotefleksibiliteten.

Maksimalkvotene for garn- og snørefartøyene ble utvidet 14. september med 15 % (innebar en overreguleringsgrad på 43,75 %). Senere i september ble fisket i gruppen stoppet (29.09) da kvoten var beregnet oppfisket. Fartøyer i gruppen kunne fortsette fisket innenfor den garanterte kvoten og kvotefleksibiliteten.

Notfartøy under 13 ble stoppet 19. juli i 2012 (21. oktober i 2011). Fartøyer i gruppen kunne fortsette fisket innenfor den garanterte kvoten og kvotefleksibiliteten.

Fisket

Ringnot

Fisket kom i gang i begynnelsen av september august. Hovedfisket pågikk i september med totalt innmeldt 81.100 t (117.800 t i september 2011) og i oktober med totalt innmeldt 36.300 t (24.300 t i oktober 2011). Siste ringnotinnmelding kom den 5. desember mot 18. november i 2011. Totalt fisket ringnot 116.400 t i 2012, hvorav 5.300 t på 2013-kvoten. Fisket i 2012 var preget av god tilgjengelighet og gode fangstforhold.

SUK

Med unntak av at et begrenset fiske i Nord-Norge om sommeren, fulgte fartøy i SUK-gruppen ringnotgruppen fiske. Gruppens fartøyer meldte i all hovedsak i fangstene i september (9.400 t) og oktober (1.900 t). Totalt fisket SUK 11.500 t i 2012, hvorav 600 t på 2013-kvoten.

Trål

Fisket foregikk fra 16. september til 31. oktober (i perioden 10. september til 5. desember i 2011). Totalt fisket trål 7.500 t i 2012, hvorav 700 t på 2013-kvoten.

Kyst

Første innmelding i gruppen kom 23. april, mens siste var den 9. november. Direktehåverne fisket i hovedsak i perioden september – oktober. Størst aktivitet var det i september med totalt innmeldt 12.200 t. Makrellfisket i Nord-Norge i 2012, i hovedsak låssettingsfiske, gikk noe tilbake fra 2011. Totalt ble det fisket 7.200 t i områdene Vestfjorden-Vest av Lofoten/Vesterålen-Nordlandskysten i hovedsak i månedene juni, juli og august. I 2011 ble det til sammenligning fisket 10.800 t i de nevnte områdene. Fisket i Nord-Norge var mer utfordrende i 2012 enn i 2011 som følge av at makrellen stod mer spredt og var mindre konsentrert. Jevnt over var kjøperne fornøyd med makrellen herunder størrelsen. Størrelsen på fisken i Nord-Norge var dog noe mindre i 2012 (mellom 450 g – 500 g) enn i 2011 (mellom 500 g – 600 g).

Totalt fisket gruppen 34.600 t på 2012-kvoten.

Totalt fisket gruppen 34.600 t på 2012-kvoten.

For 2012 er det registrert følgende fangstfordeling pr redskapsgruppe for kyst sammenlignet med 2011:

Redskap / År	2012	2011
Dorg/harp	10.100	11.600
Garn	100	0
Låssatt kystnot, inkl. landnot	7.100	5.800
Not-direkte håvet	17.400	20.000
Sum	34.600	37.300

Utenlandske fartøy

Totalt omsatte utenlandske fartøyer 97.700 t makrell i 2012 mot 89.300 t i 2011. Ikke siden 2002, da det ble omsatt 128.100 t, har utenlandske fartøyer omsatt mer makrell enn det som ble omsatt gjennom Norges Sildesalgslag i 2012. Det meste som har vært omsatt av utenlandske fartøyer på et år er 169.400 t i 2000.

Utenlandske fartøyer i 2012 fordelt på anvendelse/leveringssted (i tonn):

Leveransene gikk til konsum. Gjennomsnittsprisen til konsum var NOK 8,98 pr kg mot NOK 10,95 pr kg i 2011. Verdien av utenlandske fartøyers omsetning gjennom Norges Sildesalgslag i 2012 utgjorde NOK 876 mill. mot NOK 976 mill. i 2011.

Omsetning

Utenom at utenlandske fartøyer fisket 48.900 t vinteren 2012, i januar, ble hovedandelen av makrell-fangstene tatt om høsten i de syv ukene fra 10. september og frem til 28. oktober (uke 37–43), da det ble innmeldt totalt 188.000 t (ikke innmeldte garn- og dorgefangster kommer i tillegg).

Omsetningen fungerte godt gjennom sesongen. Gjennomsnittsprisen til norske fiskere til konsum ble NOK 7,45 pr kg mot NOK 12,56 pr kg i 2011. Dette tilsvarer en prisnedgang på 41 %.

Med unntak av 300 t gikk makrelleveransene til konsum i 2012. Nedenfor er vist gjennomsnittlig oppnådde førstehåndspriser for makrell til konsum i 2012 og 2011 pr fartøygruppe (i NOK pr kg):

Fartøygruppe	2012	2011
Kyst	7,09	10,58
Kyst 70–90	7,53	12,24
Ringnot	7,59	13,20
Trål	7,03	11,39
Norske fartøyer	7,45	12,56
Utenlandske fartøyer	8,98	10,95

Gjennomsnittsprisen for dorg- og harpefisket ble NOK 5,48 pr kg mot NOK 8,68 pr kg i 2011. For garnfisket makrell ble gjennomsnittsprisen NOK 20,33 pr kg i 2012 mot NOK 23,06 pr kg i 2011.

Gjennomsnittsprisen for låssatt makrell ble NOK 8,06 pr kg mot NOK 9,18 pr kg i 2011.

Til opplysning ble det fisket 700 t i tilknytning til såkalt «undervisningsfiske» og 4.000 t til forskningsformål i 2012. I 2011 var tilsvarende tall 800 t og 3.100 t. På agnkvoten ble det registrert 1.300 t i 2012.

	Mel/olje (i tonn)	Konsum (i tonn)	Sjølprod. (i tonn)	Totalt (i tonn)	Verdi (NOK mill.)
Norske fartøy	300	175.700	0	176.000	1.309
Utenland-ske fartøy	-	97.600	0	97.700	876
Sum	300	273.300	0	273.700	2.186

Omsetning av makrell i Norge i 2012.

Omsetningstall 2012 (2011) – makrell:	
Totalt omsatt kvantum (i tonn)	273.700 (297.300)
Total omsatt verdi (NOK mill.):	2.185,8 (3.580,6)

HESTMAKRELL

Regulering

Som i 2011 ble det også i 2012 satt en totalkvote for norske fartøyers fiske av hestmakrell i norsk sone. Kvoten ble satt til 90.000 t som i 2011. Det var ingen begrensning på hva det enkelte fartøy kunne fiske. I EU-sonen av Nordsjøen hadde norske fartøy adgang til å fiske inntil 3.550 t hestmakrell.

Fisket

Til tross for stor interesse for hestmakrell både blant fiskere og kjøpere ble 2012-utgaven av fisket en stor skuffelse som følge av at fartøyene kun fant marginale forekomster av hestmakrell. Totalt fisket norske fartøyer 3.400 t. Vi må tilbake til 2000, da det ble fisket 2.100 t, for å finne tilsvarende lave fangster (5.400 t i 2007). I perioden før det tradisjonelle fisket i oktober/november ble det tatt enkelte sporadiske fangster av kystfartøy. I siste kvartal ble det innmeldt henholdsvis 2.500 t i oktober, 300 t i november og 200 t i desember. I 2011 fisket norske fartøyer 21.200 t hestmakrell.

Fisket foregikk i hovedsak i NØS. Med unntak av 400 t (mel/olje / utkast), ble kvantumet på 3.400 t levert til konsum. Kvantumet var fordelt med 2.100 t på ringnot, 300 t på trål og 1.000 t på kyst.

Utenlandske fartøy

Utenlandske fartøyer omsatte totalt 700 t hestmakrell gjennom Norges Sildesalgslag i 2012. Hele kvantumet gikk til konsum. I 2011 ble det registrert 2.800 t hestmakrell fra utenlandske fartøyer.

Omsetning

Omsetningen fungerte godt i 2012. I gjennomsnitt ble det oppnådd NOK 6,75 pr kg til konsum i 2012 mot NOK 7,98 pr kg i 2011.

Omsetning av hestmakrell i Norge i 2012.

Omsetningstall 2012 (2011) – hestmakrell:	
Totalt omsatt kvantum (i tonn)	4.200 (24.000)
Total omsatt verdi (NOK mill.)	28,1 (191,9)

LODDE-BARENTSHAVET

Rammeverket for forvaltningen av lodde i Barents-havet blir behandlet i den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Som i 2011 ble det også i 2012 åpnet for kommersielt loddefiske i Barentshavet. Norge og Russland fulgte anbefalingen fra forskerne og fastsatte en TAC på 320.000 t for 2012. Av TAC ble 310.000 t fordelt mellom Russland og Norge etter tradisjonell nøkkel og 10.000 t til forsknings- og forvaltningsformål ble fordelt med like deler til de to partene. Norge fikk videre overført 30.000 t lodde fra Russland mot at Russland fikk 10.000 t NVG-sild fra Norge. Norsk disponibel kvote i 2012 ble da på 221.000 t, mens Russland hadde til disposisjon 99.000 t. Se nedenstående tabell:

ÅR	TAC	Norsk kvote
1999	80.000	48.000
2000	435.000	285.000
2001	630.000	371.000
2002	650.000	383.000
2003	310.000	183.000
2009	390.000	233.000
2010	360.000	245.000
2011	380.000	275.000
2012	320.000	221.000

Regulering

Omsetning av lodde i Norge i 2012.

Norsk kvote av lodde-Barentshavet fordelt på fartøygrupper i 2012 (2011):		
Ringnot	158.832 t	(99.613 t)
Trål	27.408 t	(34.867 t)
Kyst	29.760 t	(35.520 t)
Sum	216.000 t	(270.000 t)

Omsetning av lodde i Norge i 2012.

Av norsk disponibel kvote for 2012 på 221.000 t ble det avsatt et kvantum til forskning/forvaltning på 5.000 t, jfr. ovennevnte. Et norsk ringnotfartøy fisket i tillegg på russisk forskningkvote i 2012.

Fisket ble åpnet 23. januar sør for 74°N og vest for 32°Ø. Datoen ble fastsatt på grunnlag av tidligere erfaringer om at stor lodde på dette tidspunkt hadde skilt seg fra små lodde og startet gytevandringen mot land. Den østlige grensen ble satt for å unngå fiske på småsild med bakgrunn i at det kan være relativt mye småsild oppblandet i loddefangster. For å kunne delta i fisket måtte fartøy i trål- og kystgruppen være skriftlig påmeldt til Norges Sildesalgslag innen 9.

januar. 23 trålfartøy (24 i 2011) og 145 kystfartøy (139 i 2011) meldte seg for deltagelse i loddefisket i 2012.

Ringnot

Ringnot ble regulert med fartøykvoter. Faktoren ble satt til 3,73 (4,73 i 2011). Faktoren ble økt til 4,23 den 23. mars og med virkning fra 26. mars ble ble det fritt fiske for alle fartøygrupper. Grunnen til kvoteutvidel-sene var av trål hadde vansker med å få tak i lodda og derav dårlig fangsting. Dette som følge av at lodda stod høyt i vannsøylen og i tillegg var lite konsentrert. Ringnot ble stoppet 2. april.

Trål

Trål ble regulert med maksimalkvoter. Faktoren ble først satt til 3,38 (3,38 i 2011). Den 20. mars ble faktoren doblet til 5,36 og den 23. mars ble det fritt fiske, jfr. ovennevnte. Trål ble stoppet 3. april.

Kyst

Kystfartøygruppen ble regulert med like maksimal-kvoter med garantert kvantum i bunn. Maksimalkvoten ble først satt til 270 t, noe som innebar en overregule-ring på 32 %, mens den garanterte kvoten ble fastsatt til 205 t. Som i 2011 ble det også i 2012 satt en siste frist for utseiling til fisket. 74 fartøy hadde meldt utseiling innen fristen den 5. mars ved midnatt. Den 6. mars ble maksimalkvoten økt til 445 t og den 16. mars til 520 t (garantert kvote ble 16. mars opphevet). Den 26. mars ble det fritt fiske. Kyst ble stoppet 3. april.

Fisket

Ringnot

Første innmelding etter åpning kom 31. januar (5. februar i 2011). Fisket pågikk tilnærmedesvis uten stans fra oppstarten og frem til de siste innmeldingene den 2. april i tilknytning til stoppen. Hovedtyngden av fangstene ble tatt i februar og mars med henholdsvis 85.900 t innmeldt og 79.600 t innmeldt. Totalt fisket ringnot 170.900 t. Av dette kvantumet gikk 76.700 t til konsum, 8.000 t til sjølproduksjon og 86.300 t til mel/olje. I tillegg resulterte fisket på den russiske forskningskvoten i totalt 4.500 t hvorav 3.900 t til konsum og 600 t til mel/olje.

Trål

Trål startet sitt fiske med første innmelding 19. februar. Fisket foregikk etter dette frem til 1. april. Vel to tredjedeler av gruppens fangster ble tatt i mars med 10.600 t. Totalt fisket trål 14.900 t, altså ble 12.500 t av gruppens kvote ikke fisket av gruppen selv. Trål-fartøy som fisket med not fisket imidlertid kvotene sine. Av kvantumet på 14.900 t gikk 4.900 t til konsum og 10.000 t til mel/olje.

Driftsmelding for 2012 er nå tilgjengelig på nettsiden til Sildesalgslaget. Meldingen er utarbeidet av Sildesalgslaget og er en oppsummering av driftsforholdene i 2012.

Kyst

Med unntak av at 1.000 t ble fisket i slutten av februar fisket gruppen i mars. Totalt fisket kyst 29.100 t. Av dette kvantumet gikk 22.300 t til konsum og 6.800 t til mel/olje.

Omsetning

Fremfor 2012 sesongen var det en omforent oppfatning at samfengtmarkedet for lodde, der Russland og Ukraina er de to største enkeltmarkedene, kunne by på utfordringer i 2012. Dette med bakgrunn i at det stod lodde på lager i begge de to nevnte markedene ved inngangen til 2012. I tillegg stod det ca 15.000 tonn usolgt samfengtlodde på lager i Norge. Island ville videre, som i 2011, bli en viktig konkurrent i 2012.

For rognlodde ble det fremfor 2012 antatt at markedsbalansen var mye lik situasjonen ved inngangen til 2011. I dette lå det forventninger om at Japan/Kina ville etterspørre i størrelsesorden 25.000 tonn – 30.000 tonn. Rognmarkedet var derimot forventet også å bli vanskelig i 2012.

Med svake mel-/oljepriser vinteren 2012 ble ikke interessen for å levere til mel-/oljeanvendelse som i 2011. Lave konsumpriser resulterte likevel i at det ble levert en del lodde til mel/olje. I de to hovedmånedene for loddefisket i Barentshavet, februar og mars, ble det levert henholdsvis 46.000 t og 72.000 t til konsum av totalt innmeldt 88.000 t og 125.000 t. I april gikk tilnærmelsesvis alt som ble fisket til mel/olje.

Anslagsvis ble det produsert 62.500 t samfengtlodde, 12.000 t rognlodde, 11.000 t mixed lodde, 12.500 t faks og 1.500 t lodderogn i 2012. Tilsvarende tall var 30.000 t samfengtlodde, 21.500 t rognlodde, 11.000 t mixed lodde, 34.500 t t faks og 1.900 t lodderogn i 2011.

Både omsetningen og avviklingen av loddefisket fungerte godt i 2012. I motsetning til i 2011 da det var et relativt positivt mel-/oljemarked som også bidro til å løfte konsumprisene, var mel-/oljeprisene lave i 2012. Med et vanskelig konsummarked i 2012 i tillegg til stort innslag av smålodde i fangstene, la prisene seg ned mot minsteprisen på kr 1,80 pr kg i konsumauksjonene.

Totalt ble det omsatt 121.800 t til konsum (inkludert sjølproduksjon) og 102.700 t til mel-/oljeanvendelse i 2012. Tilsvarende var tallene i 2011 117.500 t til konsum og 155.400 t til mel-/oljeanvendelse.

Gjennomsnittsprisen til konsum ble NOK 1,86 pr kg mot 2,37 pr kg i 2011. Gjennomsnittsprisen for

levering til mel-/oljeanvendelse ble NOK 1,57 pr kg mot NOK 2,23 pr kg i 2011.

Driftsmelding for 2012 er nå tilgjengelig på nettsiden til Sildesalgslaget. Meldingen er utarbeidet av Sildesalgslaget og er en oppsummering av driftsforholdene i 2012.

Til opplysning ble det fisket 3.500 t i tilknytning til forsknings- og undervisningsfiske i 2012.

Omsetningstall 2012 (2011) – lodde Barentshavet:	
Totalt omsatt kvantum (i tonn)	227.900 (276.500)
Total omsatt verdi (NOK mill.)	393,9 (634,6)

For 2012 inkluderer omsatt kvantum/-verdi 400 t faks og 3.000 t press/kutt til mel/olje til henholdsvis NOK 1,3 mill. og NOK 2,7 mill. Tilsvarende inkluderer 2011-tallene 2.600 t faks og 1.100 tonn press/kutt til mel/olje til henholdsvis NOK 5,3 mill. og NOK 1,6 mill.

LODDE-JAN MAYEN

Rammeverket for forvaltningen av loddefisket i havområdene rundt Island, Grønland og Jan Mayen er nedfelt i Trepartsavtalen mellom Island, Grønland og Norge. Avtalen gir Norge 8 %, Island 81 % og Grønland 11 % av avtalt kvote. Avtalen gir adgang til å starte fisket i området fra 20. juni. Kvoteåret starter 20. juni og løper fram til 30. april året etter. Norske fartøyer har ikke adgang til å fiske lodde i islandsk økonomisk sone (IØS) etter 15. februar, og ikke sør for 64°30’N. Dette begrenser mulighetene, ettersom fisket i IØS foregår vinterstid. Endelig loddekvote for området blir som oftest ikke fastsatt før i sesongens andre kalenderår.

Regulering

Sesongen 2011/2012.

For sesongen 2011/2012 anbefalte forskerne en foreløpig TAC på 732.000 t. I januar 2012 ble TAC økt til 765.000 t. Norsk disponibel kvote for sesongen 2011/2012 ble 105.276 t. Den norske kvoten var satt sammen av 1) 61.200 t (8 % av totalkvoten på 765.000 t), 2) 24.411 t overført fra Island i henhold til Smutthullsavtalen, 3) en kompensasjon i henhold til Trepartsavtalen fra 2009/2010 sesongen på 11.700 t og 4) et tilgodehavende på 7.965 t fra EU fra 2004. Av kvoten på 105.276 t kunne 49.926 t fiskes i IØS og inntil 69.165 t fiskes i Grønlands sone. Fisket ble åpnet i Grønlands sone og fiskerisonen ved Jan Mayen fredag 8. juli, mens fisket i IØS ble åpnet 1. oktober.

Fisket ble regulert med maksimalkvoter basert på «universalnøkkelen». Fisket ble regulert med to kvote-komponenter, en for IØS og en for Grønlands sone og i fiskerisonen ved Jan Mayen. Faktoren for IØS ble satt

til 1,17, hvilket innebar en flat regulering. Denne kvoten skulle alle ringnotfartøyene ha sikkerhet for. Videre ble fisket i Grønlands sone og fiskerisonen ved Jan Mayen overregulert, mens det ble satt et kvantums-tak på hva som samlet kunne fiskes i området for å verne om fartøyenes islandskomponent. Faktoren for Grønlands sone og fiskerisonen ved Jan mayen ble først satt til 1,4, dernest økt til 2,0 den 15. juli og til 2,3 den 19. juli. Den 22. juli ble det satt utseilingsstopp for fiske etter lodde i Grønlands sone og i fiskerisonen ved Jan Mayen på kvotefaktoren for området. Fartøyer kunne imidlertid ta utseiling for å fiske i området på kvotefaktoren for IØS.

Faktoren for fiske i IØS ble 27. januar økt til 1,29. I tilknytning til at ble satt en siste frist for utseiling til loddefisket i IØS (2. februar), ble faktoren i IØS økt til 1,65 den 3. februar

Sesongen 2012/2013.

Våren 2012 ble det ikke anbefalt å åpne for fiske før ny informasjon om bestanden var tilgjengelig. Med grunnlag i et tok t i perioden 3.– 20. oktober 2012 anbefalte islandske forskere en foreløpig TAC på 300.000 t. Denne ble senere formalisert av islandske islandske myndigheter. For norske fartøyer kom det ikke på plass noe rammeverk for loddefiske i området høsten 2012.

Fisket

Vinterloddefisket 2012

Fisket pågikk over en tre ukers periode med første innmelding 16. januar og siste innmelding 5. februar. Tilsvarende foregikk fisket i perioden 17. januar til 7. februar i 2011. God tilgjengelighet og godt fiske preget vinterloddefisket i IØS. Totalt resulterte vinterlodde-fisket i 46.200 t og til sammen deltok 61 fartøyer i fisket. Av kvantumet på 46.200 t gikk 36.000 t til norske kjøpere (hvorav 33.900 t til mel/olje) , mens 10.200 t (hvorav 8.100 t til mel/olje) ble levert til utenlandske kjøpere.

Sommer-/Høstloddefisket 2012

Det ble ikke fisket lodde sommeren/høsten 2012, se ovennevnte.

Omsetning

Totalt omsatt kvantum i 2012 ble 46.200 t mot 89.300 t i 2011. Av kvantumet gikk 41.900 t til mel/olje, 3.600 t til konsum og 700 t til sjølproduksjon. Til mel-/oljeanvendelse ble det i gjennomsnittspris oppnådd NOK 1,69 pr kg i 2012 mot NOK 1,89 pr kg i 2011. For levering til konsum ble det i gjennomsnitt

oppnådd NOK 2,23 pr kg i 2012. Fravær av sommer-/høstloddefiske kombinert med lavere priser resulterte i at omsetningsverdien av fisket ble mer enn halvert sammenlignet med situasjonen i 2012.

Driftsmelding for 2012 er nå tilgjengelig på nettsiden til Sildesalgslaget. Meldingen er utarbeidet av Sildesalgslaget og er en oppsummering av driftsforholdene i 2012.

Omsetningstall 2012 (2011) – lodde–Jan Mayen:	
Totalt omsatt kvantum (i tonn)	46.200 (89.300)
Total omsatt verdi (NOK mill)	80,9 (168,7)

KOLMULE

Også for 2012 ble det inngått en avtale mellom Norge, EU, Færøyene og Island om forvaltning og fordeling av kolmule i Nordøst-Atlanteren. Partene var enige om å dele 359.881 t mellom seg (36.908 t i 2011). I tillegg ble det avsatt 31.119 t til fordeling i regi av NEAFC og Russland (3.192 t i 2011). Totalkvoten ble dermed satt til 391.000 t for 2012 (40.100 t i 2011). Kyststatene innførte kvotefleksibilitet fra et år til det neste i 2007. Dette ble videreført i 2012. Ordningen innebærer at kyststatene har adgang til å overføre inntil 10 % av ubenyttet kyststatsandel til etterfølgende år. Avtalen innebærer også at overfisket kvote i sin helhet trekkes fra påfølgende års kvote.

I tillegg til kyststatsavtalen ble det inngått bilate-rale adgangsregimer med EU og Færøyene. Inkludert kvotebytterne kunne dermed Norge fiske inntil 94.227 t i EU-sonen og 16.302 t i Færøy-sonen i 2012. I tillegg til å kunne fiske i EU-sonen og Færøy-sonen, kunne norske fartøyer fiske kolmule i norsk økonomisk sone (NØS), fiskevernsonen ved Svalbard, fiskerisonen ved Jan Mayen og i internasjonalt farvann i 2012.

Norsk kvote i 2012 (i tonn)		
Kyststatsandel (25,745 % av 359.881 t)		92.651
Kvoteytter		
	- Til Russland	
	- Til EU	
	+ Fra EU (kvoteavtalen)	30.000
	+ Fra EU (0,5 % av ksk*)	1.800
	+ Fra Færøyene	-
Overført fra 2011	+ Fra Norge	969
Norsk kvote i 2012 etter kvotebytte/overføring		118.614

* ksk = kyststatskvoten på 359.881 t.

Regulering

Kolmule fiskes av to grupper, fartøy med kolmule-tråltillatelse (Kolmuletrål) og fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse (Pelagisk- og Nordsjøtrål). Kolmuletrål gis 78 % av kvoten og Pelagisk- og Nordsjøtrål 22 %. I tillegg ble det som i 2011 avsatt kvote til dekning av estimert bifangst og til forsknings- og undervisning. Se tabell;

	2012	2011
Norsk disponibel kvote	118.614 t	22.033 t
- hvorav Kolmuletrål	88.540 t	6.289 t
- hvorav Pelagisk- og Nordsjøtrål	26.574 t	12.743 t
- hvorav Forskning/Undervisning	2.000 t	2.000 t
- hvorav Bifangst	1.500 t	1.000 t

Kolmuletrålerne var regulert med fartøykvoter i 2012, mens Pelagisk- og Nordsjøtrål var regulert med maksimalkvoter.

Kolmuletrål

Kolmuletrålerne ble i 2012 regulert med en kvote-enhet på 1.840 t, mens delkvoteenheten i EU-sonen ble satt til 1.520 ved sesongstart. Med bakgrunn i at et større kvantum ble tatt i internasjonalt farvann tidlig i seongen ble delkvoteenheten økt til 1.660 t 9. mars. Den 19. mars ble den utvidet til 1.840 t. Gruppen kunne fiske 72.436 t i EU-sonen i 2012.

Pelagisk- og Nordsjøtrål

Fartøyene ble regulert med en maksimalvotefaktor på 1,0. Maksimalvotefaktoren i EU-sonen ble ved sesongstart satt til 0,83. Av samme grunner som for kolmuletrålerne ble maksimalkvotefaktoren i EU-sonen utvidet i to omganger, først den 30. mars til 0,9 og dernest den 11. april til 1,0. Gruppen kunne fiske 20.431 t i EU-sonen.

Fisket

Kolmuletrål

Den første fangsten ble innmeldt fra EU-sonen 3. februar (12. februar i 2011). Fisket i internasjonalt farvann kom i gang i midten av februar. De deltagende fartøyene fisket sine respektive kvoter i februar, mars og april og leverte i hovedsak til konsum. Den siste innmeldingen kom 3. mai. I hovedsak foregikk fisket i EU-sonen med 70.100 t. I internasjonalt farvann og i NØS ble det fisket 17.100 t.

Pelagisk- og Nordsjøtrål

Den første fangsten ble innmeldt fra EU-sonen 6. februar, mens fisket i internasjonalt farvann startet i siste del av februar. I begynnelsen gikk leveransene

til konsum. I fra mars og utover ble det levert til både konsum og mel/olje. Hovedandelen av fangstene ble tatt i første og andre kvartal.

Kolmulefisket fordelt på fartøygrupper og områder i 2012:

Område	EU-sonen	F-Sonen	Int. farvann og NØS	Sum
Kolmuletrål	70.100	-	17.100	87.200
Pel.-/N.-trål	21.600	-	6.600	28.200
SUM	91.700	-	23.700	115.400*

Utenlandske fartøy

Utenlandske fartøy omsatte ingen direkte fangster av kolmule gjennom NSS i 2012. Bifangster bidrar imidlertid med 200 t i 2012 mot totalt omsatt 100 t i 2011.

Omsetning

Omsatt kvantum gikk opp fra 19.900 t i 2011 til 117.800 t i 2011, og verdien gikk opp fra NOK 69 mill. i 2011 til NOK 287 mill. i 2012. Av et omsatt kvantum på 117.800 i 2012 gikk 101.800 t til konsum (inkludert sjølproduksjon) og 15.900 t til mel-/oljeanvendelse. Tilsvarende tall i 2011 var 13.200 t til konsum og 6.700 t til mel-/oljeanvendelse.

Foran 2012-sesongen ble det forventet at den store kvoteøkningen fra 2011 til 2012 kunne resultere i lavere konsumandel for kolmule og lavere konsum-priser sammenlignet med 2011. På den ene siden gikk prisene som forventet ned, men på den andre siden gikk konsumandelen opp fra 66 % i 2011 til 86 % i 2012. Ikke minst irske konsumkjøpere, i tillegg til skotske/shetlandske, bidro sterkt til at konsumandelen gikk opp for kolmule i 2012. I Irland alene ble det landet 67.900 t kolmule til konsum, mens Skottland/Shetland tok 18.100 t.

I gjennomsnitt ble det oppnådd NOK 2,48 pr kg til konsum i 2012 mot NOK 4,34 pr kg i 2011. For leveranser til mel/olje ble det i 2012 oppnådd en gjennomsnittspris på NOK 1,82 pr kg mot NOK 1,69 pr kg i 2011. Omsetningen fungerte generelt godt gjennom sesongen. Et konsumkvantum for kolmule som i et enkeltår overskrider 100.000 t representerer for øvrig en historisk milepæl i pelagisk konsumomsetning.

Omsetningstall 2012 (2011) – kolmule:	
Totalt omsatt kvantum (i tonn)	117.800 (19.900)
Total omsatt verdi (NOK mill.)	287,2 (68,8)

TOBIS

Regulering

Opprinnelig gav kvoteavtalen mellom Norge og EU for 2012 norske fartøy adgang til å fiske 20.000 t i EU-sonen i Nordsjøen. Denne kvoten var basert på en antagelse om at ICES ville gi et råd om en kvote på minimum 200.000 t for 2012. ICES anbefalte derimot en kvote på 23.000 t for 2012. Etter ønske fra EU ble da partene enige om å redusere norsk kvote i EU-sonen til 2.300 t. I samråd med næringen ble det besluttet å regulere deltagelsen i EU-sonen med loddtrekning. Kvoten ble fordelt på 13 fartøyer med en faktor på 0,26.

Fisket etter tobis i Norges Økonomiske Sone (NØS) i Nordsjøen i 2012 ble regulert med en norsk kvote på 42.000 t, hvorav 40.000 t i et ordinært fiske og 2.000 t i et prøvefiske. Det ordinære fisket kunne skje i forvaltningsområdene 1b, 2b og 3b i perioden fra 23. april til 23. juni, mens prøvefisket måtte foregå i område 5a i perioden 15.05–23.06.

Faktoren for det ordinære fisket i NØS ble ved sesongstart satt til 1,4. Det ordinære fisket etter tobis ble stoppet 12. juni. Dagen etter ble det gjenåpnet for fem fartøyer med en kvote på 200 t til hvert fartøy. Prøvefisket var regulert med loddtrekning og slik at 10 fartøyer fikk delta. Hvert fartøy fikk adgang til å fiske 200 t.

Fisket

Den første innmeldingen fra tobisfisket kom fra EU-sonen den 23. april. Hovedtyngden av fangstene ble tatt i mai med totalt innmeldt 36.100 t. Siste innmelding fra fiskeriet kom 17. juni. Totalt fisket norske fartøyer 42.500 t tobis i 2012 mot 109.000 t i 2011. I EU-sonen ble det fisket 2.000 t. Prøvefisket i forvaltningsområde 5a resulterte i kun 336 tonn.

Utenlandske fartøy

Totalt ble det omsatt 2.600 t tobis til en verdi av NOK 5,1 mill. i 2012 mot 3.800 t til en verdi av NOK 6,8 mill. i 2011.

Omsetning

I motsetning til i 2011, da det med virkning fra 6. mai ble iverksatt en omsetningsregulering i fisket etter tobis for levering til mel-/oljeanvendelse, ble det ikke behov for slike tiltak i 2012. Omsetningen fungerte rimelig greit gjennom den korte sesongen.

Med unntak for 400 t, som ble levert til konsum, ble fangstene levert til mel-/oljeanvendelse. I gjennomsnitt ble det oppnådd NOK 2,10 pr kg for tobis til mel-/oljeanvendelse mot NOK 1,83 pr kg i 2011. Den relativt store kvantumsnedgangen fra 2011 til 2012 resulterte i at omsetningsverdien av tobisfisket i 2012 ble mer enn halvert sammenlignet med 2011. Dette til tross for at prisene steg med 15 %.

Omsetningstall 2012 (2011) – tobis:	
Totalt omsatt kvantum (i tonn)	45.100 (112.800)
Total omsatt verdi (NOK mill.)	95,0 (206,9)

ØYEPÅL

Regulering

Havforskerne gir råd om øyepål to ganger i året, om høsten og våren. Verken rådet høsten 2011 eller rådet våren 2012 gav grunnlag for å åpne for direktefiske etter øyepål i 2012. Forvaltningen fulgte dette rådet og bestemte videre at tillatt bifangst av øyepål i andre fiskerier i NØS ikke skulle overstige 20 %. Med bakgrunn i råd fra forskerene høsten 2012 ble det imidlertid åpnet for et direktefiske i NØS på 20.000 t fra 26. oktober.

I tillegg fikk Norge med virkning fra 2. november adgang til å fiske 5.000 t øyepål i EU-sonen. For fiske i EU-sonen ble det satt en faktor på 0,4. For fiske i NØS ble det ikke satt noen begrensning.

Som i 2011 ble det stilt krav til sorteringsrist i fisket etter øyepål i 2012, men det ble gitt dispensasjoner på gitte vilkår. Totalt seks fartøyer fikk slik dispensasjon.

Fisket

Fisket foregikk i hovedsak i november og desember med henholdsvis 1.100 t og 3.300 t innmeldt. Siste innmelding var den 13. desember.

Utenlandske fartøy

400 t omsatt i 2012 mot 23 t i 2011.

Omsetning

I gjennomsnitt ble det oppnådd NOK 2,30 pr kg for øyepål til mel-/oljeanvendelse i 2012 mot NOK 1,67 pr kg i 2011. Sen igangsetting av øyepålfiskeriet gjorde at deltagelsen og aktiviteten i fiskeriet ble relativt liten i 2012.

Omsetningstall 2012 (2011) – øyepål:	
Totalt omsatt kvantum (i tonn)	4.900 (3.200)
Total omsatt verdi (NOK mill.)	11,3 (5,3)

HAVBRISLING

Regulering

Norge hadde til disposisjon 10.000 t havbrisling i EU-sonen i 2012 som året før. I NØS var det ikke tillatt å fiske i 2012. For øvrig var det forbud mot å fiske i perioden fra 1. april til 31. juli på grunn av fare for bifangster av sild både over og under minstemål. Ringnotfartøy, i tillegg til pelagisk trål- og nordsjøtrål-fartøy, kunne delta.

Fisket ble fra først av regulert med påmelding (88 fartøyer meldte seg på), loddtrekning, utseilings-regulering, daglig rapportering til Norges Sildesalgslag og en maksimalvote på 700 tonn. I tillegg skulle ikke fartøy som har fisket og levert brisling i 2012 ha mulighet til å delta ved en eventuell loddtrekning om deltagelse i fisket etter havbrisling i 2013 (altså rullering). Med bakgrunn i et svært svakt fiske ved oppstarten i januar ble etter anmodning fra næringen først trekningslisten opphevet 19. januar og dernest rulleringsbestemmelsen 23. januar. Fra 23. januar var derfor fisket åpent for alle fartøyer med rett til å delta, jfr. ovennevnte. Fartøyene måtte imidlertid fortsatt melde utseiling til Norges Sildesalgslag og rapportere daglig.

Fisket

Ved årets oppstart gav Norges Sildesalgslag utseiling til vel 15 fartøyer. Med bakgrunn i dårlig vær og ikke minst dårlig tilgjengelighet gav mange fartøyer seg relativt fort. Vinterfisket resulterte i totalt innmeldt 985 t av totalt åtte fartøyer (6 ringnotfartøy og 2 trålere). Høstfisket startet i siste del av september med vel 300 t innmeldt av tre trålere. I oktober tiltok aktiviteten og det ble innmeldt 3.800 t av totalt ti trålere. I november kom ringnotfartøyer også i gang og det ble innmeldt 3.800 t av til sammen ti ringnot-

fartøyer og tre trålere. Fisket ble avsluttet med en innmelding av en tråler 18. desember.

Totalt fisket 27 fartøyer (16 ringnotfartøy og 11 trålere) 9.100 t havbrisling i 2012. Kvoten i EU-sonen ble altså ikke fullt ut utnyttet i 2012.

Utenlandske fartøy

Utenlandske fartøy omsatte ikke havbrisling gjennom Norges Sildesalgslag i 2012. I 2011 ble det omsatt 2.500 t til en verdi av NOK 5,1 mill.

Omsetning

I hovedsak ble fangstene levert til mel/olje. En ringnotfangst ble solgt til King Oscar for hermetikkproduksjon (86 stk pr kg). I gjennomsnitt ble det oppnådd NOK 2,38 pr kg for levering til mel-/oljeanvendelse mot NOK 2,18 pr kg i 2011.

Omsetningstall 2012 (2011) – havbrisling:	
Totalt omsatt kvantum (i tonn)	9.100 (12.600)
Total omsatt verdi (NOK mill.)	22,7 (27,5)

KYSTBRISLING

Regulering

Kystbrislingfisket er med unntak av fisket i Skagerrak ikke kvoteregulert. For 2012 ble det fastsatt en norsk kvote på 3.900 t for Skagerrak.

På tradisjonelt vis ble det også vinteren 2012 gitt adgang til å fiske brisling til fersk- og ansjosanvendelse. Dispensasjonen gjaldt for januar for fiske i Oslofjorden og i Rogaland. I Oslofjorden ble det satt en begrensning på 250 t og i Rogaland på 50 t.

I forkant av den tradisjonelle sesongen for kystbrislingfiske til hermetikk ble Norges Sildesalgslag og King Oscar enige om priser m.v. for 2012. Blant annet forpliktet kjøper seg som i 2011 til i utgangspunktet å kjøpe 2.200 t.

Det tradisjonelle prøvefisket i fjordene på Vestlandet ble gjennomført i siste uken av juli. Prøvefisket gav ikke grunnlag for særlig optimisme med tanke på 2012-sesongen for noen av de aktuelle fjordene. Fredningsperioden ble også i 2012 satt frem til 31. juli (Gjeldende bestemmelser om fredning og minstemål i

kystbrislingfisket ble for øvrig overført til utøvelsesforskriften sommeren 2012). Brislingfisket til hermetikkanvendelse ble åpnet i Sognefjorden, Hordaland/Sunnhordland og Rogaland tirsdag 7. august.

Senere ble fisket åpnet i Nordfjord (16.08), i Oslofjorden (25.09) og i fjordområdene nord for Nordfjord (15.10).

I mai 2012 opphevet Fiskeri- og Kystdepartementet forbudet mot å fiske med lys uten overvåking i området øst av Lindesnes (i Skagerrak), men bad samtidig Fiskeridirektoraret om å følge fisket videre. Dette med bakgrunn i at Fiskeridirektoratets sluttrapport om overvåking av lysfisket etter sild og brisling for området konkluderte med det ikke var bifangst i lysfisket av et slikt omfang at overvåkingen burde fortsette.

Fiske etter stor brisling kunne foretas etter utløpet av fredningsperioden. Men fartøyene måtte kontakte NSS før fangsting med tanke på å forsikre seg om at det var omsetningsmuligheter for fangstene.

Fisket

Vinterfisket resulterte i kun en fangst i Oslofjorden med til sammen 23 t. Fangsten ble levert til en norsk kjøper til krydring og inneholdt 46 stk pr kg. Hermetikkfisket kom i gang med første innmelding fra Sognefjorden 9. august. Med bakgrunn i dårlig fiske i oppstarten og med kun fiske i Sognefjorden ble Nordfjord åpnet allerede 16. august. Dette resulterte i økt fiske, men de store fangstene uteble. I august ble det innmeldt 295 t mot 1.400 t i august 2012. I september ble det kun innmeldt to fangster fra Sognefjorden med til sammen 60 t (300 t i 2011). Oktober ble i 2012 måneden med største kvantum innmeldt, totalt 350 t. Fisket i oktober foregikk fra Nordfjord i nord til Oslofjorden i sørøst. Siste innmelding til hermetikk var den 21. oktober. Totalt ble det fisket 600 t til hermetikk i 2012 (1.600 t i 2011).

Høstfisket etter stor brisling, som tradisjonelt foregår i Oslofjorden, kom i gang med første fangst 23. oktober. Tre fartøyer deltok under fisket i Oslofjorden og relativ god tilgjengelighet og stor fisk preget sesongens fiske. Den største delen av fangstene inneholdt brisling med 40 stk pr kg. Siste innmelding fra fisket kom 12. desember. Totalt ble det fisket 600 t under høstfisket. Høstfangstene ble levert til Sverige i hovedsak til rundfrysing.

Totalt ble det fisket 1.200 t kystbrisling i 2012. Antall deltagende fartøy i 2012 var 12 mot 25 i 2011.

Omsetning

Totalt ble det levert 600 t brisling til hermetikk til King Oscar i 2012 mot 1.600 t i 2011. Brislingen var jevnt over av god kvalitet og bra størrelse. Opptaket, som skjedde med brønnbåter/føringsfartøy i tillegg til at fartøyer selv førte fangster, fungerte tilfredsstillende.

Omsetningen av storbrisling fungerte jevnt over bra. Hovedandelen av den store kystbrislingen gikk til Sverige til rundfrysing.

Fordelingen av kystbrislingfangster på anvendelse i 2012 og 2011 (i tonn):		
Anvendelse / År	2012	2011
Hermetikk	600	1.600
Krydring, røking og rundfrysing	500	700
Mel/Olje	100	-
Utkast	0	0
Totalt	1.200	2.300

Fordelingen av kystbrislingfangster på distrikt i 2012 og 2011 (i tonn):		
Område / År	2012	2011
Oslofjorden med Øst- og Vestfold	500	800
Telemark med Ø. & V. Agder	-	-
Rogaland	0	100
Hardanger / Sunnhordland	200	1.500
Sognefjorden	100	0
Nordfjord	400	-
Møre og Romsdal		
Trøndelag	-	-
Totalt	1.200	2.300

Omsetningstall 2012 (2011) – kystbrisling:	
Totalt omsatt kvantum (i tonn)	1.200 (2.300)
Total omsatt verdi (NOK mill.)	6,5 (13,0)

Kontroll

Kontroll:

Norges Sildesalgslag utøver kontroll i flere av Lagets avdelinger. I 2012 er dette arbeidet beregnet til 10,24 årsverk, fordelt på følgende avdelinger;

- Faktura- og avregningsavdelingen 1,72 år
- Salgsavdelingen 1,80 år
- IT-avdelingen 0,72 år
- Kontrollavdelingen 6,00 år

Kontrollarbeidet utøves ved:

Kontrollarbeidet har som formål å se til at lover og forskrifter, forretningsregler, omsetningsbestemmelser og rundskriv som regulerer de pelagiske fiskerier overholdes. Kontrollen har altså fokus på de forretningsmessige forhold som gjelder for markedsplassen og de offentlige bestemmelser som omhandler forvaltning og ressursuttak.

1. Kontroll ved innmelding – offentlighet
2. Fysisk kontroll ved landing
3. Dokumentkontroll, sluttседler
4. Rapportering til offentlige myndigheter
5. Risikovurdering og strategisk kontrollarbeid
6. Kontinuerlig vedlikehold av kvoterettigheter på fartøynivå.

1. Kontroll ved innmelding - offentlighet

Svært mye av den informasjon som registreres ved innmelding av fangst, er knyttet til opplysninger som er nødvendige for å kunne kontrollere og holde oversikt med forhold nedfelt i forskrifter om utøvelse av det enkelte fiskeri: Økonomisk sone, kvotesone, fartøy, fartøygruppe, merkeregister m.m. Øvrige viktige registreringer er naturligvis art, kvantum og redskap.

Innmeldingsdata oversendes rutinemessig til Fiskeridirektoratet fortløpende. Alle fangster, med unntak av de som er fisket med garn eller dorg, skal innmeldes til laget.

2. Fysisk kontroll ved landing

Ressurssituasjonen på pelagisk fiske er redusert, noe som medfører en reduksjon både i landet volum og i antall landinger. Dette gjenspeiler seg også hos Kontrollavdelingen med en svak nedgang i aktivitet. Totalt ble det kontrollert knappe 8 % av landet kvantum beregnet til konsum.

Som tidligere år har råstoff til konsum vært prioritert, og dette utgjorde 96 % av kontrollene i 2012. Fiske-slagene som har vært kontrollert er NVG-sild, makrell, lodde, nordsjø-sild, hestmakrell, kolmule og tobis.

Antall reklamasjoner med kontroll har vært stabilt, og lagets kontrollører bistod ved 43 tilfeller i 2012.

3. Dokumentkontroll - Sluttседler

Sentrale oppgaver for laget knyttet til dokumentkontroll av sluttседler omfatter;

- Registrere sluttседldata knyttet til aktuelle reguleringsparametre som: totalkvoter, gruppekvoter, fartøykvoter, økonomiske soner, kvotesoner, redskap. Informasjonen på sluttседlene blir kontrollert mot registrerte innmeldingsdata.
- Kontrollere sluttседler mot lagets leverandørregister hvor blant annet merkeregistrering, fartøystørrelse og manntallsstatus inngår. Videre kontrolleres det om fartøy har godkjenning og konsesjon til å delta i aktuelt fiskeri, basiskvoter, eierskifter m.m.
- Kontrollere kvotenyttelse på fartøynivå og iverksetter inndragning ved fiske over kvote. Antall vedtak i 2012 var 569.
- Kontrollere sluttседler opp mot ulovlig fangst i henhold til salgslagenes vedtakskompetanse i henhold til «forskrift om inndragning av fangst og bruk av inndregne midlar av 12.3.2010» og iverksette inndragning ved brudd på aktuelle bestemmelser. 2 saker resulterte i varsel om inndragning i 2012.
- Rapportere om irregulære forhold til Fiskeridirektoratet. 6 saker ble oversendt Fiskeridirektoratet i 2012.
- Rapportere sluttседldata til Fiskeridirektoratet.

Ved fiske over kvote gjør laget rutinemessig vedtak om inndragning.

Laget holder ellers tilbake oppgjør når vi blir varslet om dette av Fiskeridirektoratet. Det er registrert 9 slike saker der oppgjør er tilbakeholdt eller inndratt for kvoteåret 2012. Ved større avvik mellom innmeldt og utlosset kvantum blir forholdet tatt opp med aktuell fisker. I noen tilfeller blir det også anmodet om forklaring fra involverte parter dersom registrert mengde utkast eller bifangst overstiger et visst nivå.

I samsvar med forskrift om inndragning av fangst og bruk av inntrukne midler rapporteres inntrukket beløp pr hjemmel og hvordan disse er disponert til Fiskeri- og Kystdepartementet pr. 1. april hvert år.

4. Rapportering til offentlige myndigheter

Norges Sildesalgslag har en sentral oppgave som leverandør av informasjon til Fiskeridirektoratet, og legger ned et betydelig arbeid for å registrere fangstdata slik at det kan føres kontroll med hvorvidt reguleringsbestemmelser for fiske blir etterlevd. Slik kan en følge utviklingen i fisket, og dermed fortløpende vurdere behovet for justeringer av iverksatte reguleringer. Fiskeridirektoratet med tilhørende etater har videre leseadgang direkte hos Norges Sildesalgslag til sluttседler, avregninger og auksjon.

5. Risikovurdering og strategisk kontrollarbeid

Ett av områdene som Kontrollavdelingen har hatt fokus på i 2012 er kontroll ved landing i utlandet. I den sammenheng er det gjennomført møter med både offentlige myndigheter og kjøpere i Irland. Videre er det startet en prosess for å gi utenlandske kontrollmyndigheter tilgang til Lagets kontrollsider på Ekstranett, på lik linje med den tilgangen som norske kontrollmyndigheter har per i dag.

Det er gjennomført flere samarbeidsmøter med flere av Fiskeridirektoratets Regionkontorer. I tillegg er det gjennomført møter med Fiskeridirektoratet og Kystvakta sentralt. Videre bidrar avdelingen i utforming av Nasjonal Strategisk Risikovurdering.

Samarbeidsgruppen på transportbåndveker bestående av Fiskeridirektoratet, Justervesenet, Råfisklaget og NSS har gjennomført to møter. Arbeidet med sortimentsprøver er videreført, og i 2012 ble et nytt prøvetakingsregime innført og dertil tilhørende rundskriv distribuert.

Kontrollørene i Norges Sildesalgslag fikk på slutten av 2012 tilgang til Fiskeridirektoratets sporingssystem ERS – Elektronisk RapporteringsSystem, og ble gitt opplæring i dette. I tillegg har kontrollørene gjennomført Fiskeridirektoratets 3-ukers inspektørkurs.

6. Kontinuerlig vedlikehold av kvoterettigheter på fartøynivå.

Tildelte kvoter pr. fartøy sammenstilles med slutt- og landingsseddldata i nåtid. Eierskifter, rettig-

hetsendringer og struktureringer stiller store krav til oppfølging for å kunne vise korrekt restkvote, til enhver tid.

I 2012 utviklet laget en metode for merking med rettighets-ID på kvotesaldoer som refererer seg til fleksible kvoter ved årsskiftet. Dette bidrar til bedre flyt i arbeidet med kvotekontroll for fiskeslag med fleksible kvoter på fartøynivå

Det er viktig at den enkelte fisker holder seg oppdatert om gjeldende regelverk og egen kvote før fisket starter, noe som også er presisert i rundskriv nr. 32/2012.

Ressursoversikt 2012

Vi gjør oppmerksom på at ressursoversikten er utarbeidet med bakgrunn i havforskernes vurderinger av den enkelte bestand.

Norsk vårgytende sild (NVG-sild)

Forskerne klassifiserer bestanden til å ha full reproduksjonsevne og at den høstes bærekraftig. Gytebestanden er beregnet til 6,1 millioner t i 2012. For 2013 og 2014 er prognosene for gytebestanden henholdsvis 5,1 millioner t og 4,3 millioner t. Gytebestanden består av flere sterke årsklasser, men toktdata tyder på at årsklassene etter 2004 er svake. Gytebestanden forventes derfor å avta de neste årene selv med et fiske i henhold til forvaltningsplanen.

Føre-var-gytebestandsnivået (Bpa) for NVG-sild er på 5 millioner t. I 2013 eller 2014 vil gytebestanden altså være under denne grensen.

Det internasjonale havforskningsrådet (ICES) har anbefalt et uttak for 2013 på inntil 619.000 t. Dette kvantumet er også identisk til fastsatt totalkvote for 2013.

Nordsjøsil

Bestanden er klassifisert til å ha full reproduksjonsevne og fiskes bærekraftig. I 2012 ble bestandsvurderingen av nordsjøsil kritisk gjennomgått (benchmark assessment) og en ny beregningsmodell ble tatt i bruk. Dette har ført til at ICES sin oppfatning av bestanden er endret. Nivået på gytebestanden er oppjustert som et resultat av endringer i estimert seleksjon i fisket og naturlig dødelighet. Gytebestanden er for 2012 ventet å komme opp i 2,3 millioner t. Forskerne mener at bestanden ennå er i en fase med lav produktivitet.

Nordsjøsil forvaltes med utgangspunkt i maksimal fiskedødelighet (F) for 1) voksen sild (treåringer og eldre) og for 2) ungsild (ett- og toåringer) avhengig av størrelsen på gytebestanden. Havforskerne sitt råd for 2013 er gitt med utgangspunkt i en forvaltningsavtale mellom EU og Norge som begrenser endringen av TAC fra et år til neste med +/- 15 %. For 2013 anbefalte forskerne en kvote for det direkte fisket etter nordsjøsil i Nordsjøen på 465.750 t, tilsvarende en økning på 15 %.

For 2013 er Norge og EU enige om et uttak på 478.000 t i Nordsjøen og 55.000 t i Skagerrak/Kattegat. I tillegg kommer EU sine bifangstkvoter av sild i Nordsjøen og Skagerrak/Kattegat.

Makrell

Makrell forvaltes som en bestand, nordøst-atlantisk makrell. Den består av tre gytekomponenter, vestlig, sørlig og Nordsjøen. Siden fangstene i de forskjellige områdene ikke kan identifiseres til en spesifikk komponent, og derved klassifiseres til en av de tre komponentene, forvaltes bestanden av praktiske årsaker som en bestand.

Gytebestanden er estimert å være i størrelsesorden 2,7 millioner t i 2012 (2,9 millioner t i 2011), altså over føre-var-nivået (Bpa) på 2,3 millioner t. -Makrellen er dermed klassifisert til å ha full reproduksjonsevne. Som følge av større fiskedødelighet enn føre-var-fiskedødeligheten (Fpa) på 0,23 er det risiko for at beskatningen ikke er bærekraftig. I denne sammenheng nevnes at det ikke er blitt inngått årlige internasjonale forvaltningsavtaler for makrell i de siste årene.

Bestandsmålinger (eggtokt) for de ulike områder gjøres hvert tredje år. Og resultatene av disse målingene er de eneste fiskeriuavhengige dataene som foreløpig brukes i bestandsberegningene for makrell i ICES. I 2013 blir den sørlige og den vestlige komponenten målt ved eggtokt, mens Nordsjøen blir undersøkt i 2014. Beregningsmodellen som brukes på makrell gir i følge forskerne svært usikre bestandsanslag og undervurderer sannsynligvis størrelsen på bestanden. Både på grunn av det store overfisket de siste årene og at gytebestanden sist ble estimert fra eggtokt i 2010, blir beregningen av gytebestanden spesielt usikker i 2012. Alternative beregningsmetoder blir nå gjennomført av Havforskningsinstituttet, blant annet mengdemåling basert på standardisert pelagisk tråling og mengdemåling basert på en merke-gjenfangst metode. Fra næringens side ser en svært positivt på å få utvidet det vitenskapelige datagrunnlaget for å beregne makrellbestanden.

Kyststatene Norge, EU og Færøyene ble i 2008 enige om en høstingsregel der kvoten skal tilsvare en fiskedødelighet mellom 0,20 og 0,22 når gytebestanden er over 2,2 millioner t. -Hvis bestanden er mindre skal en lavere fiskedødelighet legges til grunn. ICES har vurdert denne planen som forenlig med prinsippene for føre-var forvaltning. Mangel på en internasjonal forvaltningsavtale for makrell, hvor Island og Færøyene er kommet inn som betydelige aktører i makrellfisket,

innebærer imidlertid risiko for at bestanden ikke blir beskattet bærekraftig.

I henhold til forvaltningsplanen kan totalfangsten av makrell i 2013 ligge mellom 497.000 t og 542.000 t. – Norge og EU er for 2013 enige om å begrense uttaket til henholdsvis 336.285 t for EU og til 153.597 t til Norge.

Taggmakrell (Hestmakrell)

Kritisk- og føre-var gytebestandsnivå er ikke definert for bestanden. Fiskedødeligheten har holdt seg lav siden 2000, men har økt noe de siste årene og tilsvarende nå en dødelighet på 0,17. Dette er over fiskedødelighet for maksimalt langtidsutbytte (FMSY=0,13). 2001-årsklassen var sterk og gav gytebiomassen et løft frem til 2009. Siden da har gytebestanden gått ned. Det er ingen tegn på ny sterk rekruttering etter 2001- årsklassen.

Bestandsberegning med tilfredsstillende kvalitet er ikke mulig fra målinger av eggproduksjon fordi studier har vist at taggmakrell av samme størrelse og alder kan gyte varierende antall egg i forskjellige år. Dermed blir usikkerheten i bestandsberegningene høye.

Det er laget en forvaltningsplan for vestlig taggmakrell som ikke er endelig vedtatt av kyststatene, men som ICES har evaluert til å være i tråd med føre-var-tilnærmingen. I følge denne planen kan det fiskes inntil 126.000 t taggmakrell i 2013. Det eksisterer ingen internasjonal kvoteavtale for taggmakrell.

Lodde - Barentshavet

Den modnende delen av loddebestanden i Barentshavet ble mengdemålt i september 2012 til å være ca. 2,0 millioner tonn, og bestanden er vurdert til å ha full reproduksjonsevne. Den modnende bestanden i 2013 vil i hovedsak bestå av 2009-årsklassen, med tilskudd fra 2010-årsklassen. Resultatene fra 0-gruppeundersøkelsene i 2012 viser at 2012-årsklassen på yngelstadiet er rekordsterk. Bestandsmålet har vært noenlunde stabil siden 2008 og har tålt trykket fra voksende torske- og hysebestanden. Den anbefalte kvoten for 2013 er noe lavere enn tilsvarende anbefaling for 2012. Dette henger sammen med at torskebestanden er oppjustert siden i 2012, noe som gir økt beitepress fra torsk i perioden toktmåling til gyting.

I henhold til føre-var prinsippet er strategien at biomassen som gyter skal ha 95 % sannsynlighet for å være over en nedre grenseverdi (Blim). Blim er satt til 200 000 t, et nivå som er noe mer enn den laveste gytebestanden som har produsert en svært god årsklasse.

Den vedtatte høstingsregelen innebærer at det kan tas ut 200.000 t lodde i 2013. Gytebestanden for 2013 er beregnet til 479.000 t. Årsaken til nedgangen fra 2,0 millioner t til beregnet gytebestand på 479.000 t er blant annet nedbeiting fra en stor torskebestand og fiske.

Norge og Russland besluttet å følge forskernes råd for 2013.

Lodde - Jan Mayen

Bestanden forvaltes ved en to-trinns fangstregel som har som målsetting å sikre en minimum gytebestand på 400 000 t. Fangstregelen går i korthet ut på at det fastsettes en foreløpig kvote for første halvdel av fangstsesongen, som i utgangspunktet utgjør 2/3 av forventet endelig kvote for hele sesongen. Senere, på bakgrunn av data fra loddetokt i oktober-november og/eller januar-februar, fastsettes endelig kvote for hele sesongen. Loddeseongen starter 20. juni og varer frem til 30. april påfølgende år.

Kolmule

ICES vurderer gytebestanden å være over føre-var-nivået (Bpa) på 2,25 millioner t og at den høstes bærekraftig. Historisk lav fangst i 2011 i kombinasjon med økt rekruttering fra 2010 har stoppet den bratte nedgangen i gytebestanden etter 2004 og det anslås at gytebestanden er økt med 1 million tonn fra 2011 til 2012 (fra 2,8 mill. t til 3,8 millioner t). Økt rekruttering er blitt observert de siste to årene. Med et fiske i samsvar med forvaltningsplanen ventes gytebestanden å øke de kommende årene. Gytebestanden forventes å være i størrelsesorden 5,1 millioner t i 2013, mens den forventes å være 5,7 millioner t i 2014.

Kyststatene Norge, EU og Færøyene ble i 2008 enige om en langsiktig forvaltningsstrategi. Et viktig element er høstingsregelen som sier at fiskedødeligheten skal holdes på 0,18 når gytebestanden er over 2,25 millioner t. Hvis bestanden er mindre skal en lavere fiskedødelighet legges til grunn. ICES har vurdert denne planen som forenlig med prinsippet for føre-var forvaltning.

Mens ICES anbefalte en kvote på 391.000 t for 2012, er rådet for 2013 på 643.000 t. For 2013 er det avtalt en totalkvote på 643.000 t (391.000 t i 2012), hvorav kyststatene Norge, EU, Færøyene og Island har en kvote på 591.8251 t (359.881 t i 2012). Av dette kvantumet disponerer Norge etter kvotebytte og etter kvoteoverføringer i forbindelse med kvotefleksibilitet 189.132 t (118.614 t i 2012).

Tobis

Frem til og med 2010 har ICES gitt kun ett fellesråd for tobis i Nordsjøen, og dermed behandlet tobis som én bestand. I tillegg kommer bestandene ved Shetland og Skagerrak/Kattegat. Fra og med 2011 er tobis i Nordsjøen, Shetland og Skagerrak/Kattegat blitt behandlet som 7 separate bestander. I februar 2011 ble det for første gang gitt ICES-råd pr bestandskomponent.

Etter som historisk viktige tobisfelt i norsk økonomisk sone (NØS) har vært tilnærmet tomme for tobis i senere år har Fiskeri- og Kystdepartementet fra 2011 iverksatt en eksperimentell områdebasert forvaltning av tobis i NØS for å bygge opp bestandene av tobis i disse feltene. Med utgangspunkt i denne forvaltningsmodellen er det for 2013 foreslått en kvote på 20.000 t i NØS i nærmere angitte områder. Senest 15. mai 2013 skal det gis et oppdatert råd for resten av 2013 basert på resultatene fra det akustiske tobistoktet som kjøres i april-mai.

Øyepål

Basert på de siste beregninger vurderer ICES bestanden til å ha full reproduksjonsevne. Rekrutteringen var lav i 2010 og 2011, men veldig høy i 2012. Dermed er det antatt at gytebiomassen er over føre-var-grensen på 150.000 t. Fiskedødeligheten har vært lavere enn naturlig dødelighet og den har avtatt i de senere år til godt under langtidsgjennomsnittet. Tilstanden i bestanden er i hovedsak bestemt av naturlige prosesser og mindre av fiske.

For 2013 foreslår forskerne en totalkvote i intervallet fra 393.000 t til 458.000 t avhengig av hva som fiskes av øyepål i 2012. Bestanden vurderes to ganger årlig av ICES. Et oppdatert råd for 2013 vil komme i juni 2013 basert på informasjon innhentet første halvår 2013.

Norske myndigheter har foreløpig satt en kvote på 137.000 t øyepål for 2013. I tillegg kan norske fartøy fiske 20.000 t i EU-sonen i Nordsjøen.

Havbrisling

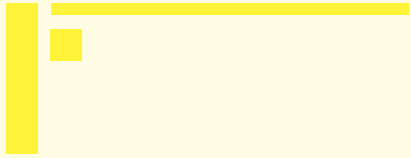
Føre-var-nivåer er ikke definert for havbrisling og tilgjengelige data gir ikke noe godt mål på bestandsstørrelsen. Rekrutteringsmålene er usikre, og det gis ikke kvoteråd for havbrislingfiske basert på vitenskapelige data. I Skagerrak-Kattegat bestemmes kvoten hovedsakelig av hensynet til å holde bifangsten av småsild på et lavt nivå.

Kystbrisling

De tradisjonelle 0-gruppeundersøkelsene av brisling i fjordene om høsten har ikke blitt avviklet siden 2008. Sådan har vi lite grunnlag for å si noe om hvordan fangstgrunnlaget blir i 2013.

Markedsplassen: **En forutsetning for ressurs- forvaltning**

Kjøp og salg av naturressurser handler om mye mer enn kroner og øre. En velfungerende markedsplass må også håndtere alle pelagiske data som er avgjørende for en bærekraftig forvaltning. ∞

Marked, profil og informasjon

Markedet for pelagiske fiskeslag i 2012

Eksporttallene for 2012 viser en samlet pelagisk konsumeksport (sild, makrell, lodde og hestmakrell) på vel 7,4 milliarder kroner, en nedgang på ca. 1 milliard sammenlignet med året før, eller tilsvarende minus 11,5 %. Eksporten av norsk sjømat generelt gikk tilbake med 3,3 %. Dermed fikk vi også en tilbakegang i den relative andelen som pelagisk representerer; fra ca. 16 % i 2011 til 14,5 % i 2012.

Med utgangspunkt i at mer enn 1,1 millioner tonn pelagisk fisk er omsatt til konsum gjennom Norges Sildesalgslag i løpet av 2012, skulle dette tilsvare ca. 4,6 milliarder pelagiske måltider (= 250 g fisk/måltid). Norske – og noen utenlandske pelagiske fiskere har dermed bidratt til å mette 4,6 milliarder mennesker i 2012 – eller 12,6 millioner mennesker hver dag!

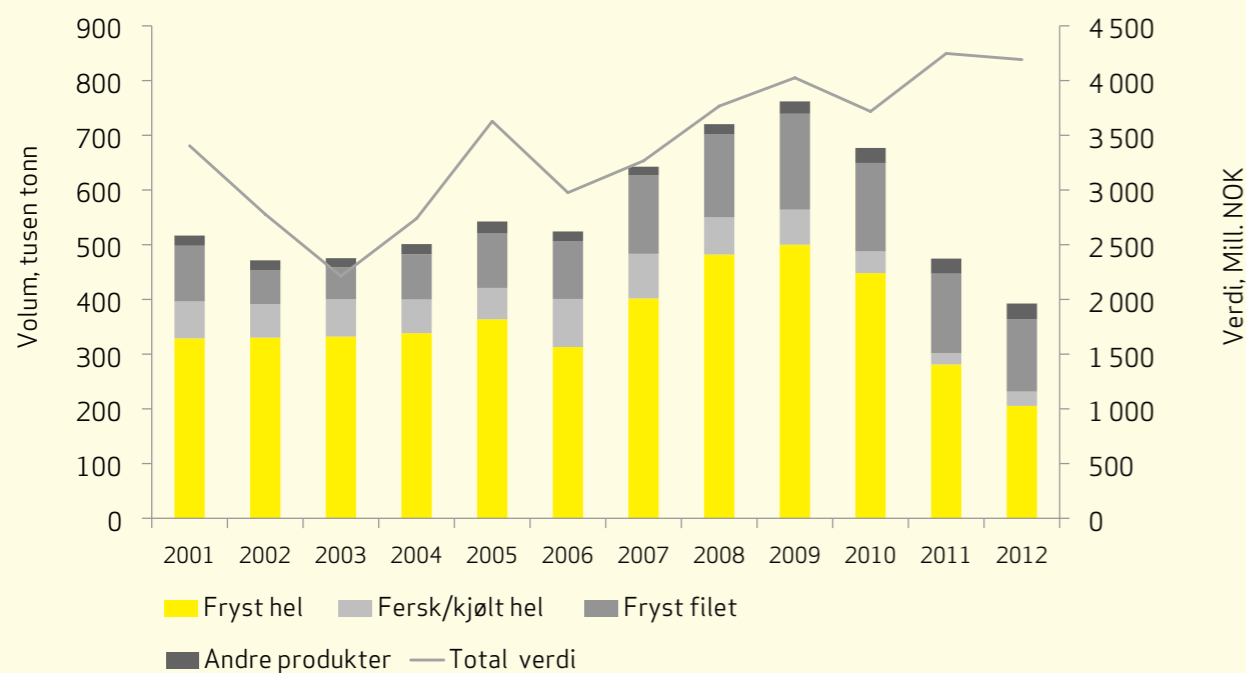
Sild

Årsstatistikken fra Sjømatrådet viser at det i 2012 totalt ble eksportert 368.000 tonn sild (produktvekt), en volumnedgang på 22,5 % fra året før eller totalt innpå 100.000 tonn mindre. Snittprisen på sild sett under ett ble kr 11,05 mot kr 8,95 i 2011. I 2010 var denne prisen kr 5,53, - men da var samlet volum oppe i vel 663.000 tonn. Til tross for en volumnedgang på nesten 45 % på to år, har likevel eksportverdien av sild samlet gått opp fra knappe 3,7 milliarder til nesten 4,1 milliarder på de samme to årene.

Av volumet fordelte 205.500 tonn seg til rundsild og 145.500 tonn til filet. Andelen av fileten av totalt volum har økt til nesten 40 % i 2012, mot 32 % i 2011 og 24 % i 2010.

Prisene har gått opp både for rundsild og fileten i 2012. Snittprisen for frossen sild gjennom 2012 lå på kr 7,91 mot 6,88 i 2011. For fileten lå snittet på kr 14,39 sammenlignet med kr 12,12 i 2011, men på grunn av volumnedgangen er samlet verdi likevel på nivå med 2011.

De største markedene for rundsild målt i verdi var i 2012 Ukraina, Russland og EU27. For fileten var EU27 størst, fulgt av Russland og Hviterussland om vi holder enkeltstater i EU utenfor. EU27 importerte norsk sild – alle varianter medregnet som røkt, saltet osv., for over 2,1 milliarder kroner, tilsvarende 52 % av total eksportverdi av sild.

Makrell

Totalt ble det eksportert 263.000 tonn makrell i 2012, mot 239.000 tonn i 2011. Snittprisen over året var kr 10,73 sammenlignet med kr 13,90 i 2011. Prisnedgangen bidro til at verdien av eksportert makrell sank med 15 % til tross for en viss volumoppgang.

De største markedene for makrell målt i verdi i 2012, var EU27, litt foran Japan som igjen lå et hakk foran Kina – dernest fulgt av Russland, Nigeria, Tyrkia og Sør-Korea var også blant de viktigste markedene for makrell i 2012.

G6 representerte knappe 2 % av volumet i 2012, mot 3,5 % i 2011 og 4 % i 2010.

De tre største markedene ligger alle i overkant av 500 millioner kroner målt i verdi. For Japan er fallet markant i forhold til de store mengder makrell landet importerte etter katastrofen i mars 2011. Samtidig ser vi at Nigeria har hatt en kraftig vekst i 2012; fra 26,5 mill. kroner i 2011 til 236,5 mill. i 2012, dvs. + 790 %! Nigeria viser seg fortsatt å kunne overraske.

Hestmakrell og lodde

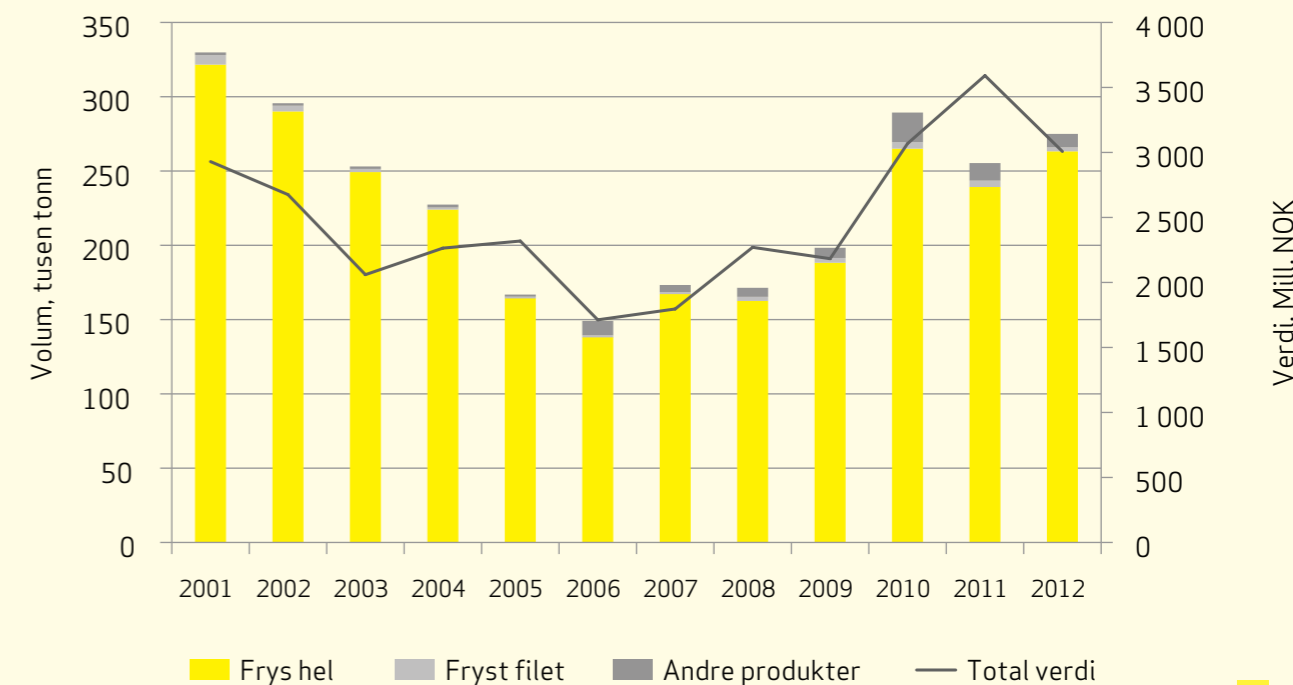
Fisket etter hestmakrell var ikke noen stor suksess i 2012 sammenlignet med året før og eksporten kom opp i knappe 6.000 tonn mot 20.000 tonn i 2011. Prisen var omtrent på 2011-nivå (10,36 mot 10,32), slik at samlet verdi nådde ca. 61 mill. kroner mot hele 206 mill. kroner i 2011. De største markedene for hestmakrell i 2012 var Japan og Kina fulgt av EU27.

Lodde-eksporten i volum ble også noe lavere enn året før, og endte på 88.000 tonn sammenlignet med 101.000 tonn i 2011. Snittprisen var i tillegg lavere; kr 4,05 mot 4,70 i 2011. Verdien i 2012 ble dermed knappe 356,5 mill. kroner mot vel 475,5 mill. kroner året før. For lodde ble det Russland, Kina og EU27 som kom øverst i statistikken for 2012, fulgt av Ukraina og Japan.

Samlet sett var de fem største pelagiske markedene i 2012 målt i verdi; Russland, Tyskland, Japan, Ukraina og Kina. Japan som hadde en sterk vekst i 2011, falt dermed tilbake fra en førsteplass til en tredjeplass i 2012, mens Tyskland rykket opp som det neststørste pelagiske enkeltmarkedet i 2012.

I tillegg til konsumdelen, kommer eksport av mel og olje for nesten 850 millioner kroner (890 millioner kroner i 2011). Samlet pelagisk eksport står dermed for ca. 8,25 milliarder kroner – en drøy milliard lavere enn i 2011.

Norges Sildesalgslag omsatte 240.000 tonn råstoff til produksjon av fiskemel og fiskeolje i 2012 og første-håndsverdien ble på knappe 441 mill. kroner.

Informasjon i elektronisk form

I 2011 satte vi ny rekord med godt over 10 millioner sidevisninger. I 2012 bikket vi 11 millioner, en flott økning på nesten 10 %. Ny webside ble det også i et hektisk 2012.

Sildelaget oppdaterte til nye websider i september 2012 og våre trofaste brukere fant fort frem i nye menyer. Laget registrerte nemlig ikke noe nedgang i webtrafikken etter omleggingen. I tillegg til å holde seg kontinuerlig oppdatert på innmeldinger, auksjoner, kvoter, rundskriv og reguleringer, ser vi at brukerne klikker seg inn på flere nyhetssaker, bildeserier og andre valg de finner på www.sildelaget.no

– Sildelaget har hatt som strategi de siste årene både å øke og forbedre informasjonsarbeidet ut mot fiskerne og andre i næringen.

Også på Facebook

I desember lanserte Sildelaget også egen Facebook-side. Det er mye interessant og spennende som skjer innen fiskerinæringen og for Sildelaget er det viktig å være på plass i de forskjellige kanaler for å spre fakta og kunnskap til flere. På den måten rekker også laget lettere frem til yngre generasjoner.

Fiskeryrket er både arbeid og livsstil for mange. Hvert år er det knyttet stor spenning til bl.a. fangster, priser, vær og vind. Verdien og betydningen av all sjømaten norske fiskere tar opp og som eksporteres til store deler av verden, vil laget bidra til å fortelle om.

Sildelagets applikasjoner for både Iphone og Android-mobiler har blitt godt mottatt. Flere og flere oppdaterer seg på innmeldingene og dag-til-dag-fiskeri via mobilen. På slutten av 2012 ble det registrert at 25 % av trafikken var via mobiler og lese Brett. Laget har en brukerskare som er svært oppdatert på ny teknologi. I tillegg har laget en høyst moderne og effektiv IT-avdeling som sørger for at alle data er tilgjengelig til alle døgnets tider.

Valg av utsendinger til Årsmøtet – elektronisk valg

For første gang ble det høsten 2012 gjennomført elektroniske valg på utsendinger til Årsmøtet. Medlemsregisteret danner grunnlaget for selve manntallet. Registrering og oppfølging av både mannskap og fartøy i dette registeret har fungert godt.

Men, interessen for å delta i selve valget – det å være med og avgjøre hvem som faktisk blir utsending, har vært laber.

Elektronisk valg er tilrettelagt for at det skal være oversiktlig og enkelt å delta i valget – uansett fartøygruppe og uavhengig om det gjelder mannskap eller eier.

Valgordningen er pelagiske fiskeres mulighet til å påvirke hvordan laget drives og hvilke tjenester som skal være tilgjengelig. Hvordan kan salgslaget fremstå som noe alle pelagiske fiskere har nytte av? Derfor er det ikke likegyldig hvem som er utsendinger til Årsmøtet, - hvem som sitter i styret og utvalg. Valget er muligheten til å påvirke dette.

Mange land

Det er norsk fiske og fangst som er lagets hovedfokus. Lesere fra 130 land er inne på lagets sider, herunder de fleste landene som vi deler fiskeressurser med i Nordsjøen, Atlanteren, Norskehavet og Barentshavet.

Bilder er populære

Med lansering av den nye siden åpnet laget også opp for å vise bildeserier. I løpet av høsten la vi ut 7–8 serier, både fra fiskere på havet, våre egne kontrollører som besøker anlegg - og fra nye båter. Dette har vært en stor suksess. Enkelte bilder har hatt over 5 000 visninger.

Andre aktiviteter

Som en del av miljøtiltakene støtter Norges Sildesalgslag årlig miljøarbeid som har som mål å arbeide for et rent hav. Skal vi ha troverdighet i forhold til at norsk sjømat er av ypperste klasse, må det ikke sås tvil om renheten i havet.

Laget ser det også som en viktig oppgave å synliggjøre norsk pelagisk fisk. Norges Sildesalgslag har derfor også i 2012 bidratt til ulike arrangementer langs kysten. Dette skjer via økonomisk støtte, eller ved at laget deltar med innlegg og informasjon på

årsmøter, seminarer, konferanser og lignende. Her skal også nevnes aktiviteter som Det Norske Måltid og Smak av Kysten. Norges Sildesalgslag støtter også en rekke lokale arrangement som sildebord og matfestivaler kysten rundt. Lokale arrangement er avhengig av økonomisk støtte, foruten at det trengs oppmuntring og engasjement for å holde tradisjoner i hevd, og dermed øke interessen for pelagisk fisk. Men støtten er alltid avhengig av at pelagisk fisk profile-rers. Det største enkelttiltaket er salgslagenes bidrag til «Fiskesprell» som sammen med Sjømatrådet gir barn og unge anledning til å komme i nærkontakt med sjømat gjennom skole og barnehage. I de senere år har også myndighetene støttet dette initiativet utfra ernæringsmessige hensyn. Initiativet ble i sin tid tatt av Norges Sildesalgslag og Vest-Norges Fiskesalgslag.

Som en del av lagets markedsarbeid inngår også del-takelse i Norges Sjømatråd sine markedsgrupper for hhv. pelagisk og markedet i Norge/Norden.

Forskning og Utvikling (FoU)

Også innenfor FoU har laget deltatt og ytt støtte. FoU skjer alltid i samarbeid med andre innenfor næringen der både markedsanalyser og mer nybrottspreget arbeid har sin plass.

Omdømme

Verdien av å beholde et Norges Sildesalgslag avhenger av å opprettholde lagets gode omdømme. Et godt omdømme styrker laget som «merkevare», og uten at laget utfører et arbeid som forventet, gjør ikke laget seg fortjent til et godt omdømme.

For et salgslag som skal samle felles interesser for fiskere fra landsende til landsende, ulike fartøy-grupper og et mangfold av redskaper, sier det seg selv at ikke alle til enhver tid er like fornøyd med Norges Sildesalgslag.

Fellesskapstanken har vært bærende i over 85 år. Men lagstanken holdes imidlertid bare oppe ved at laget fungerer. Kun gjennom at flertallet av pelagiske fiskere fortsatt ser seg tjent med fellesskaps-løsningene, kan funksjonene opprettholdes for nye generasjoner. Dette arbeider laget med kontinuerlig med for å opprettholde begrepet «Fornøyde Fiskere».

Fisk for framtiden

Bevisstheten om miljømerket fisk brer om seg. Særlig i Nord-Europa, men etter hvert også her hjemme. Fokuset på miljø øker stadig.

Norges Sildesalgslag legger til rette for både fangstsertifikat, miljømerket fisk og sporing. Det finnes knapt noe annen fisk som er mer miljøvennlig enn silda, med ørsmå klimafotspor pr kilo ferdig produsert vare.

For Norges Sildesalgslag er det ikke bare fisken som står sentralt i miljøarbeidet. ∞

If it works – don't fix it

Er det bare fiskerne som har nytte av Råfiskloven? En revidert utgave av loven blir lagt frem denne våren. Fra mange hold hevdes det at tiden er overmoden for å kvitte seg med loven – og kanskje også fiskesalgslagene. Men det truer vår ressursforvaltning.

Av Otto Gregussen, Adm. dir. Norges Sildesalgslag SA

Bare en tradisjon moden for utskifting?

Da de første sildefiskerne på Møre organiserte seg i et salgslag, gav det støtet til en ny tid for det som kalles førstehåndsomsetning av fisk, - en ordning som er nokså unik - og som har vært det i mer enn 85 år.

I ettertid har vi i Norge hatt en regulering av førstehåndsomsetning gjennom lov. En lov som gir fiskesalgslagene rettigheter, men også plikter.

Så mye har forandret seg siden nittentjuetallet at disse hensynene i dag må vike, mener mange.

Om man ønsker å vingestekke rettighetene loven gir fiskerne, står man imidlertid samtidig i fare for å fjerne underlaget for salgslagenes samfunnsoppgave. Dette er i dag en underkjent forutsetning for moderne, norsk fiskeriforvaltning.

Norge best på forvaltning av havets ressurser

Første uken av mars gikk den store internasjonale konferansen North Atlantic Seafood Forum (NASF) av stabelen. Konferansen samlet internasjonale gjester med tilknytning til sjømat fra praktisk talt hele verden. Og de tok den lange veien hit til en avsides by i verden fordi Norge er anerkjent som en lysende stjerne når det gjelder sjømat, kvalitet, og ikke minst avansert forvaltning av ressursene i havet. Norge eksporterer sjømat til mer enn 150 land til en verdi av mer enn 50 milliarder kroner årlig.

Norges Sildesalgslag SA er bygget på den samvirkeketanken som ble født på slutten av nittentjuetallet. Her auksjoneres årlig svimlende ca. 1,5 millioner tonn fisk til en verdi av mellom 7 og 8 milliarder kroner årlig. Auksjonen foregår elektronisk mens ennå fiskefartøyene befinner seg på feltet. Deretter blir de tilvist hvor de skal levere fisken som en følge av auksjonsresultatet. Og auksjonen er effektiv og konkurransedyktig. Antakelig er det også den billigste form for førstehåndsomsetning man kan ha – i alle fall i denne målestokken. Prisen for drive dette omsetnings-systemet er 0,65 % av fangstverdien. Dette er den rimeligste førstehåndsomsetning vi kjenner til. At det fungerer godt bevises også av at utenlandske fartøyer

ofte foretrekker å levere sin fisk i Norge til konkurransedyktige priser - til glede for norsk fiskeindustri. Mengden fisk som omsettes på denne internasjonale «børsen» tilsvarer sånn rundt 2-3 % av all villfisk i verden. I tillegg kommer hvitfisk og annen sjømat - og selvfølgelig oppdrettsfisk. Det dreier seg om mer enn 30 millioner måltider daglig.

Samfunnsnytt

I mer enn 85 år har altså både fiskere og myndigheter sett seg tjent med dette systemet.

Men hva som også er viktig, er at så mye fisk samles på ett sted. - For pelagisk fisk utgjør trolig auksjonen til Norges Sildesalgslag verdens største «torg». Dette gjør at alle data om denne fisken også er samlet på ett sted. Det gjelder ikke minst kvantumet som er fisket til en hver tid.

Denne datamengden sendes fortløpende til norske myndigheter som kan følge med på hva som en fangstet hvor og når i forhold til hva som er kvote og gjeldende internasjonale avtaler og forpliktelser. Myndighetene får dermed alle tilgjengelige data og kan, om ønskelig spore enhver fangst i en verden som blir stadig mer oppmerksom på både sporbarhet og bærekraftig forvaltning.

Det norske systemet for havressursforvaltning er et par ganger av FN utropt til verdens beste. - Kanskje ikke alle tenker over at dette systemet er avhengig av fiskesalgslagene for å fungere. Salgslagene som i utgangspunktet er til for fiskerne, har dermed en samfunnsoppgave som det ville være bortimot umulig å erstatte på en alternativ måte. - Det ville i beste fall ta tid å bygge opp et tilsvarende system, det ville være langt mindre effektivt og det ville være langt mer kostnads-krevende.

Årlig kommer en rekke utenlandske delegasjoner til Norge for å studere hvordan vi gjør det både forvaltningsmessig og omsetningsmessig. De besøker norske myndigheter, norske forskningsmiljøer – og norske salgslag. Norges Sildesalgslag mottar flere

slike delegasjoner fra hele verden jevnlig. Og de lar seg synlig imponere over den transparens systemene åpner for, den effektivitet som ligger i disse.

Det beskriver det vel godt det utbruddet som kom fra en argentinsk delegat som var på besøk hos Norges Sildesalgslag: «It's magic!»

Ja, i grunnen er det magisk, – og vi tar det som en selvfølge.

Vil vi fortsatt ha det, må vi opprettholde vår unike systemer innen omsetning og forvaltning av sjømat – selv om produsentene ikke alltid synes det er greit å måtte konkurrere om råstoffet.

Otto Gregussen, Adm. dir. Norges Sildesalgslag SA

Datterselskaper 2012

SILDINVEST AS

Norges Sildesalgslag utfører forvaltning av virksomhet utenfor førstehåndsomsetningen gjennom datterselskapet Sildinvest AS.

Selskapet ledes av et eget styre på 3 personer.

Styret har i 2012 bestått av:

Erik Brinchmann-Hansen (leder)
Heine Møgster
Jan-Erik Johnsen

Sildinvest AS har en aksjekapital på kr 17.000.000.

Sildinvest AS eier følgende eiendommer:

- Slottsgt. 3, Bergen
- Rota, Florø

Sildinvest AS har følgende eierandeler i andre selskaper :

- Skude Fryseri AS (20 %)
- Mindre aksjeposter i diverse selskaper

Nøkkeltall for Sildinvest AS:

	Sildinvest AS	
	2012	2011
Driftsinntekter	8,8	9,8
Driftsresultat	4,0	6,0
Årets resultat	4,1	5,1
Sum eiendeler 31.12.	55,2	50,9
Egenkapital 31.12.	43,9*)	47,9

*) Etter avsetning til utbytte med 8,0 MNOK

Sildinvest AS har 1,5 årsverk.

Omsetningsstatistikk 2012

Omsetningsstatistikken for 2012 vil bli endret/korrigert i løpet av 2013 og er således ikke endelig. Justeringer av omsetningsstatistikken for tidligere år er vist som egen linje.

Norske fartøyer, levert i Norge:	Mel/Olje			Konsum			Sjølprod.			Totalt		
	Tonn	Omsatt(1000kr)	kr/kg	Tonn	Omsatt(1000kr)	kr/kg	Tonn	Omsatt(1000kr)	kr/kg	Tonn	Omsatt(1000kr)	kr/kg
NVG-sild	1 730	5 266	3,05	4 778 09	2 949 463	6,17	5 680	34 428	6,06	4 852 19	2 989 157	6,16
NVG-sild avskjær	2 051	4 499	2,19							2 051	4 499	2,19
Nordsjøisild	12 389	36 430	2,94	81 192	406 093	5,00				93 581	442 522	4,73
Makrell	321	781	2,43	168 817	1 257 568	7,45				169 139	1 258 349	7,44
Hestmakrell	118	323	2,73	3 222	22 554	7,00	121	1 139	9,40	3 461	24 016	6,94
Lodde - Barentshavet	76 643	114 989	1,50	104 299	192 854	1,85	8 021	18 034	2,25	188 963	325 877	1,72
Lodde - Barentshavet faks							412	1 293	3,13	412	1 293	3,13
Lodde - Jan Mayen	33 860	55 823	1,65	1 502	3 263	2,17	662	1 864	2,82	36 023	60 950	1,69
Lodde - Barentshavet press/kutt	3 003	2 661	0,89							3 003	2 661	0,89
Kolmule	13 285	23 911	1,80	10 603	25 688	2,42	2 680	12 074	4,50	26 569	61 673	2,32
Tobis	42 086	88 957	2,11	394	909	2,31				42 480	89 867	2,12
Øyepål	3 269	7 230	2,21							3 269	7 230	2,21
Kystbrisling	77	145	1,88	693	4 083	5,90				770	4 228	5,49
Havbrisling	8 234	19 586	2,38	902	3 070	3,40				9 136	22 656	2,48
Diverse fisk	1 044	2 004	1,92	655	16	0,02				1 698	2 020	1,19
Totalt:	198 111	362 603	1,83	850 087	4 865 562	5,72	17 577	68 832	3,92	1 065 775	5 296 997	4,97

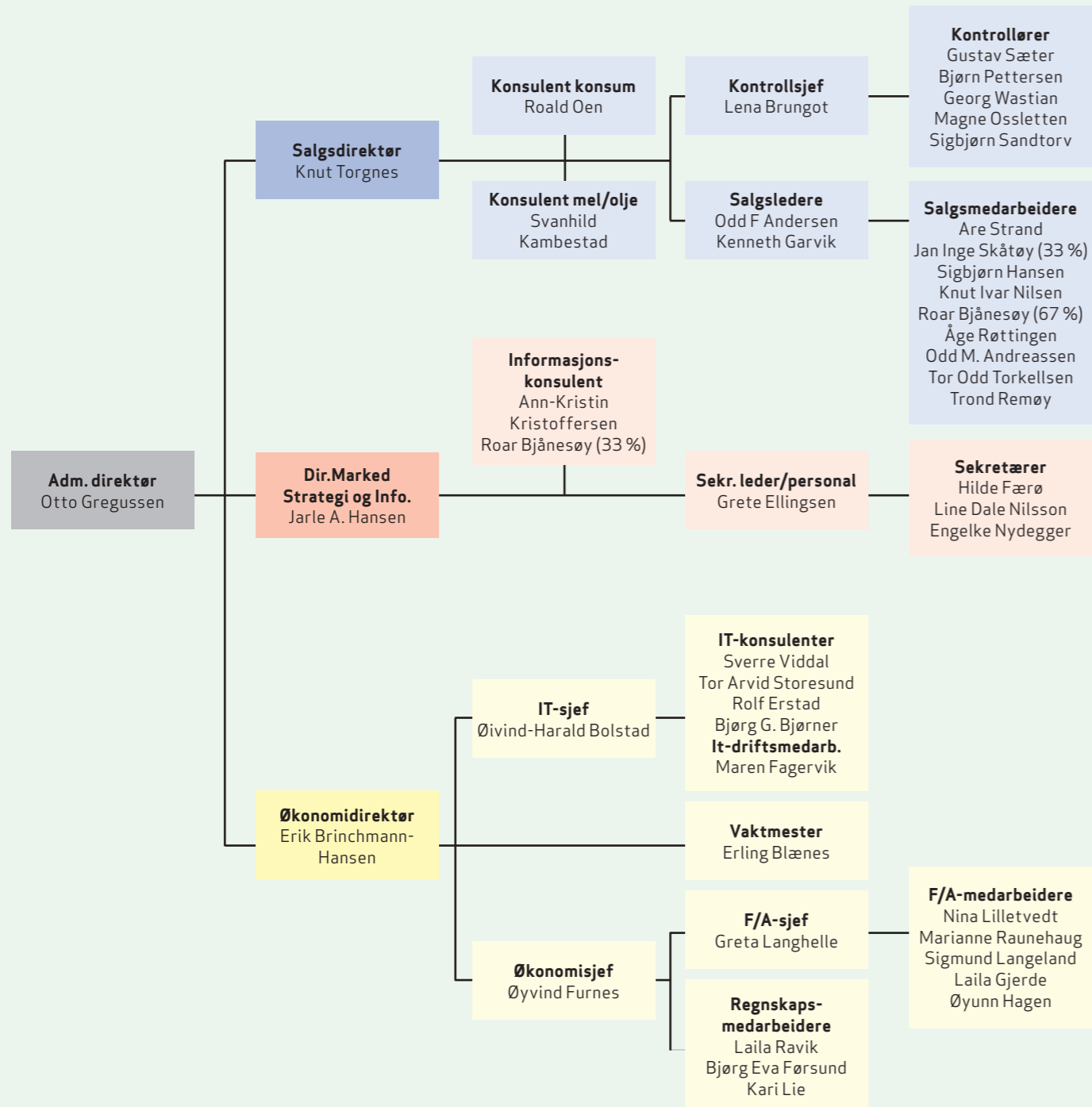
Norske fartøyer, levert i utlandet:	Mel/Olje			Konsum			Sjølprod.			Totalt		
	Tonn	Omsatt(1000kr)	kr/kg	Tonn	Omsatt(1000kr)	kr/kg	Tonn	Omsatt(1000kr)	kr/kg	Tonn	Omsatt(1000kr)	kr/kg
NVG-sild				7 326	49 061	6,70				7 326	49 061	6,70
Nordsjøisild	705	2 112	2,99	24 641	130 397	5,29				25 346	132 510	5,23
Makrell				6 894	50 996	7,40				6 894	50 996	7,40
Hestmakrell	3	7	2,33							3	7	2,33
Lodde - Barentshavet	25 504	44 872	1,76	5 519	10 955	1,98				31 024	55 827	1,80
Lodde - Jan Mayen	8 074	15 201	1,88	2 074	4 725	2,28				10 148	19 926	1,96
Kolmule	2 651	5 101	1,92	88 344	220 452	2,50				90 995	225 553	2,48
Øyepål	1 272	3 143	2,47	21	11	0,53				1 293	3 154	2,44
Kystbrisling				458	2 243	4,90				458	2 243	4,90
Diverse fisk	147	350	2,38	1	1	1,00				148	351	2,37
Totalt:	38 357	70 786	1,85	135 277	468 844	3,47				173 634	539 630	3,11

Utenlandske fartøyer, levert i Norge:	Mel/Olje			Konsum			Sjølprod.			Totalt		
	Tonn	Omsatt(1000kr)	kr/kg	Tonn	Omsatt(1000kr)	kr/kg	Tonn	Omsatt(1000kr)	kr/kg	Tonn	Omsatt(1000kr)	kr/kg
NVG-sild	219	406	1,85	29 533	176 023	5,96	3 731	20 254	5,43	33 483	196 683	5,87
Nordsjøisild				11 805	60 481	5,12				11 805	60 481	5,12
Makrell				97 623	876 247	8,98	30	240	8,00	97 653	876 487	8,98
Hestmakrell				719	4 058	5,65				719	4 058	5,65
Lodde - Barentshavet	557	875	1,57	3 943	7 354	1,87				4 500	8 228	1,83
Kolmule				208			1	1	1,59	209	1	0,01
Tobis	2 625	5 119	1,95							2 625	5 119	1,95
Øyepål	355	887	2,50							355	887	2,50
Diverse fisk				46				1		46	1	0,02
Totalt:	3 757	7 286	1,94	143 877	1 124 162	7,81	3 762	20 497	5,45	151 395	1 151 945	7,61

Utenlandske fartøyer, levert i utlandet:	Mel/Olje			Konsum			Sjølprod.			Totalt		
	Tonn	Omsatt(1000kr)	kr/kg	Tonn	Omsatt(1000kr)	kr/kg	Tonn	Omsatt(1000kr)	kr/kg	Tonn	Omsatt(1000kr)	kr/kg
Nordsjøisild				4 311	24 579	5,70				4 311	24 579	5,70
Øyepål				23	28	1,26				23	28	1,26
Diverse fisk				4	2	0,47				4	2	0,47
Totalt:				4 338	24 609	5,67				4 338	24 609	5,67

Totalt:	Mel/Olje			Konsum			Sjølprod.			Totalt		
	Tonn	Omsatt(1000kr)	kr/kg	Tonn	Omsatt(1000kr)	kr/kg	Tonn	Omsatt(1000kr)	kr/kg	Tonn	Omsatt(1000kr)	kr/kg
NVG-sild	1 949	5 672	2,91	514 668	3 174 547	6,17	9 411	54 682	5,81	526 028	3 234 901	6,15
NVG-sild avskjær	2 051	4 499	2,19							2 051	4 499	2,19
Nordsjøisild	13 094	38 542	2,94	121 949	621 550	5,10				135 043	660 092	4,89
Makrell	321	781	2,43	273 334	2 184 812	7,99	30	240	8,00	273 686	2 185 832	7,99
Hestmakrell	121	330	2,72	3 941	26 611	6,75	121	1 139	9,40	4 183	28 081	6,71
Lodde - Barentshavet	102 705	160 735	1,57	113 761	211 163	1,86	8 021	18 034	2,25	224 487	389 933	1,74
Lodde - Barentshavet faks							412	1 293	3,13	412	1 293	3,13
Lodde - Barentshavet press/kutt	3 003	2 661	0,89							3 003	2 661	0,89
Lodde - Jan Mayen	41 934	71 024	1,69	3 575	7 989	2,23	662	1 864	2,82	46 171	80 877	1,75
Kolmule	15 937	29 012	1,82	99 155	246 140	2,48	2 681	12 075	4,50	117 773	287 228	2,44
Tobis	44 711	94 076	2,10	394	909	2,31				45 105	94 985	2,11
Øyepål	4 896	11 259	2,30	44	39	0,90				4 940	11 299	2,29
Kystbrisling	77	145	1,88	1 150	6 327	5,50				1 227	6 472	5,27
Havbrisling	8 234	19 586	2,38	902	3 070	3,40				9 136	22 656	2,48
Diverse fisk	1 191	2 354	1,98	706	19	0,03		1		1 896	2 373	1,25
Totalt:	240 225	440 676	1,83	1 133 578	6 483 176	5,72	21 339	89 329	4,19	1 395 141	7 013 180	5,03
Justering av tidligere år											584	
Totalt:											7 013 765	

Organisasjonen pr. 01.05.2013

Norges Sildealgslag SA

Postboks 7065
N-5020 Bergen

Besøksadresse: Slottsgaten 3

Tlf: +47 55 54 95 00
Faks: +47 55 54 95 55

Epost: sildelaget@sildelaget.no
www.sildelaget.no

**CLIMATE
COMPENSATED
PAPER**
www.antalio.no

